

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ“ ГОРЊИ
МИЛАНОВАЦ ЗА 2017. ГОДИНУ**

**Број: 400-498/2018-06/6
Београд, 24. октобар 2018. године**

СА Д Р Ж А Ј

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

- 1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Горњи Милановац“ Горњи Милановац**
- 2. Извештај о ревизији правилности пословања Јавног комуналног предузећа „Горњи Милановац“ Горњи Милановац**

ПРИЛОГ I РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

ПРИЛОГ II НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ“ ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ ЗА 2017. ГОДИНУ

ПРИЛОГ III ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ“ ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ ЗА 2017. ГОДИНУ

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ Јавно комунално предузеће „Горњи Милановац“ Горњи Милановац

1. Извештај о ревизији финансијских извештаја

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Горњи Милановац“ Горњи Милановац (у даљем тексту: Предузеће) за 2017. годину који обухватају 1) Биланс стања; 2) Биланс успеха; 3) Извештај о осталом резултату; 4) Извештај о токовима готовине; 5) Извештај о променама на капиталу и 6) Напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, осим за ефекте питања описаних у делу извештаја Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима, финансијски извештаји за 2017. годину, по свим материјално значајним питањима дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Јавног комуналног предузећа „Горњи Милановац“ Горњи Милановац на дан 31. децембра 2017. године, као и резултате његовог пословања, промена на капиталу и токова готовине за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

1) Исказану вредност земљишта у износу од 40.708 хиљада динара, није било могуће потврдити, јер се вредност земљишта у пословним књигама Предузећа води у једном износу, а не постоје аналитичке евиденције катастарских парцела земљишта по врсти, намени, површини, катастарским бројевима и вредности, као ни потпуна документација на основу које је земљиште уведено у пословне књиге. Поред тога, у 2017. и ранијих година, није вршен попис земљишта. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2017. годину.

Наведено није у складу са одредбама члана 16. Закона о рачуноводству¹¹ и члана 9. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем¹², по коме правно лице врши попис имовине и обавеза и усклађује стање по књигама са стањем по попису на крају пословне године;

2) Предузеће није у 2017. и ранијих година, у својим пословним књигама, евидентирало повећање вредности основних средстава по основу изградње водоводних и канализационих прикључака, што није у складу са одредбама члана 7. и 67. Одлуке о комуналним делатностима на територији општине Горњи Милановац¹ и МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема. Тиме је Предузеће, у финансијским извештајима за 2017. годину, за вредност неевидентираних водоводних и канализационих прикључака, потценило исказану вредност некретнина, постројења и опреме и пасивна временска разграничења. Није било могуће утврдити утицај наведене неправилности на финансијске извештаје за 2017. годину;

3) Предузеће није вршило процену обезвређења и степена завршености дела некретнина, постројења и опреме у припреми, исказане у износу од 13.903 хиљаде динара, за које није било инвестиционих улагања у 2017. години, што није у складу са параграфом 9 МРС 36 – Умањење вредности имовине.

4) Предузеће је у 2017. и 2016. години, прокњижило расподелу добити и покриће губитака на основу Одлука Надзорног одбора о расподели добити за 2013, 2014, 2015. и 2016. годину, у укупном износу од 169.774 хиљада динара, за које није прибавило сагласност

¹ „Службени гласник општине Горњи Милановац, број 29/16

Оснивача, што није у складу са чланом 22. Закона о јавним предузећима⁵ којим је прописано да Надзорни одбор доноси одлуку о расподели добити односно начину покрића губитака, уз сагласност Владе, надлежног органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе. Тиме је Предузеће у финансијским извештајима за 2017. годину потценило нераспоређену добит и губитак из ранијих година за 169.774 хиљада динара;

Ревизију смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији², Пословником Државне ревизорске институције³ и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Наша одговорност, у складу са овим стандардима, је детаљније описана у делу извештаја Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја. Независни смо у односу на субјекта ревизије у складу са ISSAI 30 – Етички кодекс врховних ревизорских институција и Етичким кодексом за државне ревизоре и друге запослене у Државној ревизорској институцији и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са овим кодексима. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основ за наше мишљење са резервом.

Остала питања

Финансијски извештаји Предузећа нису у ранијем периоду били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство субјекта ревизије је одговорно за припрему и истинит и објективан приказ ових финансијских извештаја у складу са међународним стандардима финансијског извештавања и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако оснивач намерава да субјект ревизије престане са пословањем, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања субјекта ревизије.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке, и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

- Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или

² „Службени гласник РС“, број 101/05, 54/07 и 36/10

³ „Службени гласник РС“, број 9/09

грешке; осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике; и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основ за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.

- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле субјекта ревизије.
- Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да ентитет престане да послује у складу са начелом сталности.
- Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане трансакције и догађаји на такав начин да се постигне истинит и објективан приказ.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
24. октобар 2018. године

2. Извештај о ревизији правилности пословања

Мишљење са резервом о правилности пословања

Уз ревизију финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Горњи Милановац“ Горњи Милановац за 2017. годину, извршили смо ревизију правилности пословања која обухвата испитивање активности, финансијских трансакција, информација и одлука у вези са приходима и расходима, исказаних у финансијским извештајима за 2017. годину.

По нашем мишљењу, осим за питања наведена у делу извештаја Основ за мишљење са резервом о правилности пословања, активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са приходима и расходима Јавног комуналног предузећа „Горњи Милановац“ Горњи Милановац, по свим материјално значајним питањима, су извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе.

Основ за мишљење са резервом о правилности пословања

1) У пословним књигама Предузећа, са стањем на дан 31.12.2017. године, више је исказан основни (државни) капитал у износу од 641.133 хиљаде динара у односу на износ основног капитала који је наведен у Одлуци о усклађивању Оснивачког акта Јавног предузећа - Одлуке о оснивању Јавног комуналног предузећа „Горњи Милановац“, Горњи Милановац, број 2-06-113/2016 од 27.12.2016. године и за исти износ више исказан у односу на уписани основни капитал код Агенције за привредне регистре.

Основни капитал, наведен је у оснивачком акту у износу од 210.027 хиљада динара, а што је и износ одређен проценом са стањем на дан 31.12.1999. године, која је извршена јуна 2000. године. У својим пословним књигама, Предузеће није прокњижило резултате наведене процене капитала.

У 2017. и ранијих година, Предузеће је субвенције од Оснивача за измирење обавеза са ПДВ-ом, по основу набавке и изградње мрежа и осталих некретнина, постројења и опреме, као и за покриће различитих трошкова, без одлука надлежног органа Предузећа и Оснивача, уместо у оквиру одложених прихода и примљених донација и прихода текућег периода, књижило као повећање основног капитала. Наведено није у складу са чланом 42. Закона о јавној својини⁴, а у вези са члановима 6. и 10. Закона о јавним предузећима⁵ и није у складу са параграфима 12 и 20 МРС 20 – Рачуноводствено обухватаће државних давања и обелодањивање државне помоћи. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2017. годину;

2) Цене услуге грејања које је Предузеће примењивало у 2017. години нису утврђене по методологији која је прописана Уредбом о утврђивању методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом⁶, већ је примењивало Ценовник од 05.11.2012. године који је донет по Уредби о начину одређивања највиших и најнижих просечних цена топлотне енергије у грејној сезони 2012/2013 године, која је престала да важи 30.04.2013. године;

3) Предузеће није вршило обрачун зарада у складу са члановима 3, 4. и 5. Закона о привременом уређењу основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава⁷. У периоду од почетка примене Закона

⁴ „Службени гласник РС“, број 72/11, 88/13 и 105/14, 104/16-др. закон и 108/16

⁵ „Службени гласник РС, број 15/16

⁶ „Службени гласник РС, број 63/15

⁷ „Службени гласник РС“, број 116/14

(зараде за месец новембар 2014. године) закључно са обрачуном зарада за месец април 2018. године, Предузеће није за 10% умањивало нето, већ бруто основну зараду. На обрачун основне зараде за новембар 2014. и наредне месеце није примењивало бруто месечну цену рада у износу од 28.650 која је била у примени на дан доношења Закона, већ цену рада која је у појединим месецима била виша од прописане. Применом већих коефицијената за поједина радна места, утврђених анексима уговора о раду у 2017. години, од оних који су били у примени на дан доношења Закона, Предузеће је повећало основну зараду одређеног броја запослених. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на исказане трошкове зарада.

4) Предузеће је у 2017. години извршило набавку добара и услуга у износу од најмање 1.382 хиљада динара, без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама⁸ прописани члановима 7, 7а, 39. став 2, 122. и 128 овог закона.

Ревизију правилности пословања смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији² и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прикупили довољни и одговарајући да пруже основ за наше мишљење са резервом.

Остала питања

Брана са акумулацијом „Велика Дичина“ у Горњим Бањанима, Општина Горњи Милановац (Ретензиона брана „Бањани“)

Информацијом, број 853 од 27.02.2012. године, коју је Предузеће дало на увид, о правном и фактичком статусу изграђене бране „Бањани” на реци Велика Дичина у Полому, са предлогом краткорочних и дугорочних мера на санирању изграђене бране „Бањани” на реци Велика Дичина у Полому, ради спречавања катастрофалних последица које могу наступити због стања ове бране, констатовано је да је у току 1965/66. године на реци Велика Дичина у селу Полом изграђена брана „Бањани” са основном наменом да задржи поплавни талас и нанос који се ствара у горњем току наведене реке и да поменута брана није довршена. Такође се, у Информацији наводи да је, на основу увида у функционисање бране у протеклом периоду од стране стручњака одговарајућег профила, а и на основу записника одговарајућих инспекцијских органа, констатовано да брана када се у њој акумулира вода до бочног прелива, процурује како у десном боку тако и испод самог темеља бране, да долази до запушења темељног испуста, те се вода у брани задржава 60 и више дана. Даље се истиче да је брана изграђена на турском подручју, те и ова околност само повећава опасност од могућности пуцања бране у ситуацији када у њој има акумулирано око 340000 м³ воде и да је доношењем новог Закона о водама из 2010. године прописано да Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе” треба да преузме на управљање водне објекте из члана 23. став 1. и 2. овог закона, међутим до преношења овог објекта на ЈВП „Србијаводе” још увек није дошло.

Републичка дирекција за воде, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, донела је Решење број 270-325-00115/2014-07 од 23.04.2014. године којим се налаже предузећу и одговорном лицу у правном лицу да пренесе на управљање брану са акумулацијом „Велика Дичина“ у Горњим Бањанима, на ЈВП „Србијаводе“. У образложењу наведеног решења се наводи, да је одредбом члана 219. Закона о водама, прописано да је правно лице које управља водним објектима из члана 23. став 1 и 2 овог закона дужно да, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона пренесе на управљање те водне објекте на Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“, ако се ти водни објекти налазе на

⁸ „Службени гласник РС“, број. 124/12, 14/15, 68/15

територији Републике Србије ван територије Аутономне покрајине Војводине и територије града Београда. Јавна водопривредна предузећа из става 1 овог члана дужна су да преузму на управљање водне објекте из става 1 овог члана, као и права и обавезе настале услед изградње, коришћења и одржавања тих објеката.

Републичка дирекција за воде, Министарства пољопривреде и заштите животне средине, доставила је Обавештење број 270-325-0115/2014-07 од 17.11.2014. године којим се наводи да инспекција цени труд Предузећа уложен да се изврши поменуто решење, што Предузеће потврђује одржаним састанком у просторијама ЈВП Србијаводе у Нишу дана 01.10.2014. године где је на састанку утврђено да брана са акумулацијом „Велика Дичина“ нема ваљану техничку документацију, па из тих разлога није извршен пренос на управљање бране на ЈВП „Србијаводе“ и обавештава се Предузеће да инспекција налаже да се уради пројекат изведеног стања на брани са акумулацијом „Велика Дичина“, те да се након тога изврши решење инспекције број 270-325-0115/14- 07 од 23.04.2014. године, то јест да се пренесе на управљање брана са акумулацијом „Велика Дичина“ у Горњим Бањанима, на ЈВП „Србијаводе“.

Водни инспектори Републичке дирекције за воде, Министарства пољопривреде и заштите животне средине, сачинили су 28.09.2016. године Записник о инспекцијском надзору којим се између осталог наводи да није прибављена водна дозвола и није извршен пренос бране на управљање ЈВП „Србијаводе“ и као мера налаже се Предузећу да прибави одговарајућа водна акта у складу са Законом о водама и пренесе на управљање брану – ретензиону „Горњи Бањани“ на ЈВП „Србијаводе“.

Институт за рударство и металургију Бор сачинио је Извештај о затеченом стању, заведен под бројем 1689-17 од 06.10.2017. године, за објекат ретензиона брана „Бањани“. Наведеним извештајем у делу Б.7 Закључци, поред осталог констатује се да Брана „Бањани“ у постојећем стању није стабилна и опасно угрожава материјална добра и људске животе низводно, бочни прелив, сабирни канал и брзоток немају довољни капацитет и у изузетно су лошем стању. Даље се наводи да пропусти током градње и недостатак средстава за редовно и инвестиционо одржавање, бујице и разорни земљотреси, као и природни услови и век трајања овог објекта озбиљно угрожавају његову сигурност и опстанак. На крају се истиче да на основу претходних анализа као и на основу анализа датих у пројектној документацији, објекат није комплетно завршен и уређен према важећим прописима и стандардима, тако да није обезбеђена његова стабилност и функционалност, те се не може издати употребна дозвола. Да би брана „Бањани“ добила употребну дозволу потребно је извршити санацију и реконструкцију исте, као и санацију и реконструкцију пратећих објеката.

У току поступка ревизије, Предузеће је упутило допис број 2946 од 01.06.2018. године насловљен на Републичку дирекцију за воде (одељење водне инспекције, одсек водне инспекције Краљево), а у вези достављања података о активностима на брани „Велика Дичина“ по налогу водне инспекције од 28.09.2016. године, којим Предузеће обавештава да је у претходном периоду урађен пројекат изведеног стања бране „Велика Дичина“ у Горњим Бањанима, изведени радови на чишћењу бране, затим се наводи да Предузеће није у могућности да прибави водна акта и тражи упутство за даље поступање када је у питању наведена брана.

Истовремено, Предузеће је Општинској управи Општине Горњи Милановац упутило допис број 2945 од 01.06.2018. године којим се такође истиче да је урађен пројекат изведеног стања бране „Велика Дичина“ у Горњим Бањанима, извршени радови на чишћењу бране и да Предузеће није у могућности да прибави водна акта. Исто се наводи да је, имајући у виду стање овог објекта, неопходно донети одлуку о њеној даљој судбини која подразумева дефинисање власништва на објекту, програм одржавања и реконструкције и будућу функцију објекта. Даље се истиче да ова одлука треба да буде донета на заједничком састанку стручних лица ЈВП „Србијаводе“, представника Републичке дирекције за воде и

Општине Горњи Милановац и предлаже да се што хитније организује састанак наведених субјеката како би се трајно решило питање бране „Велика Дичина“.

С обзиром да питање сигурности и одржавања наведене бране као и њен пренос на управљање ЈВП „Србијаводе“, већ дуже време није решено, неопходно је да се учине додатни напори и предузму мере у складу са законом, како би се хитно, трајно и задовољавајуће решио наведени проблем и тиме отклонила опасност по животе и имовину потенцијално угроженог становништва.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припрему и истинит и објективан приказ, руководство субјекта ревизије је такође дужно да обезбеди да активности, финансијске трансакције, информације и одлуке исказане у финансијским извештајима буду у складу са прописима који их уређују. Ова одговорност обухвата и успостављање финансијског управљања и контроле ради обезбеђивања разумног уверавања да ће се циљеви остварити кроз пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима.

Одговорност ревизора за ревизију правилности пословања

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, наша одговорност је и да изразимо мишљење о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, по свим материјално значајним питањима, усклађено са законом и другим прописима. У тачки 2. Напомена уз Извештај о ревизији наведени су прописи који су коришћени као извори критеријума. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Ова одговорност подразумева спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа да би се добило уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са приходима и расходима, извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
24. октобар 2018. године

**РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ
У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ**

СА Д Р Ж А Ј

1. РЕЗИМЕ НАЛАЗА У РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА	1
2. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА У РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА	3
3. РЕЗИМЕ НАЛАЗА У РЕВИЗИЈИ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА	4
4. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА У РЕВИЗИЈИ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА	8
5. МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ	10
6. ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВЉАЊЕ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА	14

1. Резиме налаза у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1⁹ (висок)

1) Као што је објашњено под тачком 6.2.1.2.4 Напомена уз Извештај, Предузеће је накнаду за закуп и уређење гробних места у 2017. и ранијим годинама, наплаћивало корисницима за временски период од 10 година и признавало као приход године у којој су наплаћене, што није у складу са параграфом 27 МРС 1 – Презентација финансијских извештаја, којим је на састављање финансијских извештаја, прописана примена рачуноводственог начела узрочности прихода и расхода, односно обрачунске основе рачуноводства. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје за 2017. годину.

ПРИОРИТЕТ 2¹⁰ (средњи)

1) Као што је објашњено под тачком 6.1.2.1 Напомена уз Извештај, исказану вредност земљишта у износу од 40.708 хиљада динара, није било могуће потврдити, јер се вредност земљишта у пословним књигама Предузећа води у једном износу, а не постоје аналитичке евиденције катастарских парцела земљишта по врсти, намени, површини, катастарским бројевима и вредности, као ни потпуна документација на основу које је земљиште уведено у пословне књиге. Поред тога, у 2017. и ранијих година, није вршен попис земљишта. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2017. годину;

Наведено није у складу са одредбама члана 16. Закона о рачуноводству¹¹ и члана 9. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем¹², по коме правно лице врши попис имовине и обавеза и усклађује стање по књигама са стањем по попису на крају пословне године;

2) Као што је објашњено под тачком 6.1.2.2.1 Напомена уз Извештај, Предузеће није у 2017. и ранијих година, у својим пословним књигама, евидентирало повећање вредности основних средстава по основу изградње водоводних и канализационих прикључака, што није у складу са одредбама члана 7. и 67. Одлуке о комуналним делатностима на територији општине Горњи Милановац¹ и МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема. Тиме је Предузеће, у финансијским извештајима за 2017. годину, за вредност неевидентираних водоводних и канализационих прикључака, потценило исказану вредност некретнина, постројења и опреме и пасивна временска разграничења. Није било могуће утврдити утицај наведене неправилности на финансијске извештаје за 2017. годину;

3) Као што је објашњено под тачком 6.1.2.4 Напомена уз Извештај, Предузеће није на крају извештајног периода у 2017. години, као ни у претходном периоду, вршило преиспитивање преосталог корисног века употребе некретнина, постројења и опреме, како је предвиђено параграфом 51. МРС - 16 Некретнине, постројења и опрема и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене, у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних, те није прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено има

⁹ ПРИОРИТЕТ 1 (висок) – грешке, неправилности и погрешна исказивања које наговештавају да постоји непосредни ризик од вршења нетачних или неправилних плаћања, односно, постоји ризик да јавна средства нису заштићена. Проблеми попут ових захтевају да руководство одмах реагује.

¹⁰ ПРИОРИТЕТ 2 (средњи) – грешке, неправилности и погрешна исказивања која утичу на финансијске извештаје када не постоји непосредни ризик од губитка итд, али у сваком случају захтевају пажњу руководства. Овим проблемима се треба позабавити пре припремања наредног сега финансијских извештаја

¹¹ „Службени гласник РС“, број 62/13 и 30/18

¹² „Службени гласник РС“, број 118/13 и 137/14

за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији одређеног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност потпуно амортизованих материјалних средстава у периоду од 2004. до 2017. године износи 217.318 хиљада динара.

Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2017. годину;

4) Као што је објашњено под тачком 6.1.2.6 Напомена уз Извештај, Предузеће није вршило процену обезвређења и степена завршености дела некретнина, постројења и опреме у припреми, исказане у износу од 13.903 хиљаде динара, за које није било инвестиционих улагања у 2017. години, што није у складу са параграфом 9 МРС 36 – Умањење вредности имовине;

5) Као што је објашњено под тачком 6.1.5.1 Напомена уз Извештај, потраживања од грађана за услуге и обавезе за примљене авансе потцењена су за 1.359 хиљада динара, јер Предузеће не води аналитичку евиденцију примљених аванса за услуге од грађана, већ више плаћене износе од задужења по рачунима књижи у оквиру потраживања, што није у складу са чланом 11. Закона о рачуноводству¹¹ и чланом 32. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике¹³;

6) Као што је објашњено под тачком 6.1.5.1 Напомена уз Извештај, потраживања за обрачунате камате за кашњење у плаћању рачуна грађана, Предузеће евидентира на рачуну потраживања од купаца у земљи уместо на рачуну друга потраживања, што није у складу са чланом 18. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике¹³;

7) Као што је објашњено под тачком 6.1.10 Напомена уз Извештај, Предузеће у 2016. и ранијих година, није актуарске добитке и губитке по основу резервисања за отпремнине запослених због одласка у пензију, исказивало у оквиру посебне позиције капитала у билансу стања у складу са захтевима МРС 19 – Примања запослених, већ је укупне ефекте промена резервисања признавало као приходе и расходе у билансу успеха.

Због могућег материјално значајног утицаја наведене неправилности на почетно стање актуарских добитака и губитака, није могуће потврдити исказано стање актуарског губитака на дан 31.12.2017. године, у износу од 2.101 хиљаде динара;

8) Као што је објашњено под тачком 6.1.10 Напомена уз Извештај, Предузеће је у 2017. и 2016. години, прокњижило расподелу добити и покриће губитака на основу Одлука Надзорног одбора о расподели добити за 2013, 2014, 2015. и 2016. годину, у укупном износу од 169.774 хиљада динара, за које није прибавило сагласност Оснивача, што није у складу са чланом 22. Закона о јавним предузећима⁵, којим је прописано да Надзорни одбор доноси одлуку о расподели добити односно начину покрића губитака, уз сагласност Владе, надлежног органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе. Тиме је Предузеће у финансијским извештајима за 2017. годину потценило нераспоређену добит и губитак из ранијих година за 169.774 хиљада динара.

9) Као што је објашњено под тачком 6.1.12.3 Напомена уз Извештај, Предузеће у пословним књигама води и у Финансијским извештајима исказује стан као основно средство садашње вредности 316 хиљада динара и обавезе у износу од 191 хиљаде динара по основу уплата од стране лица које је, као запослени, 2004. године са Предузећем закључило уговор о откупу тог стана. Наведено није у складу са члановима 8. и 35. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за

¹³ „Службени гласник РС“, број 95/14

привредна друштва, задруге и предузетнике. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на Финансијске извештаје за 2017. годину;

10) Као што је објашњено под тачком 6.1.12.4 Напомена уз Извештај, Предузеће је у 2017. години мање обрачунало и исказало обавезе по основу ПДВ-а у износу од 179 хиљада динара, јер је обрачун ПДВ-а на услугу закупа гробног места, уместо по општој стопи од 20% у складу са чланом 23. Закона о порезу на додату вредност¹⁴, вршен по посебној стопи од 10%, што није предвиђено чланом 12ђ Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ-а¹⁵.

ПРИОРИТЕТ 3¹⁶ (низак)

1) Као што је објашњено под тачком 6.1.13 Напомена уз Извештај, Предузеће у ванбилансној евиденцији има исказана средства и обавезе у износу од 96.057 хиљада динара, по основу средстава солидарности, гасификације и инвестиција у изградњу система водоснабдевања „Рзав“. Због непотпуне документације коју је Предузеће доставило, а на основу које су 2003. године средства пренета из билансне у ванбилансну евиденцију и касније вршених искњижавања и спроведених књижења текућих промена у ванбилансној евиденцији, није било могуће потврдити да ванбилансна евиденција не садржи материјално значајне грешке у погледу класификације и износа, а које би могле имати значајан утицај на финансијске извештаје Предузећа.

2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја

Приоритет датих препорука је одређен према следећем:

ПРИОРИТЕТ 1⁹ (висок)

1) Препоручује се Предузећу да приликом фактурисања погребних услуга приходе од погребних услуга исказује као приход обрачунског периода на који се односи (Напомена број 6.2.1.2.4 – Препорука број 17).

ПРИОРИТЕТ 2¹⁰ (средњи)

1) Препоручује се Предузећу да изврши попис земљишта, утврди стварно стање, прибави потребну документа и устроји аналитичку евиденцију земљишта по врсти, намени, површини, катастарским бројевима и вредности (Напомена број 6.1.2.1 – Препорука број 4);

2) Препоручује се Предузећу да, у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, изврши попис и процену вредности изграђених водоводних и канализационих прикључака и да резултате пописа и процене евидентира на рачуну некретнина, постројења и опреме и рачуну пасивних временских разграничења - одложени приходи (Напомена број 6.1.2.2.1 – Препорука број 5);

3) Препоручује се Предузећу да, у складу са усвојеним Рачуноводственим политикама и МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, врши преиспитивање преосталог корисног века употребе некретнина, постројења и опреме и да за средства

¹⁴ „Службени гласник РС“, број 84/04, 86/04 - исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 6/14 - ускл. дин. изн. 68/14 - др. закон, 142/14, 5/15- ускл. дин. изн. 83/15, 5/16- ускл. дин. изн. 108/16, 7/17- ускл. дин. изн., 113/17, 13/18-ускл.дин.изн. и 30/18

¹⁵ „Службени гласник РС“, бр.108/04, 130/04-исправка, 140/04, 65/05, 63/07, 29/11, 95/12, 113/13, 86/15, 109/16, 48/18

¹⁶ **ПРИОРИТЕТ 3** (низак)-налази који су мање значајни али који и даље представљају могућа унапређења у контролним поступцима.

која немају садашњу вредност, а и даље се налазе у употреби, изврши процену корисног века и спроведе корективна књижења у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке (Напомена број 6.1.2.4 – Препорука број 6);

4) Препоручује се Предузећу да изврши процену обезвређења и степена завршености некретнина, постројења и опреме, код којих није било инвестиционих улагања у периоду дужем од годину дана и да ефекте процене прокњижи у својим пословним књигама (Напомена број 6.1.2.6 – Препорука број 7);

5) Препоручује се Предузећу да успостави аналитичку рачуноводствену евиденцију примљених аванса од грађана (Напомена број 6.1.5.1 – Препорука број 8);

6) Препоручује се Предузећу да врши евидентирање потраживања од купаца по основу затезних камата у складу са чланом 18. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике¹³ (Напомена број 6.1.5.1 – Препорука број 9);

7) Препоручује се Предузећу да извршена књижења расподеле добити и покрића губитака, без сагласности Оснивача, а по Одлуци Надзорног одбора о расподели добити по финансијском извештају за 2016. годину, број 3272 од 09.06.2017. године, затим Одлуци о расподели добити по финансијском извештају за 2015. годину број 3075 и Одлуци о расподели нераспоређене добити по финансијским извештајима за 2013. и 2014. годину број 3076 обе од 01.06.2016. године, исправи у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке (Напомена 6.1.10 - Препорука број 11);

8) Препоручује се Предузећу да, у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, изврши исправку грешака из ранијих периода у вези са откупом стана од стране запосленог по основу Уговора из 2004. године (Напомена број 6.1.12.3 – Препорука број 12).

9) Препоручује се Предузећу да у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, у пословним књигама изврши исправку књижења за мање обрачунати порез на додату вредност и да у складу са Законом о пореском поступку и пореској администрацији¹⁷ изврши измену пореских пријава ПП ПДВ (Напомена број 6.1.12.4 – Препорука број 13).

ПРИОРИТЕТ 3¹⁶ (низак)

1) Препоручује се Предузећу да настави за започетим активностима на прикупљању и испитивању документације у циљу идентификовања средстава и обавеза евидентираних у ванбилансној евиденцији и рачуноводственог поступања у складу са прикупљеном документацијом (Напомена број 6.1.13 – Препорука број 14);

3. Резиме налаза у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1⁹ (висок)

1) Као што је објашњено под тачком 1.2 Напомена уз Извештај, Предузеће у 2017. години није поседовало дозволу за одлагање отпада, која је предвиђена чланом 59. Закона о управљању отпадом

¹⁷ „Службени гласник РС“, бр. 80/2002, 84/2002 - испр., 23/2003 - испр., 70/2003, 55/2004, 61/2005, 85/2005 - др. закон, 62/2006 - др. закон, 63/2006 - испр. др. закона, 61/2007, 20/2009, 72/2009 - др. закон, 53/2010, 101/2011, 2/2012 - испр., 93/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 105/2014, 91/2015 -аутентично тумачење, 112/2015, 15/2016, 108/2016 и 30/2018

2) Као што је објашњено под тачком 6.2.1.2.1 Напомена уз Извештај, Предузеће је у 2017. години, Установи „Спортско – рекреативни центар“ Горњи Милановац, током купалишне сезоне у периоду јун-август, мање фактурисало испоручену воду за потребе градског базена у износу од 128 хиљада динара, јер је применило цену воде без употребе канализације, само на основу Одлуке Надзорног одбора, односно без сагласности Оснивача. Наведено није у складу са чланом 69. Закона о јавним предузећима⁵.

3) Као што је објашњено под тачком 6.2.1.2.2 Напомена уз Извештај, цене услуге грејања које је Предузеће примењивало у 2017. години нису утврђене по методологији која је прописана Уредбом о утврђивању методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом⁶ већ је примењивало Ценовник од 05.11.2012. године који је донет по Уредби о начину одређивања највиших и најнижих просечних цена топлотне енергије у грејној сезони 2012/2013 године¹⁸, која је престала да важи 30.04.2013. године;

4) Као што је објашњено под тачком 6.2.1.4 Напомена уз Извештај, Предузеће наплаћује закуп тезги на зеленој и робној пијаци по ценама утврђеним за тезге које припадају једној ценовној групи, иако су важећим Ценовником одређене различите цене за различите групе тезги;

5) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.2 Напомена уз Извештај, Предузеће не учествује у поступку формирања цене воде за пиће, коју из система ЈП „Рзав“, преузима, испоручује и фактурише својим корисницима, иако је то предвиђено Уговором о испоруци воде из система за водоснабдевање „Рзав“ општинама Ариље, Пожега, Лучани, Чачак и Горњи Милановац, заведеним код испоручиоца ЈП за водоснабдевање „Рзав“ Ариље под бројем 99 од 24.01. 1994. године са анексима;

6) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.4 Напомена уз Извештај, Предузеће има акт о систематизацији који није усаглашен са Законом о јавним предузећима⁵, и на који нема сагласност Оснивача, што није у складу Оснивачким актом Предузећа;

7) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.4 Напомена уз Извештај, уговори о раду запослених у Предузећу нису усклађени са чланом 33. Закона о раду¹⁹, јер не садрже новчани износ основне зараде. Поред тога, Предузеће је са једним запосленим закључило више уговора о раду на одређено време за временски период који је дужи од 24 месеца, што није у складу са чланом 37. Закона о раду¹⁹, којим је прописано да се може закључити један или више уговора на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца;

8) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.4 Напомена уз Извештај, Предузеће није вршило обрачун зарада у складу са члановима 3, 4 и 5. Закона о привременом уређењу основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава⁷. У периоду од почетка примене Закона (зараде за месец новембар 2014. године) закључно са обрачуном зарада за месец април 2018. године, Предузеће није за 10% умањивало нето, већ бруто основну зараду. На обрачун основне зараде за новембар 2014. године и наредне месеце није примењивало бруто месечну цену рада у износу од 28.650 која је била у примени на дан доношења Закона, већ цену рада која је у појединим месецима била виша од прописане. Применом већих коефицијената за поједина радна места, утврђених анексима уговора о раду у 2017. години, од оних који су били у примени на дан доношења Закона, Предузеће је повећало основну зараду одређеног броја запослених. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на исказане трошкове зарада;

¹⁸ „Службени гласник РС“, број 101/12, 19/15 и 83/15 и 13/17

¹⁹ „Службени гласник РС“ број 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14 и 13/17 – одлука УС

9) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.4 Напомена уз Извештај, Предузеће је запосленима у току 2017. године, у основицу за минули рад, поред основне зараде укључивало и увећање зараде по основу рада на празник, прековремени рад и ноћни рад. Такође, Предузеће није вршило корекцију до минималне зараде за запослене који су примали зараду која је била мања од минималне зараде прописане Законом, за период од јануара до маја 2017. године, док је од јуна 2017. године то чинило. Наведено није у складу са члановима 107, 108, 111. и 112. Закона о раду¹⁹;

10) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.4 Напомена уз Извештај, Предузеће је увећање за прековремени рад обрачунавало и исплаћивало у висини 35% од основице, а радни учинак (позитивна и негативна стимулација) у износима од 5, 10 и 15%. Стимулацију је, осим на основну зараду обрачунавало и на накнаду зараде (за државни и верски празник), увећање за рад на празник, увећање за ноћни рад и прековремени рад. Приправност је обрачунавало на основицу утврђену тако што је коефицијент запосленог множен са ценом рада из претходног месеца и то пре умањења зарада по Закону о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Наведено није у складу са чланом 36. став 3, чланом 37. став 1. тачка 3. и чланом 38. Појединачног колективног уговора ЈКП Горњи Милановац, број 1180 од 03.03.2017. године, којим је предвиђено да се Основна зарада запосленог на месечном нивоу може увећати, односно смањити за најмање 20% по основу радног учинка, да запослени има право на увећану зараду за прековремени рад у висини од 26% од основице, а да на име приправности запосленом припада накнада од 0,5% за сваки дан приправности на стартну основу (цена рада помножена коефицијентом) обрачунату за месец када је приправан;

11) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.4 Напомена уз Извештај, Предузеће је за једног запосленог утврдило право на годишњи одмор у трајању дужем од сразмерног дела, на који је имао право због престанка радног односа у току године, док другом запосленом није утврдило право на сразмерни део годишњег одмора, као ни накнаду штете за неискоришћени годишњи одмор, што није у складу са члановима 68, 72,76. и 186. Закона о раду¹⁹;

12) Као што је објашњено под тачком 6.2.2.4.2 Напомена уз Извештај, Предузеће у 2017. години није вршило исплату накнаде трошкова запослених за долазак на рад и одлазак са рада на начин предвиђен чланом 47. Појединачног колективног уговора из 2017. године, којим је прописано да запослени има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, већ је вршило исплату накнада трошкова превоза запослених у висини од 80% од цене повратне карте у јавном саобраћају и то уколико је удаљеност од места боравка до места рада већа од два километра;

13) Као што је објашњено под тачком 7.1 Напомена уз Извештај, Предузеће, модел уговора у конкурсној документацији Предузећа, у поступку јавне набавке горива у 2017. години, процењене вредности 17.300 хиљада динара, не садржи одредбе из дела конкурсне документације „Упутства понуђачима како да сачине понуду“, којима су дефинисани разлози због којих се може мењати цена и оквир процентуалне промене цена из понуде, већ садржи одредбе по којима се у случају промене цена продавца прихватају цене које важе на дан испоруке, што није у складу са чланом 61. став 1. Закона о јавним набавкама, којим је прописано да је наручилац дужан да припреми конкурсну документацију тако да понуђачи на основу ње могу да припреме прихватљиву понуду.

Такође, Уговором о купопродаји нафтних деривата у 2017. години, нису јасно дефинисани објективни разлози због којих се може мењати цена из понуде која чини

саставни део Уговора, већ је предвиђено да се у случају промене цена продавца прихватају цене које важе на дан испоруке. Наведено није у складу са чланом 115. став 2. Закона о јавним набавкама, којим је прописано да се након закључења уговора о јавној набавци промене односно усклађивање цене врши из објективних разлога и у складу са јасно и прецизно унапред дефинисаним параметрима у уговору и конкурсној документацији;

14) Као што је објашњено под тачком 7.3 Напомена уз Извештај, Предузеће, у појединим поступцима јавних набавки спроведеним према Плану јавних набавки из 2017. године, није у потпуности поштовало Закон о јавним набавкама⁸, тако што је конкурсном документацијом предвидело додатне услове који су по нашем мишљењу дискриминаторски односно неоправдано ограничавају конкуренцију за набавке процењене вредности 7.300 хиљада динара, што није у складу са члановима 10. и 12. Закона о јавним набавкама⁸. Такође, није документовало да је на начин предвиђен чланом 16. Правилника о начину обављања послова јавних набавки у ЈКП „Горњи Милановац“ број 6626 вршило испитивање тржишта које је основа за утврђивања процењене вредности за набавке процењене вредности 49.192 хиљада динара и није вршено праћење извршења односно реализације уговора. Затим, нису увек достављани извештаји о реализацији уговора лицу за јавне набавке, а такође није вршена контрола јавних набавки што није у складу са члановима 51. и 60. наведеног Правилника. Одредбе Правилника о начину обављања послова јавних набавки у ЈКП „Горњи Милановац“ број 6626 од 09.10.2015. године, у делу „контрола јавних набавки“ нису у потпуности усклађене са чланом 10. Правилника о садржини акта којим се ближе уређује поступак јавне набавке унутар наручиоца²⁰ у смислу да није до краја дефинисана обавеза и рокови израде извештаја о извршеној контроли и коме се подноси коначан извештај;

15) Као што је објашњено под тачком 7.4 Напомена уз Извештај, Предузеће је у 2017. години извршило набавку добара и услуга у износу од најмање 1.382 хиљаде динара, без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама⁸ прописани члановима 7, 7а, 39. став 2, 122. и 128. овог закона.

ПРИОРИТЕТ 2¹² (средњи)

1) Као што је објашњено под тачком 4.1.5 Напомена уз Извештај, Постојећи систем финансијског управљања и контроле није успостављен на начин како је прописано Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору²¹;

2) Као што је објашњено под тачком 6.1. Напомена уз Извештај, извештајем о извршеном попису имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године, који је Надзорни орган Предузећа усвојио Одлуком број 501 од 29.01.2018. године, није утврђено стање основних средстава и залиха, на дан 31.12.2017. године, јер промене на наведеној имовини настале у периоду од завршетка пописа дана 29.12.2017. године до 31.12.2017. године, овим Извештајем нису обухваћене. Наведено није у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству¹¹ и чланом 2 став 2. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем¹²

3) Као што је објашњено под тачком 6.1.10 Напомена уз Извештај, у пословним књигама Предузећа, са стањем на дан 31.12.2017. године, више је исказан основни

²⁰ „Службени гласник РС“, бр. 83/15

²¹ „Службени гласник РС“, број 99/11 и 106/13

(државни) капитал у износу од 641.133 хиљаде динара у односу на износ основног капитала који је наведен у Одлуци о усклађивању Оснивачког акта Јавног предузећа - Одлуке о оснивању Јавног комуналног предузећа „Горњи Милановац“, Горњи Милановац, број 2-06-113/2016 од 27.12.2016. године и за исти износ више исказан у односу на уписани основни капитал код Агенције за привредне регистре.

Основни капитал, наведен је у оснивачком акту у износу од 210.027 хиљада динара, а што је и износ одређен проценом са стањем на дан 31.12.1999. године, која је извршена јуна 2000. године. У својим пословним књигама, Предузеће није прокњижило резултате наведене процене капитала.

У 2017. и ранијих година, Предузеће је субвенције од Оснивача за измирење обавеза са ПДВ-ом, по основу набавке и изградње мрежа и осталих некретнина, постројења и опреме, као и за покриће различитих трошкова, без одлука надлежног органа Предузећа и Оснивача, уместо у оквиру одложених прихода и примљених донација и прихода текућег периода, књижило као повећање основног капитала. Наведено није у складу са чланом 42. Закона о јавној својини⁴, а у вези са члановима 6. и 10. Закона о јавним предузећима⁵ и није у складу са параграфима 12 и 20 МРС 20 – Рачуноводствено обухватање државних давања и обелодањивање државне помоћи. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2017. годину.

ПРИОРИТЕТ 3¹⁴ (низак)

1) Као што је објашњено под тачком 1.2 Напомена уз Извештај, Предузеће не поседује лиценцу за обављање енергетских делатности (производња и снабдевање топлотном енергијом), што није у складу са чланом 17. а у вези са чланом 16. Закона о енергетици²²;

2) Као што је објашњено под тачком 4.2 Напомена уз Извештај, Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору²³;

3) Као што је објашњено под тачком 6.2.1.2.2 Напомена уз Извештај, Предузеће нема закључене уговоре о снабдевању топлотном енергијом са свим купцима, што није у складу са чланом 360. Закона о енергетици²², којим је прописано да су снабдевач топлотном енергијом и крајњи купац дужни да закључе уговор о снабдевању топлотном енергијом.

4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

Приоритет датих препорука је одређен према следећем:

ПРИОРИТЕТ 1¹¹ (висок)

1) Препоручује се Предузећу да цене грејања утврди у складу са важећом Методологијом и достави Оснивачу на одобравање (Напомена 6.2.1.2.2 - Препорука број 15);

²² „Службени гласник РС“, број 145/14

²³ „Службени гласник РС“, број. 99/2011 и 106/13

2) Препоручује се Предузећу да се обрати Оснивачу са циљем утврђивања цена закупа тезги на зеленој и робној пијаци и начина његове примене (Напомена 6.2.1.4-Препорука број 18);

3) Препоручује се Предузећу да се обрати Оснивачу и ЈП „Рзав“ Ариље, ради омогућавања Предузећу да учествује у формирању цена, у смислу Уговора о испоруци воде из система за водоснабдевање „Рзав“ општинама Ариље, Пожега, Лучани, Чачак и Горњи Милановац, заведеног код испоручиоца ЈП за водоснабдевање „Рзав“ Ариље под бројем 99 од 24.01. 1994. године (Напомена 6.2.2.2 - Препорука број 19);

4) Препоручује се Предузећу да усклади систематизацију са Законом о јавним предузећима⁵ и чланом 8. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору²³ и на усклађени акт о систематизацији прибави сагласност Оснивача (Напомена 6.2.2.4 - Препорука број 20);

5) Препоручује се Предузећу да усклади одредбе уговора о раду са одредбама члана 33. Закона о раду¹⁹ и да приликом закључења уговора о раду на одређено време поштује временско ограничење предвиђено чланом 37. Закона о раду¹⁹ (Напомена 6.2.2.4 - Препорука број 21);

6) Препоручује се Предузећу да обрачун зарада усклади са чланом 4. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава⁷ (Напомена 6.2.2.4 - Препорука број 22);

7) Препоручује се Предузећу, да обрачуна и исплати разлику по основу мање исплаћене основне зараде од прописане минималне основне зараде, у складу са Законом о раду¹⁹ (Напомена 6.2.2.4 - Препорука број 23);

8) Препоручује се Предузећу да приправност и висину стимулације по основу радног учинка усклади са Појединачним колективним уговором ЈКП „Горњи Милановац“ Горњи Милановац, и да са потписницима поменутог Колективног уговора преиспита одредбу која се односи на висину стимулације (Напомена 6.2.2.4-Препорука број 24);

9) Препоручује се Предузећу да обрачуна и исплати новчану накнаду за неискоришћени годишњи одмор запосленом коме је то право ускраћено (Напомена 6.2.2.4 - Препорука број 25);

10) Препоручује се Предузећу да накнаду трошкова превоза запослених за долазак на рад и повратак са рада, усклади са Појединачним колективним уговором (Напомена 6.2.2.4.2 - Препорука број 26);

11) Препоручује се Предузећу да Правилник о начину обављања послова јавних набавки у ЈКП „Горњи Милановац“ у делу „контрола јавних набавки“ усклади са захтевима члана 10. Правилника о садржини акта којим се ближе уређује поступак јавне набавке унутар наручиоца²⁴ и спроводи контролу јавних набавки (Напомена 7.3-Препорука број 27);

12) Препоручује се Предузећу да интерним актом пропише мере, активности и процедуре којима ће обезбедити да се изузеће од примене Закона о јавним набавкама⁸ примењује само у складу са законом прописаним условима (Напомена 7.4-Препорука број 28).

ПРИОРИТЕТ 2¹² (средњи)

1) Препоручује се Предузећу да у складу са чланом 6. став 2. и чланом 7. став 1. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање,

²⁴ „Службени гласник РС“, број 83/15

функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору²¹ успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле, с акцентом на следећим мерама:

(1) усвајање стратегије управљања ризиком (у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени),

(2) доношење писаних политика и процедура са циљем да се ризици за постизање циљева ограниче на прихватљив ниво (процедуре за ауторизацију и одобравање; подела дужности и пренос овлашћења; систем дуплог потписа; правила за приступ средствима и информацијама; процедуре потпуног, исправног, тачног и благовременог књижења свих трансакција; процедуре за управљање људским ресурсима и др.),

(3) да за свако појединачно основно средство, приликом стављања у употребу доноси посебну одлуку о висини амортизационе стопе у оквиру распона амортизационих стопа или да у Правилнику о рачуноводству и рачуноводственим политикама одреди јединствене амортизационе стопе за сваку групу средстава (Напомена 4.1.5 - Препорука број 2);

2) Препоручује се Предузећу да се обрати Оснивачу у циљу утврђивања основног (државног) капитала и усаглашавања износа у пословним књигама и оснивачком акту, притом имајући у виду одредбе Закона о јавној својини⁴ које се односе на мреже и улагање оснивача у капитал јавних предузећа, као и ефекте погрешних књижења на основном капиталу, извршених у претходном периоду (Напомена 6.1.10 - Препорука број 10);

ПРИОРИТЕТ 3¹⁴ (низак)

1) Препоручује се Предузећу да предузме радње у циљу покретања поступка за стицање лиценце за обављање енергетских делатности (производње и снабдевања топлотном енергијом) и прибави наведену лиценцу (Напомена 1.2 - Препорука број 1);

2) Препоручује се Предузећу да успостави интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору²³ (Напомена 4.2 - Препорука број 3);

3) Препоручује се Предузећу да предузме мере у циљу закључења уговора са крајњим купцима, о снабдевању топлотном енергијом (Напомена 6.2.1.2.2 - Препорука број 16).

5. Мере предузете у поступку ревизије

Предузеће је предузело следеће мере у поступку ревизије:

1) Као што је објашњено под тачком број 1.2. Напомена уз Извештај, Општинска управа Општине Горњи Милановац, а по захтеву Предузећа, донела је Решење о издавању интегралне дозволе за сакупљање, транспорт, складиштење, третман и одлагање неопасног и инертног отпада на санитарну депонију „Вујан“, број 4-08-501-917/2018 од 12.07.2018. године;

2) Као што је објашњено под тачком број 6.1. Напомена уз Извештај, Комисија је сачинила допуну Извештаја о попису обављеном у периоду 21.12 - 29.12.2017.

године, којим је извршено усклађивање стања утврђеног годишњим пописом који је завршен до 29.12.2017. године, са променама на основним средствима и залихама насталим до 31.12.2017. године. Надзорни одбор Предузећа је Одлуком број 3526 од 27.06.2018. године, усвојио допуну Извештаја о извршеном попису основних средстава и залиха, на дан 31.12.2017. године;

3) Као што је објашњено под тачком број 6.1.2.1 Напомена уз Извештај, Решењем вд Директора број Ин-273 од 11.05.2018. године формирана је комисија за ванредни попис земљишта и грађевинских објеката са задатком да изврши попис свих непокретности које Предузеће користи, са навођењем бројева катастарских парцела на којима се налазе земљиште и објекти на њима. Комисија је извршила попис свих непокретности у периоду од 11.05.- 17.05.2018. године. Према извештају комисије број 3916/3 од 13.07.2018. године за одређен број парцела Предузеће поседује листе непокретности (укупна површина 175.349 м²). Поред, тога по попису, Предузеће користи и парцеле за које нема листе непокретности и највећи број тих парцела налази се у приватном власништву. На њима се налазе објекти које Предузеће одржава за нормално функционисање и водоснабдевање - изворишта, бушотине, резервоари, коморе, станице, подстанице (укупна површина 19.285.924 м²). Од измерене површине Предузеће користи део површине, један део се односи на земљиште под објектом за који су постојали подаци у електронској бази ГЕО Србије и РГЗ Србије. Мањи део се односи на објекте који имају зону заштите, а подаци су узимани из геодетских премера. Трећи део се односи на објекте за које не постоје подаци која се површина заузима од укупне површине парцеле, па је због тога у горе наведени износ унета цела површина парцеле на којој се објекат налази.

У извештају се наводи да Комисија наставља са радом до коначног усаглашавања пословних књига, катастра непокретности и стварног стања на терену.

Предузеће је упутило допис Министарству финансија – Пореска управа Горњи Милановац, број 3003 од 05.06.2018. године, за захтевом да достави тржишну вредност пописаних катастарских парцела, како би Предузеће урадило процену и устројило аналитичку евиденцију.

4) Као што је објашњено под тачком број 6.1.2.4. Напомена уз Извештај, вд директора Предузећа је дана 18.05.2018. године донео Решење број Ин-296 о именовању комисије за процену преосталог корисног века основних средстава. Комисија је извршила попис и процену преосталог века основних средстава у Предузећу на основу евиденције основних средстава која су у употреби, а немају садашњу вредност и евиденције основних средстава којима ће се у наредним годинама амортизовати укупна набавна вредност и Директору предузећа поднела Извештај број Ин-336 од 04.06.2018. године. Корективна књижења на основу Извештаја Комисије, у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, нису спроведена;

5) Као што је објашњено под тачком број 6.1.2.5. Напомена уз Извештај, Предузеће је Правилником о измени и допуни Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, број 3533 од 27.06.2018. године предвидело да се инвестиционе некретнине након почетног признавања, вреднују по набавној вредности и подлежу обавези обрачуна амортизације;

6) Као што је објашњено под тачком број 6.1.5.2 Напомена уз Извештај, Надзорни Одбор Предузећа, донео је Одлуку број 3524 од 27.06.2018. године, о материјално значајној грешци по основу потраживања из ранијих година за која није вршена исправка вредности у складу са чланом 52. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 388 од 26.01.2012. године, и то: за правна лица у износу од 6.504 хиљада динара и за физичка лица у износу од 8.863 хиљада динара.

Предузеће је по наведеној Одлуци спровело корективна књижења, у складу са MPC 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, тако што је налогом за књижење број 7985/17 од 31.12.2017. године, на терет почетног стања резултата и у корист исправке вредности потраживања, прокњижило износ од 15.379 хиљада динара;

7) Као што је објашњено под тачком број 6.1.10 Напомена уз Извештај, Предузеће је приликом обрачуна резервисања за отпремнине запослених због одласка у пензију, утврдило актуарске губитке у 2017. години у односу на актуарске претпоставке коришћене за обрачун резервисања на дан 31.12.2016. године, у износу од 2.101 хиљаде динара, и исказало их на одговарајућој позицији капитала у билансу стања, у складу са захтевима MPC 19 – Примања запослених;

8) Као што је објашњено под тачком број 6.1.10 Напомена уз Извештај, Предузеће је Одлуке Надзорног одбора о расподели добити по финансијским извештајима за 2013, 2014, 2015. и 2016. годину, доставило Оснивачу на сагласност, дописом од 11.05.2018. године. На поменуте Одлуке Надзорног одбора, Оснивач још није дао сагласност;

9) Као што је објашњено под тачком број 6.1.11.1 Напомена уз Извештај, Предузеће је у складу са MPC 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, исправило грешку из 2015. и 2016. године, тако што је на терет почетног стања резултата из ранијих година, прокњижило у корист резервисања за отпремнине запослених због одласка у пензију, износ од 3.693 хиљаде динара. Наведени износ утврђен је као разлика између обрачунатог резервисања у 2015. и 2016. години, извршеног на основу отпремнине у висини две просечне зараде у Републици Србији и исправљеног обрачуна резервисања на основу отпремнине у висини три просечне зараде у Републици Србији, која је као најнижа прописана Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије;

10) Као што је објашњено под тачком број 6.1.12.4 Напомена уз Извештај, почев од јуна месеца, приликом обнове закупа гробног места и закључења нових уговора, Предузеће закуп гробног места фактурише уз примену стопе ПДВ-а од 20%, о чему је као доказ доставило рачуне за закуп гробног места, издате у јуну и јулу 2018. године;

11) Као што је објашњено под тачком број 6.1.12.4 Напомена уз Извештај, Предузеће је Министарству финансија упутило захтев број 3995 од 18.07.2018. године, за стручно мишљење да ли се на услугу „одржавање водоводног прикључка“, која се фактурише уз услугу испоруке воде, а приказује као посебна ставка на месечној фактури за воду, примењује посебна или општа стопа ПДВ-а и да ли се на ову ставку може применити члан 10. став 2. тачка 3. Закона о порезу на додату вредност¹⁴;

12) Као што је објашњено под тачком број 6.1.13 Напомена уз Извештај, на основу Одлуке Надзорног одбора, број 3532 од 27.06.2018. године, налогом за књижење број 7993/17 од 31.12.2017. године, обрачуната незадужена камата из периода пре 2014. године, искњижена је из ванбилансне евиденције у износу од 5.761 хиљаде динара;

13) Као што је објашњено под тачком број 6.1.13 Напомена уз Извештај, вд Директора Предузећа је Решењем број Ин-310 од 31.05.2018. године, именовано Комисију за прикупљање документације у вези гасификације Горњег Милановца, фонда солидарне стамбене изградње и изградње водоводног система „Рзав“. Задатак комисије је да у архиви Предузећа и у архиви Општинске управе општине Горњи Милановац, прикупи целокупну документацију и сачини извештај о прикупљеној документацији. Комисија је сачинила извештај број 3886 од 12.07.2018. године, у коме је побројала документацију коју је прикупила;

14) Као што је објашњено под тачком број 6.2.1.2.1 Напомена уз Извештај, дана 18.07.2018. године Предузеће је упутило Захтев број 4022/2 Општинском већу општине Горњи Милановац, за сагласност на Одлуку Надзорног одбора 3536 од 27.06.2018. године да за објекат „Спортско-рекреативни центар“ – градски базен у периоду купалишне сезоне (јун – септембар 2018. године) буде одређена цена воде без употребе канализације;

15) Као што је објашњено под тачком број 6.2.2.4 Напомена уз Извештај, приликом обрачуна зараде за мај 2018. године, прописано умањење зараде за 10% примењено је на нето основну зараду и примењена је бруто цена рада у износу од 26.650 која није већа од оне која је важила на дан доношења Закона о привременом уређењу основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава⁷.

Такође, обрачунат је износ мање обрачунатог и уплаћеног умањења нето основне зараде за 10% почев од зараде за новембар 2014. године закључно са зарадом за април 2018. године, у износу од 1.108 хиљада динара. Предузеће је пре усвајања финансијских извештаја за 2017. годину, под 31.12.2017, налогом главне књиге број 7984/2017, обрачунату разлику у износу од 998 хиљада динара за период од 2014. до 2017. године, прокњижило на терет трошкова по основу привременог умањења зарада, а у корист обавеза по истом основу. Износ од 1.108 хиљада динара Предузеће је уплатило 23.07.2018. године на прописани рачун Министарства финансија.

16) Као што је објашњено под тачком број 6.2.2.4 Напомена уз Извештај, Предузеће је почев од обрачуна зараде за месец мај 2018. године, исправило начин обрачуна минулог рада, тако да се обрачун минулог рада врши на основну зараду.

17) Као што је објашњено под тачком број 6.2.2.4 Напомена уз Извештај, почев од обрачуна зараде за месец мај 2018. године, Предузеће је извршило исправку начина обрачуна стимулације, тако да се стимулација обрачунава на основну зараду, а прековремени рад у износу од 26% од основице;

18) Као што је објашњено под тачком број 6.2.2.4.2 Напомена уз Извештај, обрачуната је разлика између отпремнине приликом одласка у пензију исплаћене у висини две просечне зараде у Републици Србији, до отпремнине у висини три просечне зараде у Републици Србији, како је то прописано Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије²⁵. Разлика је утврђена за једног запосленог који је отишао у пензију у 2016. години, у бруто износу од 73 хиљада динара, прокњижена налогом главне књиге број 7984/17 под 31.12.2017. године и исплаћена је 24.07.2018. године;

19) Као што је објашњено под тачком број 6.2.2.4.2 Напомена уз Извештај, Предузеће је обрачунало разлику између износа јубиларне награде прописане Појединачним колективним уговором ЈКП Горњи Милановац и исплаћене јубиларне награде у 2017. години. Утврђени износ разлике од 508 хиљада динара у бруто износу, обрачунало је и прокњижило на дан 31.12.2017. године, налогом за књижење 7986/17 и исплатило запосленима нето износ од 457 хиљада динара 23.07.2018. године;

20) Као што је објашњено под тачком број 6.2.2.8 Напомена уз Извештај, Предузеће је поднело измењене пореске пријаве за порез на имовину за 2016, 2017. и 2018. годину, којима је поред осталог, обухваћен и пословни простор на Руднику, пословни простор на гробљу и непокретност „комунални погон“ која обухвата гаражу. Измењеним пореским пријавама утврђена је већа пореска обавеза Предузећа за укупно 578 хиљада динара. Разлика утврђена измењеним пореским пријавама за 2016. и 2017. годину у износу 377 хиљада динара, уплаћена је 07.08.2018. године на рачун јавних прихода;

²⁵ „Службени гласник РС“ број 27/15, 36/17 – Анекс 1 и 5/18 – Анекс 2

21) Као што је објашњено под тачком број 6.2.8.1 Напомена уз Извештај, Предузеће је, у вези издатака за радничке спортске игре и рекреацију радника, обрачунало и 23.07.2018. године, уплатило порезе и доприносе у износу од 143 хиљаде динара;

22) Као што је објашњено под тачком број 7.1 Напомена уз Извештај, у спроведеном поступку јавне набавке горива број ОП 04/2018, Предузеће је закључило Уговор о јавној набавци, број 3679 од 04.07.2018. године, у коме је, као и у самој конкурсној документацији, дефинисало да се у случају промене цена горива она може кретати само у оквиру процента повећања или смањења цена у званичном ценовнику продавца у односу на цене из ценовника који је важио на дан објављивања позива за подношење понуде;

23) Као што је објашњено под тачком број 7.4 Напомена уз Извештај, у току 2018. године, Предузеће је спровело поступак јавне набавке услуга осигурања, којим је између осталог обухваћено и каско осигурање и осигурање од ауто одговорности и закључило Уговор о осигурању имовине, возила и запослених (партија 1) број 2435 од 08.05.2018. године и Уговор о осигурању имовине, возила и запослених осигурање аутомобилског каска (партија 2) број 2481 од 09.05.2018. године.

6. Захтев за достављање одазивног извештаја

Субјект ревизије Јавно комунално предузеће „Горњи Милановац“ Горњи Милановац је, на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Субјект ревизије Јавно комунално предузеће „Горњи Милановац“ Горњи Милановац у одазивном извештају треба да искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања који могу да садрже и препоруке за њихово отклањање.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању биле откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. став 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ“ ГОРЊИ
МИЛАНОВАЦ ЗА 2017. ГОДИНУ**

СА Д Р Ж А Ј

ПРИЛОГ II

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ	1
2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА	4
3. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ	4
3.1. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја	4
3.2. Рачуноводствене политике	5
4. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА	11
4.1. Финансијско управљање и контрола	11
4.2. Интерна ревизија	17
5. ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА ЗА 2017. ГОДИНУ	17
6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ	18
6.1. Биланс стања	18
6.1.2. Некретнине, постројења и опрема	19
6.1.3. Одложена пореска средства	28
6.1.4. Залихе	29
6.1.5. Потраживања по основу продаје	31
6.1.6. Друга потраживања	34
6.1.7. Готовински еквиваленти и готовина	35
6.1.8. Порез на додату вредност	35
6.1.9. Активна временска разграничења	36
6.1.10. Капитал	36
6.1.11. Дугорочна резервисања и обавезе	40
6.1.12. Краткорочне обавезе	42
6.1.13. Ванбилансна евиденција	47
6.2. Биланс успеха	50
6.2.1. Пословни приходи	51
6.2.2. Пословни расходи	59
6.2.3. Финансијски приходи	74
6.2.4. Финансијски расходи	74
6.2.5. Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	75
6.2.6. Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	75
6.2.7. Остали приходи	75
6.2.8. Остали расходи	76
6.3. Извештај о осталом резултату	78
6.4. Извештај о променама на капиталу	78
6.5. Извештај о токовима готовине	78
6.6. Напомене уз финансијске извештаје	78
7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ	79
7.1. Јавне набавке спроведене у отвореном поступку	79
7.2. Јавне набавке спроведене у преговарачком поступку	83
7.3. Јавне набавке мале вредности	83
7.4. Набавке без примене Закона о јавним набавкама	87
8. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ	88
9. НАКНАДНИ ДОГАЂАЈИ НАСТАЛИ ИЗМЕЂУ ДАТУМА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ДАТУМА ИЗВЕШТАЈА РЕВИЗОРА	88

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ

1.1. Оснивање и регистрација

Пун назив предузећа: Јавно комунално предузеће „Горњи Милановац“, Горњи Милановац.

Скраћени назив: ЈКП „Горњи Милановац“, Горњи Милановац.

Седиште и адреса: Горњи Милановац, Улица Војводе Мишића број 23

Матични број: 07192819

ПИБ: 101884856

Према Закону о рачуноводству Предузеће је за 2017. годину, разврстано у средње правно лице.

Просечан број запослених у 2017. години је 159.

Скупштина општине Горњи Милановац донела је 15.02.1991. године Одлуку о оснивању Јавног предузећа за комунално стамбене услуге „17. септембар“ у Горњем Милановцу, број 1-06-19/91 у вези са чим је извршен упис у судски регистар на основу Решења Окружног привредног суда у Краљеву број ФИ 2397/91 од 08.11.1991. године.

Привредни суд у Краљеву донео је Решење од 20.10.1995. године о упису у судски регистар припајања Јавно комуналног предузећа „Језеро“ са п.о. Рудник, Јавном предузећу за комунално стамбене услуге „17. септембар“ са п.о. Горњи Милановац и по том основу извршено је брисање Јавно комуналног предузећа „Језеро“ са п.о. Рудник.

Одлуком о оснивању и организовању Јавног комуналног предузећа „17 септембар“ у Горњем Милановцу, број 3-01-06-410/03 коју је донела Скупштина општине Горњи Милановац на седници од 28.03.2003. године, Предузеће је организовано и наставља да послује као Јавно комунално предузеће „17. септембар“ Горњи Милановац. У вези са променом насталом наведеном Одлуком, извршен је упис у судски регистар на основу Решења Трговинског суда у Чачку, број ФИ 63/04 од 28.01.2004. године.

Предузеће је преведено (уписано) у регистар привредних субјеката Решењем Агенције за привредне регистре број БД.48874/2005 од 17.06.2005. године, под пословним именом Јавно комунално предузеће „17. септембар“ Горњи Милановац, Војводе Мишића 23.

Одлуком број 4-01-06-814/07 од 29.06.2007. године, коју је донео Оснивач, промењено је пословно име Предузећа у Јавно комунално предузеће „Горњи Милановац“, што је регистровано на основу Решења Агенције за привредне регистре број БД.82608/2007 од 30.07.2007. године.

Оснивач Предузећа донео је 28.05.2013. године, Оснивачки акт Јавног предузећа - Одлуку о оснивању Јавног комуналног предузећа „Горњи Милановац“ Горњи Милановац, број 2-06-40/2013, којом је вршено усклађивање оснивачког акта са Законом о јавним предузећима²⁶.

Скупштина општине Горњи Милановац, на седници од 27.12.2016. године, донела је Одлуку о усклађивању Оснивачког акта Јавног предузећа - Одлуке о оснивању Јавног комуналног предузећа „Горњи Милановац“ Горњи Милановац, број 2-06-113/2016 којом је вршено усклађивање оснивачког акта Предузећа са Законом о јавним предузећима⁵. Овом Одлуком је наведено да основни новчани капитал

---

²⁶ „Службени гласник РС“ 119/12

Предузећа, износи 210.027 хиљада динара и да је удео оснивача 100% учешћа у основном капиталу Предузећа.

Органи Предузећа су: Надзорни одбор и Директор.

Према правилнику о систематизацији послова у ЈКП „Горњи Милановац“ број 5392 од 26.09.2014. године и број 611 од 02.02.2016. године, Основни организациони облици у Предузећу су Сектори: Сектор заједничких служби, Сектор водовода и канализације, Сектор комуналних услуга и организационе јединице: Радне јединице „Рудник“ и „Грејање“. Нижи организациони облици су службе.

1.2. Делатност

Претежна делатност Предузећа је сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде, шифра делатности 36.00.

Предузеће обавља и друге делатности као што су: уклањање отпадних вода, чишћење јавних површина, погребна делатност, уређење и одржавање гробља, управљање пијацама, производња и снабдевање топлотном енергијом, сакупљање и одлагање отпада.

Водоснабдевање и уклањање отпадних вода

Организовано водоснабдевање почело је 1944. године каптирањем извора „Вујан“, затим је у току 1964/ 65. године изграђен и „Брезански систем“. Даље се наводи да прерада воде у Горњим Бањанима функционише од 1974. године, а 1984. године изграђен је цевовод од водозахвата до филтер станице и нова филтер станица која је почела са радом 1985. године (систем за водоснабдевање „Горњи Бањани“). У току 1996. године започето је коришћење воде са регионалног система „Рзав“, чија изградња је започета 1984. године. Сва четири система водоснабдевања користе се непрекидно а у случају хаварије један другог допуњују захваљујући мрежној повезаности система, изузев система насеља „Рудник“. Инфраструктуру водоводног система чине резервоари, прекидне коморе, пумпне станице, бустер станице са доводном и разводном мрежом.

Пречишћавање отпадних вода врши се у Централном постројењу за пречишћавање отпадних вода (ЦППОВ) - Млаковац, које је пуштено у рад 1992. године. Постојење је пројектовано за 100000 ЕС (еквивалент становника), изграђено до сада за 50000 ЕС, а тренутно се користи за око 30000 ЕС. Постојење је реконструисано 2011. и 2012. године. Све отпадне воде града и приградских насеља, сакупљају се секундарном и примарном мрежом и уливају у главни колектор и тако сакупљене доспевају на ЦППОВ у Млаковцу. Пречишћавање отпадних вода врши се применом механичког и биолошког поступка пречишћавања.

Насељено место „Рудник“ налази на обронцима истоимене планине и због удаљености од Горњег Милановца његов систем водоснабдевања и канализације је независан од осталих система.

Одлагање отпада

Предузеће сакупља и транспортује отпад до депоније „Вујан“ која је пуштена у рад 2006. године и до сада је депоновано око 135000 тона смећа.

Предузеће је поднело Општинској управи захтев за издавање дозволе за одлагање отпада од 08.11.2016. године. Општинска управа Општине Горњи Милановац доставила је Захтев за достављање додатних података и документације, број 4-06-501-

164/2016 од 22.11.2016. године којим је констатовано да достављени захтев за издавање дозволе за одлагање отпада не садржи све податке прописане законом, па се у складу са тим обавештава Предузеће да је потребно да достави појединачно наведене податке и документацију. Општинска управа (канцеларија за заштиту животне средине) Општине Горњи Милановац донела је Решење број 4-06-501-164/2016 од 13.11.2017. године којим је одбачен захтев Предузећа од 08.11.2016. године за издавање дозволе за одлагање неопасног отпада, зато што није уређен у року који је одредио надлежни орган.

Према достављеној информацији од 04.05.2018. године, која се тиче добијања дозволе за одлагање отпада, у вези са депонијом „Вујан“, Предузеће нема дозволу за одлагање отпада. Да би се дозвола добила постоје два битна предуслова и то: депонија мора да има употребну дозволу или да буде легализована и за депонију се мора урадити нова процена утицаја на животну средину. Предузеће је ушло у пројекат озакоњења и у вези са тим приступиће се изради пројекта изведеног стања објекта, а процена утицаја на животну средину је у завршној фази. Према истој информацији сви остали подаци и пројекти су спремни и реалан рок за добијање дозволе је септембар 2018. године.

Налаз: Предузеће у 2017. години није поседовало дозволу за одлагање отпада, која је предвиђена чланом 59. Закона о управљању отпадом²⁷.

Мере предузете у поступку ревизије: Општинска управа Општине Горњи Милановац, а по захтеву Предузећа, донела је Решење о издавању интегралне дозволе за сакупљање, транспорт, складиштење, третман и одлагање неопасног и инертног отпада на санитарну депонију „Вујан“, број 4-08-501-917/2018 од 12.07.2018. године.

Производња и снабдевање топлотном енергијом

Систем даљинског грејања у Горњем Милановцу обухвата две котларнице: Железничку и Ломину, укупне инсталисане снаге 10 MW (Железничка 6,9MW и Ломина 3,1MW), 21 подстану и око 5000м топловода. Из те две котларнице топлотна енергија се испоручује у око 1.100 станова и 27 локала.

Законом о енергетици²² у члану 16 предвиђено је да су енергетске делатности, у смислу овог закона између осталог производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом док је чланом 17 прописано да енергетску делатност може да обавља јавно предузеће, привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник који има лиценцу за обављање енергетске делатности, ако овим законом није другачије прописано.

Налаз: Предузеће не поседује лиценцу за обављање енергетских делатности (производња и снабдевање топлотном енергијом), што није у складу са чланом 17. а у вези са чланом 16. Закона о енергетици²².

Ризик: Ризик је да Предузеће обављањем енергетске делатности без прописане лиценце, не испуњава услове за њено обављање.

Препорука број 1: Препоручује се Предузећу да предузме радње у циљу покретања поступка за стицање лиценце за обављање енергетских делатности (производње и снабдевања топлотном енергијом) и прибави наведену лиценцу.

²⁷ „Сл. гласник РС“, број 36/2009, 88/10 и 14/16

2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА

Ревизија правилности пословања према Закону о Државној ревизорској институцији² је испитивање финансијских трансакција и одлука у вези са примањима и издацима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе. У овој ревизији испитивали смо усклађеност пословања са прописима из следећих области: Јавне набавке, Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи, Обезбеђивање заштите општег интереса, Основни капитал и Цена снабдевања крајњег купца топлотном енергијом. Прописи који су коришћени, у ревизији правилности пословања, као извори критеријума су:

- Закон о јавним набавкама⁸,
- Закон о буџетском систему²⁸,
- Закон о раду¹⁹,
- Закон о утврђивању максималне зараде у јавном сектору²⁹,
- Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору³⁰,
- Уредба о поступку прибављања сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава³¹,
- Одлука о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину³²,
- Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава⁷,
- Закон о јавним предузећима⁵ и
- Уредба о утврђивању методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом⁶.

3. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

3.1. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја

Вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да врше у складу са Законом о рачуноводству¹¹ који прописује Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) као основу за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима. Међународни стандарди финансијског извештавања у смислу наведеног закона су: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (Концептуални оквир за финансијско извештавање), Међународни рачуноводствени стандарди (МРС), Међународни стандарди финансијског извештавања (МСФИ) и Међународни стандарди финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП) и

²⁸ „Службени гласник РС“, број 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17

²⁹ „Службени гласник РС“, број 93/12

³⁰ „Службени гласник РС“ број 68/15 и 81/16-одлука УС

³¹ „Службени гласник Републике Србије“, број 113/2013, 21/2014, 66/2014, 118/2014, 22/2015 и 59/2015

³² „Службени гласник РС“, број 61/17, 82/17, 92/17, 111/17, 14/18, 45/18

са њима повезана тумачења, накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Предузеће је сходно критеријумима наведеним у Закону о рачуноводству¹¹ разврстано у средње правно лице и примењује Међународне стандарде финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ).

Приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике¹³. Редован годишњи финансијски извештај, према прописима о рачуноводству Републике Србије чине: Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о променама на капиталу, Извештај о токовима готовине и Напомене уз финансијске извештаје.

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Одлуком Надзорног одбора број 3623/2 од 29. јуна 2018. године, усвојен је Финансијски извештај Предузећа за 2017. годину.

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Предузећа коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Међутим, стварни резултати могу одступати од ових процена.

Финансијски извештаји за 2017. годину састављени су у складу са начелом наставка пословања, који претпоставља да ће Предузеће наставити са пословањем у догледној будућности.

Упоредне податке чине финансијски извештаји Предузећа за 2016. годину који нису били предмет ревизије Државне ревизорске институције.

3.2. Рачуноводствене политике

Рачуноводствене политике су посебна начела, основи, конвенције, правила и пракса које је усвојило руководство Предузећа за састављање и презентацију финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству¹¹, Међународним стандардима финансијског извештавања, Међународним рачуноводственим стандардима и Тумачењима која даје Комитет за тумачење рачуноводствених стандарда.

На састављање Финансијских извештаја за 2017. годину, Предузеће је применило Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама, број 388 од 26.01.2012. године, и Правилник о изменама и допунама Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, број 3533/2 од од 27.06.2018. године.

Усвојене рачуноводствене политике односе се на признавање, мерење и процењивање средстава, обавеза, прихода и расхода Предузећа.

Финансијски извештаји се састављају по начелу настанка пословног догађаја и начелу сталности пословања.

Према начелу настанка пословног догађаја, пословни догађај се признаје када је настао и укључује се у финансијске извештаје у периоду на који се односи, независно од пријема и исплате новца у вези са тим пословним догађајем.

У наставку извештаја даје се преглед усвојених рачуноводствених политика.

3.2.1. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања се признају само када је вероватно да ће од тог улагања притицати економске користи и када је набавна вредност улагања поуздано мерљива, а обухватају се: улагања у развој, концесије, патенти, франшизе, лиценце, улагања у осталу нематеријалну имовину (у оквиру којих су дугорочно плаћени трошкови закупа, право коришћења државног земљишта). Нематеријална улагања, вреднују се у складу са МРС 38 – Нематеријална улагања. Почетно признавање нематеријалних улагања врши се по набавној вредности (параграф 74 МРС 38).

Обрачун амортизације врши се од почетка наредног месеца у односу на месец када је стављено у употребу.

Амортизација се обрачунава пропорционалном методом, применом стопа које се утврђују на основу процењеног корисног века средстава.

3.2.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема се иницијално признају по набавној вредности, односно по цени коштања за средства израђена у сопственој режији.

Након почетног признавања, некретнине, постројења и опрема се књиже по њиховој набавној вредности умањеној за укупну евентуалну акумулирану амортизацију и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вредности.

Амортизација некретнина, постројења и опреме се обрачунава на вредност некретнина, постројења и опреме на почетку године, односно на набавну вредност опреме стављене у употребу током године, применом пропорционалне методе у току процењеног корисног века употребе средстава, уз примену следећих стопа:

Средство	Стопа амортизације
Грађевински објекти	1,3% – 10,00%
Опрема	5,00% - 38,80%

3.2.3. Инвестиционе некретнине

Ова имовина обухвата земљиште и грађевинске објекте намењене издавању у закуп. Почетно признавање инвестиционих некретнина се врши по набавној цени.

Након почетног признавања, инвестиционе некретнине се књиже по њиховој набавној вредности умањеној за укупну евентуалну акумулирану амортизацију и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вредности.

3.2.4. Лизинг

Лизинг се класификује као финансијски лизинг у свим случајевима када се уговором о лизингу на Предузеће преносе сви ризици и користи које произилазе из власништва над средствима. Сваки други лизинг се класификује као оперативни лизинг.

Средства која се држе по уговорима о финансијском лизингу се признају у билансу стања у висини садашњих минималних рата лизинга утврђених на почетку периода лизинга. Одговарајућа обавеза према даваоцу лизинга се укључује у биланс стања као обавеза по финансијском лизингу. Средства која се држе на бази финансијског лизинга амортизују се током периода корисног века трајања, у зависности од тога који је од ова два периода краћи.

Закупи код којих закуподавац задржава значајнији део ризика и користи од власништва класификују се као оперативни лизинг. Плаћања по основу уговора о оперативном лизингу признају се у билансу успеха равномерно као трошак током периода трајања лизинга.

3.2.5. Залихе

Залихе се вреднују по набавној вредности. Набавна вредност укључује вредност по фактури добављача, увозне дажбине, транспортне трошкове и друге зависне трошкове набавке. Обрачун излаза залиха утврђује се методом просечне пондерисане цене.

3.2.6. Краткорочна потраживања и пласмани

Потраживања од купаца по основу продаје производа и робе и пружања услуга признају се у тренутку обављања трансакције продаје, односно када је: заснован дужничко-поверилачки однос, што подразумева да су производи или роба испоручени или да је услуга извршена; извршен обрачун испоруке (фактура, рачун, обрачун, уговор, привремена ситуација и сл.).

Потраживања се почетно вреднују по фер вредности, док се њихово накнадно вредновање врши по амортизованој вредности, применом методе ефективне каматне стопе, умањеној за износ обезвређења по основу умањења вредности у складу са МРС 39 - Финансијски инструменти: признавање и одмеравање.

Обезвређење по основу умањења вредности потраживања се утврђује када постоји објективан доказ да привредно друштво неће бити у стању да наплати све износе које потражује на основу првобитно уговорених услова. Ризик наплате сваког појединачног материјално значајног потраживања процењује руководство предузећа. Приликом процене ризика наплате потраживања руководство разматра следеће индикаторе: постојање значајних финансијских тешкоћа дужника или емитента који су довели до протеча рока од 360 дана од рока за њихову наплату; застој у отплати обавеза дужника који није привременог карактера и не постоје наговештаји скорог отклањања ових застоја од стране дужника; финансијске тешкоћа дужника доводе до тога да предузеће одобрава повластице дужнику за отплату дуга које превазилазе уобичајне пословне односе овог типа; и постојање могућности стечаја дужника.

Износ обезвређења представља разлику између књиговодствене вредности потраживања и садашње вредности очекиваних будућих новчаних токова дисконтованих првобитном ефективном каматном стопом. Књиговодствена вредност потраживања умањује се преко исправке вредности, а износ умањења се признаје у Билансу успеха у оквиру позиције осталих расхода.

Индириктан отпис, односно исправка вредности потраживања од купаца на терет расхода периода преко рачуна исправке вредности врши се код потраживања од купаца код којих је од рока за њихову наплату прошло најмање 360 дана.

Одлуку о индиректном отпису, односно исправци вредности потраживања од купаца преко рачуна исправке вредности на предлог Комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана, доноси Управни одбор Предузећа.

Директан отпис потраживања од купаца на терет расхода периода се врши уколико је ненаплативост извесна и документована, а Предузеће није успело судским путем да изврши њихову наплату и потраживање је претходно било укључено у приходе Предузећа.

Одлуку о директном отпису потраживања од купаца на предлог Комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси Управни одбор Предузећа.

3.2.7. Дугорочна резервисања и обавезе

Резервисања се признају када су испуњени следећи услови: када Предузеће има садашњу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја; када је у већој мери вероватније него што то није да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава; и када се може поуздано проценити износ обавезе.

Резервисање се одмерава по садашњој вредности издатка потребног за измирење обавезе, применом дисконтне стопе која одражава текућу тржишну процену вредности за новац и ризике повезане са обавезом. Повећање резервисања због истека времена се исказује као трошак камате.

Када настане издатак по основу обавеза за које је извршено резервисање, стварни издаци се не признају као расход, већ се врши укидање претходно извршеног резервисања. Уколико је резервисање прецењено, неискоришћени износ резервисања укида се у корист прихода периода.

Обавезе представљају: дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе); краткорочне финансијске обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, краткорочни кредити и остале краткорочне финансијске обавезе); краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања); и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе за које се очекује да ће бити измирене у току уобичајеног пословног циклуса и које доспевају за измирење у року од дванаест месеци од датума биланса стања. Све остале обавезе сматрају се дугорочним обавезама.

Део дугорочних обавеза које доспевају за плаћање у периоду до годину дана од дана састављања финансијских извештаја исказује се као краткорочне обавезе. Обавеза се признаје када је вероватно да ће одлив ресурса који садржи економске користи имати за резултата измирење садашње обавезе и да износ за измирење може поуздано да се одмери.

Приликом почетног признавања обавезе се вреднују по набавној вредности која представља фер вредност надокнаде примењене за њу. Након почетног признавања, предузеће мери све финансијске обавезе по амортизованој вредности.

Обавезе у иностраној валути, односно обавезе са валутном клаузулом, утврђују се на дан састављања финансијских извештаја по средњем, односно уговореном курсу стране валуте на дан састављања финансијских извештаја. Разлике које се том приликом обрачунавају обухватају се као расходи и приходи периода.

Престанак или умањење обавеза по основу застарелости, ванпарничног поравнања, одрицањем поверилаца или губљењем права поверилаца врши се директним отписивањем у корист прихода.

3.2.8. Приходи и расходи

Приходи од продаје се евидентирају у моменту испоруке робе и производа или извршења услуге. Приходи се исказују по фактурној вредности, умањеној за одобрене попусте и порез на додату вредност.

3.2.9. Финансијске обавезе

Финансијске обавезе укључују дугорочне финансијске обавезе, краткорочне финансијске обавезе, обавезе из пословања и остале краткорочне обавезе.

3.2.10. Финансијски инструменти

Финансијска средства укључују дугорочне финансијске пласмане, потраживања и краткорочне финансијске пласмане, готовину и готовинске еквиваленте. Предузећа класификује финансијска средства у неку од следећих категорија: средства по фер вредности кроз биланс успеха, инвестиције које се држе до доспећа, кредити (зајмови) и потраживања и средства расположива за продају. Класификација зависи од сврхе за коју су средства стечена. Руководство Предузећа утврђује класификацију финансијских средстава приликом иницијалног признавања.

3.2.11. Одложена пореска средства и обавезе

Одложена пореска средства по основу средстава која подлежу амортизацији

Одложена пореска средства признају се за све одбитне привремене разлике између књиговодствене вредности средстава која подлежу обавези амортизације и њихове пореске основице.

Одбитна привремена разлика постоји када је књиговодствена вредност средстава мања од његове пореске основице.

Одложена пореска средства из става 1. овог члана треба да буду призната само уколико се процени да је вероватно да ће у будућим периодима постојати опорезива добит за чије умањење се могу искористити одложена пореска средства.

Одбитна привремена разлика утврђује се на датум биланса стања, након обрачуна рачуноводствене и пореске амортизације за пословну годину за коју се састављају финансијски извештаји.

Износ одложеног пореског средстава утврђује се применом прописане пореске стопе пореза на добит предузећа на износ одбитне привремене разлике.

Одложене пореске обавезе по основу средстава која подлежу амортизацији

Одложене пореске обавезе признају се увек када постоји опорезива привремена разлика између књиговодствене вредности средстава која подлежу обавези амортизације и њихове пореске основице.

Опорезива привремена разлика постоји када је књиговодствена вредност средстава већа од његове пореске основице.

Опорезива привремена разлика утврђује се на датум биланса стања, након обрачуна рачуноводствене и пореске амортизације за пословну годину за коју се састављају финансијски извештаји.

Износ одложене пореске обавезе утврђује се применом прописане пореске стопе пореза на добит привредног друштва, на износ опорезиве привремене разлике.

Признавање одложеног пореза по другим основама

Уколико привредно друштво изврши признавање резервисања за отпремнине и новчане накнаде по основу одласка у пензију или престанка радног односа по другом основу, у складу са МРС 19, које ће бити исплаћене у неком од наредних обрачунских периода, врши се признавање одложених пореских средстава, у висини извршеног резервисања.

У обрачунском периоду у којем буде извршена исплата резервисаних износа, који се признају као расход у пореском билансу, врши се укидање одложених пореских средстава на терет нето резултата.

Обезвређење имовине

Одредбе овог члана односе се на следеће облике имовине: некретнине (земљиште и грађевински објекти), постројења и опрему, нематеријална улагања.

Ако на дан биланса стања постоје индиције да је вредност неког средства из става 1. овог члана умањена, врши се процена надокнадиве вредности у складу са МРС 36 - Обезвређење имовине. Надокнадива вредност представља фер вредност умањена за трошкове продаје или употребну вредност, у зависности од тога која од њих је већа.

Ако је надокнадива вредност средства мања од његове књиговодствене вредности, књиговодствена вредност се своди на надокнадиву вредност. Умањења вредности средства признаје се као текући расход периода.

Ако на дан биланса стања постоје индиције да претходно признати губитак од умањења вредности више не постоји или да је умањен, врши се процена надокнадиве вредности тог средства.

3.2.12. Порез на добит

Порез на добит рачуноводствено се евидентира као збир текућег и одложеног пореза.

Текући порез

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије.

Текући порез је износ обрачаног пореза на добит за плаћање који је утврђен у пореској пријави за порез на добит, у складу са пореским прописима.

Износ текућег пореза утврђује се пре коначног састављања финансијских извештаја.

Одложени порез

Одложени порез на добит се укалкулисава у пуном износу, коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у финансијским извештајима у складу са МРС 12 – Порез на добит.

3.2.13. Накнадно утврђене грешке

Материјално значајна грешка откривена у текућем периоду, која се односи на претходни период и која, при том, има значајан утицај на финансијске извештаје једног или више претходних периода, због које се ти, претходно обелодањени финансијски извештаји не могу више сматрати поузданим, обухвата се као грешка из претходног периода у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

Грешка из претходног периода исправља се тако што се за износ те грешке врши корекција почетног стања пренетог резултата, односно одговарајуће позиције биланса стања, ако је грешка такве природе да не утиче на резултат.

У случају из претходног става, приликом састављања финансијских извештаја упоредни подаци који се односе на годину у којој је грешка настала исказују се у преправљеним износима.

Материјално безначајне грешке признају се као приход или расход текућег периода.

Материјалност грешке процењује се у сваком конкретном случају када је грешка откривена о чему се саставља писани документ.

3.2.14. Функционална валута и валута приказивања

Функционална валута приказивања је динар.

4. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА

4.1. Финансијско управљање и контрола

Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору²¹ прописана је обавеза Предузећа да успостави систем финансијског управљања и контроле.

У оквиру система финансијског управљања и контроле одвија се процес који је у функцији постизања циљева у области поузданог финансијског извештавања и области усклађености пословања Предузећа са важећим законима и другим прописима. Законом о буџетском систему²⁸, у члану 80. утврђено је да систем интерних контрола обухвата: (а) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава, (б) интерну ревизију и (в) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија - Централна јединица за хармонизацију.

Интерне контроле се успостављају и спроводе као систем, односно ради се о свеобухватном процесу, који утврђују руководство и запослени у Предузећу, и осмишљен је у циљу решавања ризика и улагања напора да би се постигле следеће опште сврхе:

- уредно, етичко, економично, ефикасно и ефективно пословање,
- испуњавање обавезе полагања рачуна,
- усклађеност са законима и другим прописима,
- обезбеђење и заштита од губитака, злоупотребе и штете.

Интерне контроле садрже пет међусобно повезаних компонената:

- контролно окружење,
- процена ризика,

- контролне активности (контроле),
- информације и комуникације,
- праћење.

4.1.1 Контролно окружење

Контролно окружење има пресудан утицај на одлучивање и извршавање предвиђених активности и у значајној мери креира и утиче на функционисање и ефикасност укупног система интерне контроле Предузећа. Уколико успостављени систем контроле није одговарајући и ако контролно окружење није позитивно, мање су шансе да укупни систем интерне контроле буде успешан. Фактори који се одражавају унутар контролног окружења обухватају: функције и надлежности, стил рада, методе доделе и делегирања овлашћења и одговорности, организациону структуру Предузећа и одговарајуће субординације.

Руководство Предузећа је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефективности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени.

Предузеће као организациона и правна целина је организовано као самостални субјект, са успостављеном функционалном, економском и пословном везом његових делова.

Органи Предузећа и њихова надлежност прописани су Законом о јавним предузећима⁵, Одлуком о усклађивању Оснивачког акта Јавног предузећа - Одлуке о оснивању Јавног комуналног предузећа „Горњи Милановац“ Горњи Милановац, број 2-06-113/2016 од 27.12.2016. године, и Статутом ЈКП „Горњи Милановац“ Горњи Милановац, и то су:

1) Надзорни одбор који има три члана, које именује Оснивач. Председника Надзорног одбора и једног члана одређује Оснивач, а један члан Надзорног одбора именује се из реда запослених у Предузећу,

2) Директора Предузећа именује и разрешава Оснивач, на период од четири године.

Правилником о систематизацији послова ЈКП „Горњи Милановац“, број 5392 од 26.09.2014. године и Правилником о систематизацији послова ЈКП „Горњи Милановац“ број 611 од 02.02.2016. године, за које Предузеће не поседује сагласност Оснивача, утврђена је организација рада, организациони делови, систематизација послова, назив и опис послова и услови за њихово обављање и друга питања од значаја за организацију и рад Послодавца.

Пословање Предузећа врши се у оквиру три сектора и две радне јединице према организационој шеми, и то:

1) Сектор заједничких служби у оквиру кога су организоване службе: Правни и општи послови и Финансијски и рачуноводствено комерцијални послови;

2) Сектор водовод и канализација у оквиру кога су организоване службе: Производње и дистрибуције воде, Одржавање водоводне и канализационе мреже, Прерада отпадне воде, Техничка служба и Диспечарски центар;

3) Сектор комуналних услуга у оквиру кога су организоване службе: Изношење транспорт и депоновање комуналног и индустријског отпада, Јавна хигијена, зеленило

гробље и пијак и Служба одржавања;

- 4) Радна јединица „Рудник“;
- 5) Радна јединица „Грејање“.

Систем интерне контроле на нивоу Предузећа, дефинисан је појединачним актима, (правилницима, одлукама и упутствима) које је донело руководство, од којих су најзначајнији:

- Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама (број 445/2 од 30.01.2012. године);
- Правилник о систематизацији послова у ЈКП „Горњи Милановац“ (број 5392 од 26.09.2014. године);
- Правилник о систематизацији послова у ЈКП „Горњи Милановац“ Горњи Милановац (број 611 од 02.02.2016. године), са изменом и допуном број 3656 од 29.06.2016. године;
- Правилник о начину обављања послова јавних набавки (број 6626 од 09.10.2015. године);
- Правилник о начину и роковима вршења пописа имовине (број 504 од 31.01.2007. године);
- Правилник о коришћењу и нормирању возила (број 7564 од 25.12.2014. године);
- Правилник о употреби и одржавању службених возила (број 6701 од 30.10.2017. године);
- Правилник о употреби службених телефона (број 7562 од 25.12.2014. године);
- Правилник о поступку унутрашњег узбуњивања код послодавца (број 7040/2 од 26.10.2015. године);
- Пословник о раду Надзорног одбора (број 5544 од 27.08.2013. године);
- Правилник о канцеларијском и архивском пословању (број 2193 од 16.05.2011. године);
- Правилник о безбедности и здрављу на раду (број 5254/2 од 25.09.2008. године);
- Радна инструкција за коришћење годишњих одмора (број 504 од 29.01.2018. године);
- Правилник о оцењивању и напредовању запослених (број 503 од 29.01.2018. године);
- Правила заштите од пожара (број 630 од 30.01.2014. године);
- Програм основне обуке из области заштите од пожара (број 631 од 30.01.2014. године).

У поступку ревизије уочени су недостаци система интерних контрола који се огледају у следећем:

- Предузеће је Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама прописало распон амортизационе стопе за одређене групе средстава, а није утврдило начин на који се одређује стопа амортизације приликом стављања у употребу, за свако конкретно средство;
- У току 2017. године, готовину наплаћену по основу закупа тезги на зеленој пијаци, Предузеће није увек у року од седам радних дана уплаћивало на текући рачун, што није у складу са чланом 3. Закона о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица која не обављају делатност³³.
- У току 2017. године, Предузеће је приликом издавања тезги у закуп, путем инкасаната на пијаци, закупцима давало на потписивање копије форме уговора која је потписана од стране директора, и у којима су инкасанти на лицу места уносили предмет закупа, цену, податке о закупцу и временски период на који се закључују.

---

³³ „Службени гласник РС“ број 68/2015

Према достављеној Информацији од 30.05.2018. године, у вези закључења уговора на робној, зеленој и млечној пијаци, Правна служба ЈКП „Горњи Милановац“ на крају сваке године у сарадњи са сектором Комуналне услуге, израђује модел уговора за робну, зелену и млечну пијацу за наредну годину. Уговоре за робну, зелену и млечну пијацу потписује директор, исти се заводе у деловодној књизи, копирају и печатају а примерци уговора су давани инкасантама на пијаци који их на лицу места дају закупцу на потписивање. Један примерак потписаног уговора се предаје закупцу, други остаје у евиденцији на пијаци (код инкасаната), а трећи се налази у правној служби.

У току ревизије, у вези са финансијским управљањем и контролом, донети су следећи акти:

1) Правилник о измени и допуни Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама (број 3533/2 од 27.06.2018. године);

2) Правилник о трошковима репрезентације и трошковима рекламе и пропаганде (број 3535/2 од 27.06.2018. године);

3) Правилник о службеним путовањима (број 3628/2 од 29.06.2018. године);

4) Правилник о благајничком пословању у ЈКП „Горњи Милановац“ Горњи Милановац, број 3629 од 29.06.2018. године;

5) Правилник о евидентирању присуства на послу запослених у ЈКП „Горњи Милановац“ Горњи Милановац, број 3626/2 од 29.06.2018. године;

6) Правилник о претходним и периодичним лекарским прегледима запослених на радним местима са повећаним ризиком, број 3534/2 од 27.06.2018. године;

7) Упутство о уплати пазара и потписивању уговора о закупу на зеленом, млечном и пијацу сухомеснатих производа, број ИН-346 од 08.06.2018. године које је замењено допуњеним Упутством број 3933 од 13.07.2018. године, којима је прописано да се дневни пазар остварен на локацијама пијаца, гробље, Рудник и наплаћена потраживања која на терену спроведу инкасанти предају свакодневно на благајни предузећа. Као доказ о примени наведеног упутства Предузеће је доставило благајничке дневнике, дневне извештаје фискалне касе и благајничке налоге о извршеном пријему пазара од инкасаната, за период од 20.06. до 10.07.2018. године;

8) Упутством број 3933 од 13.07.2018. године, такође је прописано да се сви уговори о закупу потписани од стране закупца у току једног дана, на крају дана доносе директору или овлашћеном лицу кога директор овласти за потписивање уговора, на потпис и оверу, а потом се исти заведу у деловодну књигу. Као доказ примене Упутства, Предузеће је за више закупца, доставило уговоре о закупу продајног места, тезги и расхладних витрина на зеленој и млечној пијаци, фактуре за закуп, картице закупца, копију личне карте и потврде о статусу закупца у регистру пољопривредних газдинстава. Такође, доставило је и Изјаву број 4016 од 18.07.2018. године, у вези спровођења контроле закључења уговора на зеленој, млечној и пијаци сухомеснатих производа.

4.1.2 Управљање ризицима

Ефикасан систем интерне контроле захтева препознавање и континуирану процену и оцењивање материјалних ризика који могу онемогућити постизање планираних циљева. Могу се разликовати нефинансијски ризици који обухватају оперативни ризик, правни ризик, ризик имиџа, политички ризик и др. и финансијски ризици који су повезани са управљањем јавним средствима. Ризик ликвидности представља ризик неефикасног управљања приливом средстава и може имати утицаја на финансијску стабилност, неиспуњавање обавезе према добављачима, извршење планираних активности и задатака, исплату зарада. Ризици могу бити присутни у

готово свим аспектима рада Предузећа, те је обавеза руководства да ове ризике континуирано процењују и истим управља, са задатком да пружи разумно уверавање да ће планирани циљеви бити остварени.

Руководство Предузећа до краја 2017. године није усвојило стратегију управљања ризиком која представља основ за идентификовање ризика, те њихову процену и контролу у складу са чланом 6. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору²¹.

4.1.3 Контролне активности

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем донетог буџета и планираних активности, задатака и програма. Политиком се дефинише шта треба радити, док поступци служе за спровођење дефинисане политике. Контролним поступцима имплементирају се контролне политике путем специфичних и рутинских задатака којим се обухватају основне функције контролних активности које треба да буду одвојене и адекватно надгледане, а то су: сегрегација дужности; ауторизација, овлашћење и одобравање; систем дуплог потписа; адекватно документовање; правила за приступ средствима и информацијама; и интерна верификација и поуздано извештавање.

Контролне активности могу бити превентивне и корективне. Превентивне контроле представљају проактивне контроле које се одвијају истовремено са извршавањем трансакције и имају задатак да спрече настанак или деловање одређене неправилности, грешке или другог облика деформације. Корективне контроле представљају контроле које се одвијају накнадно, након завршетка пословне трансакције и имају задатак да открију и искажу деловање одређене неправилности, грешке или другог облика настале деформације - с циљем да се утврди и елиминишу њене негативне последице и да се њено деловање спречи у наредном периоду.

У поступку ревизије утврђено је да руководство Предузећа није усвојило писане политике и процедуре које би пружиле разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво дефинисан у процедурама за управљање ризиком у складу са чланом 7. став 1. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору²¹.

4.1.4 Информисање и комуникације

Рачуноводствени систем представља основну претпоставку за ефикасно функционисање система рачуноводственог информисања. Њега чине запослени, сви предвиђени поступци, технички уређаји и успостављене евиденције за стварање рачуноводствене информације, као и пренос информација до доносиоца одлука, корисника услуга и шире јавности. Све релевантне информације о битним интерним и екстерним догађајима и активностима, у финансијском и нефинансијском облику треба идентификовати, прикупити, обрадити и на одговарајући начин саопштити.

Прописи којима је регулисана област: Закон о рачуноводству¹¹, Правилник о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и

предузетнике¹³, Правилник о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва задруге и предузетнике³⁴.

Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама је уређена организација рачуноводственог система, интерни рачуноводствени поступци, одређена су лица која су одговорна за законитост и исправност настанка пословне промене и састављање исправа о пословној промени, уређено кретање рачуноводствених исправа и рокова за њихово достављање на даљу обраду и утврђене су рачуноводствене политике.

Послови рачуноводства са финансијским пословањем у Предузећу обављају се у оквиру организационог дела Предузећа чији је назив Служба финансијских и рачуноводствено комерцијалних послова, која заједно са Службом правних и општинских послова, чини Сектор заједничких служби. Пословне књиге воде се у електронском облику. За вођење целокупног пословања Предузећа, користи се заокружени софтверски производ „AS Pulls“, који је израдило и одржава Друштво за рачунарски инжењеринг „Omnis“ д.о.о. Београд.

4.1.5 Праћење и процена система

Праћење и процена система подразумева континуирани процес надгледања финансијског управљања и контроле његове адекватности, функционалности, као и одговарајуће дизајнирање, са циљем побољшања његове ефикасности. Праћење и процена система се изводи на неколико начина: текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2017. годину Предузеће није доставило Министарству финансија – Централна јединица за хармонизацију, чиме је поступљено супротно члану 13. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору²¹.

Налаз: Постојећи систем финансијског управљања и контроле није успостављен на начин како је прописано Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору²¹.

Ризик: Уколико се не успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле повећава се вероватноћа неостваривања постављених циљева Предузећа.

Препорука број 2: Препоручује се Предузећу да у складу са чланом 6. став 2. и чланом 7. став 1. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору²¹ успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле, с акцентом на следећим мерама:

- 1) усвајање стратегије управљања ризиком (у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени);
- 2) доношење писаних политика и процедура са циљем да се ризици за постизање циљева ограниче на прихватљив ниво (процедуре за ауторизацију и одобравање; подела

³⁴ „Службени гласник РС“, број 95/14 и 144/14

дужности и пренос овлашћења; систем дуплог потписа; правила за приступ средствима и информацијама; процедуре потпуног, исправног, тачног и благовременог књижења свих трансакција; процедуре за управљање људским ресурсима и др.);
3) да за свако појединачно основно средство, приликом стављања у употребу доноси посебну одлуку о висини амортизационе стопе у оквиру распона амортизационих стопа, или да у Правилнику о рачуноводству и рачуноводственим политикама одреди јединствене амортизационе стопе за сваку групу средстава.

4.2 Интерна ревизија

Правилником о организацији и систематизацији послова Предузећа није систематизовано радно место интерни ревизор.

Чланом 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору, прописани су начини за успостављање интерне ревизије код корисника јавних средстава²³.

Налаз: Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору²³.

Ризик: Уколико се не успостави интерна ревизија постојећи систем финансијског управљања и контроле ће слабити што ће свакако утицати на испуњење постављених циљева Предузећа.

Препорука број 3: Препоручује се Предузећу да успостави интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору²³.

5. ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА ЗА 2017. ГОДИНУ

Одлуком Надзорног одбора број 6994/2 донетој на седници од 30.11.2016. године усвојен је Програм пословања предузећа за 2017. годину, на који је Скупштина општине Горњи Милановац дала сагласност Решењем број 2-06-113/2016 од 27.12.2016. године.

Програм пословања Предузећа за 2017. годину, три пута је мењан и то: Одлуком Надзорног одбора број 2243 од 21.04.2017. године на коју је Скупштина општине Горњи Милановац дала сагласност Решењем број 02-06-46/2017 од 13.06.2017. године, затим Одлуком наведеног органа број 4780 од 15.08.2017. године на коју је Скупштина општине Горњи Милановац дала сагласност Решењем број 02-06-64/2017 од 25.08.2017. године и Одлуком истог органа број 6303 од 13.10.2017. године на коју је Скупштина општине Горњи Милановац дала сагласност Решењем број 02-06-102/2017 од 30.11.2017. године.

Одлуком Надзорног одбора број 1195/2 од 03.03.2017. године усвојен је Средњорочни план пословне стратегије и развоја ЈКП „Горњи Милановац“ за период 2017-2021. година. Такође, Одлуком Надзорног одбора број 1194/2 од 03.03.2017. године усвојен је Дугорочни план пословне стратегије и развоја ЈКП „Горњи Милановац“ за период од 2017. до 2027. године. Према образложењу од 17.04.2018.

године које нам је достављено, Предузеће је 06.03.2017. године доставило наведене планове на сагласност Оснивачу. Тражена сагласност још увек није добијена.

6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ

6.1. Биланс стања

На основу члана 16. Закона о рачуноводству¹¹, члана 4. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем¹², члана 43. Статута ЈКП „Горњи Милановац и члана 26. Пословника о раду, Надзорни одбор Предузећа, на седници одржаној дана 30.11.2017. године, донео је Одлуку о годишњем попису имовине и обавеза за 2017. годину. Одлуком је предвиђено да ће се рад на попису завршити најкасније до 29.12.2017. године. Пописне комисије сачиниле су Извештај о извршеном попису имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године, на основу пописа основних средстава и залиха, извршеног у периоду од 21 до 29.12.2017. године, без усклађивања пописаног стања са променама које су на наведеној имовини настале до 31.12.2017. године. Надзорни одбор Предузећа је донео Одлуку број 501 од 29.01.2018. године, којом је наведени Извештај усвојен.

Налаз: Извештајем о извршеном попису имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године, који је Надзорни орган Предузећа усвојио Одлуком број 501 од 29.01.2018. године, није утврђено стање основних средстава и залиха, на дан 31.12.2017. године, јер промене на наведеној имовини настале у периоду од завршетка пописа дана 29.12.2017.године до 31.12.2017. године, овим Извештајем нису обухваћене. Наведено није у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству¹¹ и чланом 2 став 2. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем¹².

Мере предузете у поступку ревизије: Комисија је сачинила допуну Извештаја о попису обављеном у периоду 21.12 - 29.12.2017. године, којим је извршено усклађивање стања утврђеног годишњим пописом који је завршен до 29.12.2017. године, са променама на основним средствима и залихама насталим до 31.12.2017. године. Надзорни одбор Предузећа је Одлуком број 3526 од 27.06.2018. године, усвојио допуну Извештаја о извршеном попису основних средстава и залиха, на дан 31.12.2017. године.

6.1.1. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина исказана је по садашњој вредности на дан 31.12.2017. године у износу од 3.284 хиљаде динара и односи се на:

Табела број 1: Структура нематеријалне имовине

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Лиценцни софтвер	5.836	5.646
Исправка вредности нематеријалне имовине	(2.551)	(1.982)
Укупно:	3.284	3.664

Промене на нематеријалној имовини у току 2017. године приказане су следећом табелом:

Табела број 2: Стање и промене нематеријалне имовине

-у хиљадама динара-

Опис	Софтвер и остала права
Набавна вредност:	
Стање 01.01.2017. године	5.646
Повећања	190
Стање 31.12.2017. године	5.836
Исправка вредности:	
Стање 01.01.2017. године	1.982
Амортизација у току године	569
Стање 31.12.2017. године	2.551
Садашња вредност 31.12.2017. године	3.285
Садашња вредност 31.12.2016. године	3.664

Повећање нематеријалне имовине у износу 190 хиљада динара у 2017. години односи се на исправку погрешног књижења у претходном периоду, тако што је софтвер прекњижен са опреме на нематеријалну имовину.

Преглед нематеријалне имовине на дан 31.12.2017.године дат је следећом табелом:

Табела број 3: Преглед нематеријалне имовине

-у хиљадама динара-

Опис	Набавна вредност	Исправка вредности	Садашња вредност
СКАДА-Софтвер за управ и контр вод система	5.451	2.398	3.053
WEB софтвер за надзор	195	39	156
СКАДА- софтвер за програмирање	190	114	76
Укупно:	5.836	2.551	3.285

6.1.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема исказани су у износу од 752.367 хиљаде динара:

Табела број 4: Структура некретнина, постројења и опреме

-у хиљадама динара-

Опис	2017. година	2016.година
Грађевинско земљиште	40.708	40.708
Грађевински објекти	713.162	702.176
Постројења и опрема	414.592	380.884
Инвестиционе некретнине	2.975	2.975
Некретнине, постројења и опрема у припреми	139.764	121.272
Свега:	1.311.201	1.248.015
Исправка вредности некретнина, постројења и опреме	(558.834)	(523.116)
Укупно:	752.367	724.899

Промене на некретнинама, постројењима и опреми у току 2017. године приказане су табелом:

Табела број 5: Промене на некретнинама, постројењима и опреми у 2017. години

-у хиљадама динара-

Опис	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Инвестиционе некретнине	Некретнине постројења и опрема у припреми	Укупно
Набавна вредност на почетку године	40.708	702.176	380.884	2.975	121.272	1.248.015
Повећање:		10.986	44.719		18.492	74.196
Набавке у току године		10.986	44.719		18.492	74.196
Смањење:			(11.011)			(11.011)
Продаја у току године			(4.453)			(4.453)
Расход у току године /пренос			(6.558)			(6.558)
Набавна вредност на крају године 2017. године	40.708	713.162	414.592	2.975	139.764	1.311.200
Кумулирана исправка на почетку године		266.386	256.269	461		523.116
Повећање:		16.840	29.630	57		46.527
Амортизација		16.840	29.630	57		46.527
Смањење:			(10.809)			(10.809)
Продаја у току године			(4.453)			(4.453)
Расход у току године/ пренос			(6.355)			(6.356)
Стање на крају године		283.226	275.089	519		558.834
Нето садашња вредност 31.12.2017. године	40.708	429.936	139.502	2.457	139.764	752.367
Нето садашња вредност 31.12.2016. године	40.70	435.789	124.615	2.514	121.273	724.899

6.1.2.1. Земљиште

Земљиште је исказано по садашњој вредности на дан 31.12.2017. године, у износу од 40.708 хиљаде динара, и дато је следећом табелом:

Табела број 6: Аналитички преглед земљишта

у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Земљиште	40.708	40.708
Укупно:	40.708	40.708

Вредност земљишта у пословним књигама Предузећа, води се у једном износу. Према листовима непокретности, Предузеће се у катастру води као носилац права на већем броју парцела, према следећем прегледу:

Табела број 7: Листа непокретности из катастра непокретности

Лист непокретности КО	Број парцеле	Површина	Врста земљишта	Носиоци права	Облик својине
391-Љутовница	247	11.552 m ²	Пољопривредно	ЈКП „Горњи Милановац“	државна
390-Љутовница	128/1	3.886 m ²	Пољопривредно	ЈКП „Горњи Милановац“	државна
1386 – Горњи Милановац	589/1	912 m ²	Грађевинско	Градитељ	државна
486 - Рудник	2385/1	1.691 m ²	Пољопривредно	Општина Горњи Милановац	државна
486 - Рудник	2385/2	517 m ²	Грађевинско	Општина Горњи Милановац	државна
192- Горњи Бањани	672/2	2.233 m ²	Пољопривредно	ЈКП „Горњи Милановац“	државна
192- Горњи Бањани	674/1	9.107 m ²	Остало	ЈКП „Горњи Милановац“	државна
192- Горњи Бањани	674/4	195 m ²	Остало	ЈКП „Горњи Милановац“	државна
237 – Брусница	89/8,1362,1918/2, 1926,1930/2,1931/2,1931/3, 1931/4, 1931/5,1933/2,1933/4,1933/5,1933/6, 2210/2	121.484 m ²	Пољопривредно	ЈКП „Горњи Милановац“	државна
13466 Брусница	1609	6.987 m ²	Пољопривредно	ЈКП „Горњи Милановац“	државна
13467 - Брусница	1749	3.842 m ²	Пољопривредно	ЈКП „Горњи Милановац“	државна
399 - Клатичево	868/4	9 m ²	Пољопривредно	ЈКП „Горњи Милановац“	државна
399 - Срчаник	868/4	343 m ²	Пољопривредно	ЈКП „Горњи Милановац“	државна
2206 – Велереч, Чортан	662/2	6 m ²	Пољопривредно	ЈКП Горњи Милановац“	државна
2206 – Велереч, Чортан	662/2	1.511 m ²	Пољопривредно	ЈКП „Горњи Милановац“	државна
51779 – Горњи Милановац	40376	5.184 m ²	Грађевинско	ЈКП „Горњи Милановац“	државна
51437 – Горњи Милановац	11169/3, 11169/4	4.193 m ²	Грађевинско	Општина Горњи Милановац	државна
375- Горњи Милановац	612/17	1.138 m ²			
11160-Рудник	2390/4	559 m ²	Грађевинско земљиште под зградом	Општина Горњи Милановац	државна
СВЕГА:		17,53 ha			

Налаз: Исказану вредност земљишта у износу од 40.708 хиљада динара, није било могуће потврдити, јер се вредност земљишта у пословним књигама Предузећа води у једном износу, а не постоје аналитичке евиденције катастарских парцела земљишта по

врсти, намени, површини, катастарским бројевима и вредности, као ни потпуна документација на основу које је земљиште уведено у пословне књиге и у 2017. и ранијих година, није вршен попис земљишта. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2017. годину.

Наведено није у складу са одредбама члана 16. Закона о рачуноводству¹¹ и члана 9. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем¹², по коме правно лице врши попис имовине и обавеза и усклађује стање по књигама са стањем по попису на крају пословне године.

Ризик Ризик је да Предузеће у финансијским извештајима исказује књиговодствену вредност земљишта, која се разликује од стварног стања.

Препорука број 4: Препоручује се Предузећу да изврши попис земљишта, утврди стварно стање, прибави потребну документа и устроји аналитичку евиденцију земљишта по врсти, намени, површини, катастарским бројевима и вредности

Мере предузете у поступку ревизије: Решењем вд Директора број Ин-273 од 11.05.2018. године формирана је комисија за ванредни попис земљишта и грађевинских објеката са задатком да изврши попис свих непокретности које Предузеће користи, са навођењем бројева катастарских парцела на којима се налазе земљиште и објекти на њима. Комисија је извршила попис свих непокретности у периоду од 11.05.- 17.05.2018. године. Према извештају комисије број 3916/3 од 13.07.2018.године за одређен број парцела Предузеће поседује листе непокретности (укупна површина 175.349 м²). Поред, тога по попису, Предузеће користи и парцеле за које нема листе непокретности и највећи број тих парцела налази се у приватном власништву. На њима се налазе објекти које Предузеће одржава за нормално функционисање и водоснабдевање- изворишта, бушотине, резервоари, коморе, станице, подстанице (укупна површина 19.285.924 м²). Од измерене површине Предузеће користи део површине, један део се односи на земљиште под објектом за који су постојали подаци у електронској бази ГЕО Србије и РГЗ Србије. Мањи део се односи на објекте који имају зону заштите, а подаци су узимани из геодетских премера. Трећи део се односи на објекте за које не постоје подаци која се површина заузима од укупне површине парцеле, па је због тога у горе наведени износ унета цела површина парцеле на којој се објекат налази.

У извештају се наводи да Комисија наставља са радом до коначног усаглашавања пословних књига, катастра непокретности и стварног стања на терену.

Предузеће је упутило допис Министарству финансија – Пореска управа Горњи Милановац, број 3003 од 05.06.2018. године, за захтевом да достави тржишну вредност пописаних катастарских парцела, како би Предузеће урадило процену и устројило аналитичку евиденцију.

6.1.2.2. Грађевински објекти

Грађевинске објекте укупне садашње вредности од 429.936 хиљаде динара на дан 31.12.2017. године чине:

Табела број 8: Структура садашње вредности грађевинских објеката

-у хиљадама динара-

Опис	Набавна вредност	Исправка вредности	Садашња вредност
Градска водоводна мрежа	165.212	87.617	77.595

Опис	Набавна	Исправка	Садашња
Нова депонија – донације	103.782	27.649	76.133
Нова депонија и пут за депонију	91.324	18.748	72.566
Биоареациони базени	43.687	23.721	19.966
Примарни топловод	19.533	7.813	11.720
Црпне станице	18.497	8.370	10.127
Резервоари и колектори	16.043	7.488	8.555
Угушћивач	27.769	14.494	13.275
Градска канализациона мрежа	13.750	10.021	3.729
Зграде на Млаковцу (таложници и пужне пумпе)	65.467	34.283	31.184
Управна и машинска зграда СРПОВ	43.651	16.635	27.016
Објекти – пијаца	19.264	4.002	15.262
Ново гробље и капеле на гробљу	19.945	4.846	15.099
Управна зграда у улици Војводе Мишића број 33	12.826	3.180	9.646
Стара депонија	10.995	6.630	4.365
Надстрешница	10.409	2.014	8.395
Остали грађевински објекти	31.008	5.715	25.303
Укупно.	713.162	283.226	429.936

Повећање набавне вредности грађевинских објеката у току године је наведено у следећој табели:

Табела број 9: Структура набављених грађевинских објеката

-у хиљадама динара-

Опис	Набавна вредност
Реконструкција управне зграде	4.237
Паркинг и саобраћајнице на градском гробљу	3.507
Проширење тела депоније „Вујан“	2.369
Водоводна и канализациона мрежа	583
Урбанистички пројекат за проширење новог гробља	200
Остали грађевински објекти	90
Укупно:	10.986

Реконструкција управне зграде у износу од 4.237 хиљада динара односи се на грађевинско- занатске радове на замени фасадне столарије, занатске радове на обради зидова плафона и на подопологачке радове по уговорима са „Техномаг проинг“ д.о.о. Краљево, „Градим“ д.о.о. Аранђеловац и СЗТР „ДВД“ Горњи Милановац.

Радови на уређењу градског гробља у износу 3.507 хиљада динара односе се на паркинг и саобраћајнице по Уговору који је закључен са Предузећем „Svin“ д.о.о, Горњи Милановац.

Проширење тела депоније „Вујан“ у износу 2.369 хиљада динара односе се на изградњу депоније за одлагање и управљање чврстим отпадом на територији општине Горњи Милановац.

6.1.2.2.1 Водоводни и канализациони прикључци

Одлуком о условима и начину организовања послова у обављању комуналне делатности пречишћавања и дистрибуције воде и пречишћавања и одвођења отпадних вода на територији општине Горњи Милановац, број 2-06-113/2016 од 28.12.2016. године, дефинисано је чланом 7. да се објектима и уређајима водовода између осталог сматрају и прикључци закључно са водомером, а који су предати на управљање и одржавање Предузећу. Чланом 67. наведене Одлуке, дефинисано је да пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода јесте сакупљање, одвођење, пречишћавање и испуштање отпадних, атмосферских и површинских вода са површина јавне намене, односно од прикључка корисника на уличну канализациону мрежу, третман отпадних вода у постројењу за пречишћавање, црпљење, одвоз и третирање фекалија из септичких јама.

У поступку ревизије, увидом у презентовану документацију, утврђено је да је Предузеће у периоду од 2012. до 2017. године, као и у 2017. години, извршило изградњу водоводних и канализационих прикључака и то:

Табела број 10: Преглед изграђених водоводних и канализационих прикључака у периоду 2012. до 2017. године

Година изградње	Број водоводних прикључака			Број канализационих прикључака		
	Правна лица	Физичка лица	Укупно	Правна лица	Физичка лица	Укупно
2012. година	10	160	170	10	22	32
2013. година	19	210	229	19	29	48
2014. година	7	93	100	7	13	20
2015. година	24	195	219	24	12	36
2016. година	9	90	99	9	15	24
2017. година	4	70	74	4	24	28
Укупно	73	818	891	73	115	188

Налаз: Предузеће није у 2017. и ранијих година, у својим пословним књигама, евидентирало повећање вредности основних средстава по основу изградње водоводних и канализационих прикључака, што није у складу са одредбама члана 7. и 67. Одлуке о комуналним делатностима на територији општине Горњи Милановац¹ и МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема. Тиме је Предузеће, у финансијским извештајима за 2017. годину, за вредност неевидентираних водоводних и канализационих прикључака, потценило исказану вредност некретнина, постројења и опреме и пасивна временска разграничења. Није било могуће утврдити утицај наведене неправилности на финансијске извештаје за 2017. годину.

Ризик: Ризик је да Предузеће, тиме што у пословним књигама не евидентира водоводне и канализационе прикључке у складу са одредбама члана 7. и 67. Одлуке о комуналним делатностима на територији општине Горњи Милановац¹ и МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема у финансијским извештајима не приказује целокупну имовину Предузећа.

Препорука број 5: Препоручује се Предузећу да, у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, изврши попис и процену вредности изграђених водоводних и канализационих прикључака и да резултате пописа

и процене евидентира на рачуну некретнина, постројења и опреме и рачуну пасивних временских разграничења - одложени приходи.

6.1.2.3. Постројења и опрема

Предузеће је у финансијским извештајима на дан 31.12.2017. године исказало вредност опреме у износу од 139.502 хиљаде динара.

Табела број 11: Структура опреме

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Опрема	216.749	208.058
Исправка вредности опреме	(151.850)	(144.726)
Уређаји и инсталација	824	824
Исправка вредности уређаја и инсталације	(264)	(244)
Транспортна средства	197.018	172.002
Исправка вредности транспортних средстава	(122.975)	(111.299)
Свега набавна вредност	414.591	380.884
Свега исправка вредности	275.089	256.269
Садашња вредност	139.502	124.615

Предузеће је у 2017. години извршило набавку опреме у износу од 44.719 хиљада динара као што је приказано у табели:

Табела број 12: Структура набављене опреме

у хиљадама динара-

Опис	Износ
Аутосмећар „Iveco“	16.825
Камион „Kiper“ 210	7.967
Орман опреме даљинског надзора	2.919
Вертикалне центрифугалне пумпе	1.887
Лада „Нива“	1.272
Теретно возило „Dacia sandero“	1.260
Остале дораде и поправке на возном парку	1.135
СЕВЕР ХПЕ ДЛ380	1.178
Остале реконструкције	1.463
Контејнери	930
Горионик мазутни	964
Остала опрема	6.920
Укупно:	44.719

Смањење опреме у току године, у износу од 126 хиљада динара, настало је по основу:

1) продаје возила укупне набавне вредности 4.453 хиљаде динара и исправке вредности 4.453 хиљаде динара, односно без садашње вредности. Предузеће је извршило процену опреме и продајом остварило добитак у износу од 224 хиљаде динара. Продата су возила: ФАП КК 4Х2-подизач за 144 хиљаде динара, Застава „Зета“ за 65 хиљада динара и Југо корал 1.1 за 15 хиљада динара;

2) расхода опреме, набавне вредности 6.368 хиљада динара, отписане вредности 6.242 хиљаде динара и садашње вредности 126 хиљада динара. Расходована је следећа опрема: компресор дуваљке, електрични котло, тезге на пијаци, потапајућа пумпа, дозирна пумпа за хлор, сто са столицама, лабораторијски елементи.

6.1.2.4. Преиспитивање преосталог корисног века употребе нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме

Према подацима из аналитичких евиденција нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме, утврђено је да Предузеће поседује нематеријалну имовину, некретнине, постројења и опрему која нема садашњу вредност, односно потпуно је амортизована, а и даље се налази у употреби, и то:

- Укупна набавна вредност потпуно амортизованих грађевинских објеката у периоду од 2004. до 2017. године, а који се и даље налазе у употреби, износи 39.494 хиљада динара, што чини 5,5% од укупне набавне вредности грађевинских објеката (713.162 хиљада динара);

- Укупна набавна вредност потпуно амортизованих постројења и опреме у периоду од 2004. до 2017. године, износи 177.824 хиљада динара што чини 42,5% од укупне набавне вредности опреме (414.592 хиљада динара).

Налаз: Предузеће није на крају извештајног периода у 2017. години, као ни у претходном периоду, вршило преиспитивање преосталог корисног века употребе некретнина, постројења и опреме, како је предвиђено параграфом 51. МРС - 16 Некретнине, постројења и опрема и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене, у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних, те није прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено има за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији одређеног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност потпуно амортизованих материјалних средстава у периоду од 2004. до 2017. године износи 217.318 хиљада динара.

Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2017. годину.

Ризик: Ако Предузеће не буде вршило преиспитивање корисног века употребе нематеријалне имовине, некретнина, постројења и утврдило које се амортизационе стопе примењују постоји ризик погрешног исказивања наведених позиција у финансијским извештајима због непоштовања захтева Међународних рачуноводствених стандарда.

Препорука број 6: Препоручује се Предузећу да, у складу са усвојеним Рачуноводственим политикама и МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, врши преиспитивање преосталог корисног века употребе некретнина, постројења и опреме и да за средства која немају садашњу вредност, а и даље се налазе у употреби, изврши процену корисног века и спроведе корективна књижења у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

Мере предузете у поступку ревизије: В.д директора Предузећа је дана 18.05.2018. године донео Решење број Ин-296 о именовану комисије за процену преосталог корисног века основних средстава. Комисија је извршила попис и процену преосталог века основних средстава у Предузећу на основу евиденције основних средстава која су у употреби а немају садашњу вредност и евиденције основних средстава којима ће се у

наредним годинама амортизовати укупна набавна вредност и Директору предузећа поднела Извештај број Ин-336 од 04.06.2018. године. Корективна књижења, на основу Извештаја Комисије у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, нису спроведена.

6.1.2.5. Инвестиционе некретнине

Предузеће је у финансијским извештајима на дан 31.12.2017. године исказало вредност инвестиционих некретнина у износу од 139.502 хиљаде динара.

Табела број 13: Структура инвестиционих некретнина

-у хиљадама динара-		
Назив	2017.година	2016.година
Набавна вредност инвестиционе некретнине	2.975	2.975
Исправка вредности	(518)	(461)
Садашња вредност	2.457	2.514

Вредност инвестиционих некретнина у целини се односи на пословни простор на Зеленој пијаци, површине од 245м², који је Предузеће, Уговором о закупу број 4273 од 26.07.2016. године, издало у закуп „Тандем“ д.о.о. из Чачка на период од две године.

Предузеће је у 2016. и ранијих година, вршило амортизацију инвестиционих некретнина иако је Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама било предвиђено да се инвестиционе некретнине воде по фер вредности.

Мере предузете у поступку ревизије: Предузеће је Правилником о измени и допуни Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, број 3533 од 27.06.2018. године предвидело да се инвестиционе некретнине након почетног признавања, вреднују по набавној вредности и подлежу обавези обрачуна амортизације.

6.1.2.6. Некретнине, постројења и опрема у припреми

На дан 31.12.2017. године, Предузеће је исказало некретнине, постројења и опрему у припреми у износу од 139.764 хиљаде динара, према следећој табели:.

Табела број 14: Структура некретнина, постројења и опреме

-у хиљадама динара -			
Назив	2017.година	2016.година	Година последњег улагања
Инвестиција у току Водовод - Рудник	119.409	102.485	2017
Надзорно управљачки систем Водовод	525	525	2010
Студија оправданости водоснабдевања	2.300	2.300	2010
Инвестиција у објекат за примарну сепарацију отпада Млаковац	59	59	2010
Студија оправданости сакупљања и прераде отпадних вода Рудник	2.000	2.000	2011
Постројење за пречишћавање отпадних вода Рудник	1.949	1.949	2015
Повезивање система Рзав са системима Брезна и Горњи Бањани	1.400	1.400	2013
Постројење за пречишћавање воде за пиће	5.600	5.600	2015

Назив	2017.година	2016.година	Година последњег улагања
у насељу Рудник			
Реконструкција водовода Теочин	250	250	2015
Пројекат за грађевинску дозволу – постројење у Горњим Бањанима	900	900	2016
Водовод Гружански крај	1.550	1.550	2016
Водовод Прањански крај	1.080	1.080	2016
Реконструкција градског грејања	1.174	1.174	2016
Систем узбуњивања брана Бањани	880		2017
Водовод Шилопај	528		2017
Проширење градског гробља	160		2017
Укупно	139.764	121.272	

Укупна пројектанска вредност радова на изградњи комплетног водоводног система Горњи Милановац – Рудник износи 369.441 хиљаду динара. Укупно реализована вредност до 31.12.2017. године износи 119.409 хиљада динара. Инвестиција се наставља у 2018. години. Финансирање инвестиције је из средстава Оснивача и Републичке дирекције за воде.

На инвестицијама у току, укупне вредности у износу од 13.903 хиљаде динара, није било улагања у 2017. години. Према образложењу стручних служби од 06.08.2018. године, Постројење за пречишћавање воде за пиће у насељу Рудник у вредности од 5.600 хиљада динара, завршено је и стављено у употребу, међутим према документацији се не може утврдити да ли је у питању опрема или услуга. Све остале инвестиције у току, чија је укупна вредност исказана у износу од 8.303 хиљаде динара, су инвестиције са којима се кренуло у неком тренутку, нису завршене и не зна се да ли ће се завршити. Углавном је израђена почетна документација (студије, пројекти и сл.).

Налаз: Предузеће није вршило процену обезвређења и степена завршености дела некретнина, постројења и опреме у припреми, исказане у износу од 13.903 хиљаде динара, за које није било инвестиционих улагања у 2017. години, што није у складу са параграфом 9 МРС 36 – Умањење вредности имовине.

Ризик: Ризик је да се губици вредности имовине Предузећа, не исказују у Финансијским извештајима на истинит и објективан начин.

Препорука број 7: Препоручује се Предузећу да изврши процену обезвређења и степена завршености некретнина, постројења и опреме, код којих није било инвестиционих улагања у периоду дужем од годину дана и да ефекте процене прокњижи у својим пословним књигама.

6.1.3. Одложена пореска средства

Предузеће је исказало одложена пореска средства са стањем на дан 31. децембра 2017. године у износу од 5.829 хиљада динара, по основу привремених пореских разлика према следећем прегледу:

Табела број 15: Структура одложених пореских средстава

-у хиљадама динара-

Опис	2017.година	2016.година
По основу разлике између рачуноводствене и пореске вредности имовине која се амортизује	3.242	3.071
По основу резервисања за отпремнине	2.222	1661
По основу обезвређења залиха	211	
По основу резервисања за судске трошкове	154	
Укупно:	5.829	4.732

6.1.4. Залихе

Вредност залиха, на дан 31.12.2017. године, исказана је у износу од 46.667 хиљада динара и дата је следећом табелом:

Табела број 16: Структура залиха

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016. година
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	33.600	33.501
Роба	299	60
Плаћени аванси за залихе и услуге	12.768	30.386
Укупно	46.667	63.947

6.1.4.1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар

Предузеће је у оквиру залиха материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара исказало износ од 33.600 хиљада динара, који се односи на:

Табела број 17: Структура залиха материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016. година
Материјал	9.290	6.786
Резервни делови	24.669	25.335
Алат, инвентар и ауто гуме на залихама	518	847
Алат, инвентар и ауто гуме у употреби	16.596	16.823
Материјал, резервни делови, алат и инвентар у обради, доради и манипулацији	533	533
Исправка вредности материјала (обезвређење)	(693)	
Исправка вредности залиха резервних делова (обезвређење)	(184)	
Исправка вредности алата, инвентара и ауто гума у употреби	(16.596)	(16.823)

Исправка вредности материјала, резервних делови, алата и инвентара у обради, доради и манипулацији (обезвређење)	(533)	
Укупно	33.600	33.501

Залихе се вреднују по набавној вредности. Обрачун излаза (утрошка) залиха материјала врши се по методи просечне пондерисане цене.

6.1.4.2. Роба

Предузеће је у оквиру структуре залиха робе исказало износ од 299 хиљада динара, који се односи на:

Табела број 18: Структура залиха робе

Назив	2017.година	2016. година
Роба у промету на мало	299	60
Укупно	299	60

Вредност залиха робе исказана је у износу од 299 хиљада динара, од чега се 56 хиљада динара односи на робу која се, према Извештају комисије за попис број 424/2 од 25.01.2018. године, налази у некадашњој продавници погребне опреме, за коју је увидом у рачуноводствене евиденције, утврђено да нема промет од 2008. године. Роба у вредности од 243 хиљада динара, налази се у малопродаји у објекту Комуналног погона, и према Извештају комисије за попис састоји се од контејнера, канти за смеће и водомера.

6.1.4.3. Плаћени аванси за залихе и услуге

Аванси су исказани у износу од 12.768 хиљада динара и односе се на:

Табела број 19 : Структура плаћених аванса за залихе и услуге

Назив	2017.година	2016.година
Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у земљи	4.708	6.394
Плаћени аванси за услуге у земљи	7.485	993
Плаћени аванси за робу у земљи	575	22.999
Укупно	12.768	30.386

Плаћени аванс за материјал, резервне делове и инвентар у земљи, исказан у износу од 4.708 хиљада динара, у целини се односи на „Welding-teh“ д.о.о. Ужице.

Плаћени аванс за услуге у земљи, исказан у износу од 7.485 хиљада динара, односи се на разне добављаче, од којих се појединачно највећи износ од 7.208 хиљада динара, односи на „Свин“ д.о.о. Горњи Милановац.

Наведене авансне уплате извршене су на основу закључених уговора о јавним набавкама, број 8093 од 21.12.2017. године и број 7100 од 10.11.2017. године, за

набавку материјала и извођење радова на резервоару „Мајдан“, у укупном износу од 12.193 хиљада динара.

Према Образложењу број 3922/13.07. 2018. године водоводни материјал набављен по уговору о јавној набавци број 8093/21.12. 2017. године биће уграђен по уговору који ће бити закључен наредних дана на основу спроведене јавне набавке број ОП-02/2018 - Извођење електро, хидромашинских и грађевинско-занатских радова на резервоару „Мајдан“ у оквиру водоводног система „Горњи Милановац-Рудник“. По наведеној јавној набавци донета је одлука о додели уговора број 3276/18.06. 2018. године и стекли су се законски услови за закључење уговора. Предметни материјал биће уграђен у завршној фази изградње резервоара „Мајдан“ у оквиру водоводног система „Горњи Милановац-Рудник“, а што се очекује у наредна три месеца од дана закључења уговора.

Плаћени аванс за робу у земљи, исказан у износу од 575 хиљада динара, у целини се односи на „НИС“ а.д. Нови Сад.

6.1.5 Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје на дан 31.12.2017. године исказана су у износу од 69.300 хиљада динара и дата су следећом табелом:

Табела број 20: Потраживања по основу продаје

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Купци у земљи	144.688	152.794
Исправка вредности потраживања од продаје	(75.388)	(52.981)
Укупно:	69.300	99.814

Табела број 21:Промене на потраживањима у току године

-у хиљадама динара-

Опис	Износ
Бруто потраживање на почетку године	152.797
Бруто потраживање на крају године	144.688
Исправка вредности на почетку године	52.980
Корекција почетног стања	15.368
Почетно стање након корекције	68.348
Смањење исправке вредности у току године по основу наплате	(10.538)
Повећање исправке вредности у току године	17.579
Исправка вредности на крају године	75.388
НЕТО СТАЊЕ	
31.12.2017. године	69.300
31.12.2016. године	84.449

6.1.5.1. Купци у земљи

Потраживања од купаца у земљи исказана су у износу од 69.300 хиљада динара и њихова структура дата је следећом табелом:

Табела број 22: Преглед потраживања од купаца у земљи

Опис	-у хиљадама динара-	
	2017.година	2016.година
Купци у земљи привреда - вода	34.787	43.251
Исправка вредности потраживања за воду - привреда	16.489	15.535
I Свега:	18.298	27.716
Купци у земљи грађани – вода	64.059	63.562
Исправка вредности потраживања за воду– грађани	26.498	24.985
II Свега:	37.561	38.577
Купци - закуп гробних места	7.505	8.207
Исправка вредности потраживања за закуп гробних места	3.597	2.871
III Свега:	3.908	5.336
Потраживање за остале услуге и грејање	38.338	37.777
Исправка потраживања за остале услуге и грејање	28.805	24.957
Свега:	9.533	12.820
Укупна потраживања од купаца :	144.689	152.797
Стање исправке потраживања на почетку године 01.01.2017. године	68.348	55.350
Укупна исправка вредности потраживања у току 2017. године	17.578	23.144
Наплаћена исправљена потраживања у току године	10.538	10.146
Салдо купаца на дан 31.12.2017. године	69.300	84.449

Потраживања од купаца у земљи чине потраживања која су настала обављањем основне и споредних делатности Предузећа, а највећим делом односе се на фактурисану реализацију за сакупљање, пречишћавање и дистрибуцију воде.

На доспела ненаплаћена потраживања Предузеће врши обрачун затезне камате. Наплата потраживања није обезбеђена теретом на имовини дужника, меницама и банкарским гаранцијама.

Предузеће нема евиденцију о примљеним авансима од грађана за извршене услуге, већ се у оквиру аналитичких прегледа потраживања примљени аванси евидентирају као преплата. Увидом у аналитичку евиденцију потраживања од грађана, утврђено је да се за износ преплате умањује износ потраживања од купаца по наредним рачунима, односно да се преплата користи као примљени аванс.

Налаз: Потраживања од грађана за услуге и обавезе за примљене авансе потцењена су за 1.359 хиљада динара, јер Предузеће не води аналитичку евиденцију примљених аванса за услуге од грађана, већ више плаћене износе од задужења по рачунима евидентира у оквиру потраживања, што није у складу са чланом 11. Закона о

рачуноводству¹¹ и Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике¹³.

Ризик: Ризик је да Предузеће не исказује потраживања од купаца и обавезе за примљене авансе у тачном износу.

Препорука број 8: Препоручује се Предузећу да успостави аналитичку рачуноводствену евиденцију аванса примљених од грађана.

Потраживања за камату од грађана се не воде на прописаном конту, већ заједно са потраживањима по основу продаје.

Налаз: Потраживања за обрачунате камате за кашњење у плаћању рачуна грађана, Предузеће евидентира на рачуну потраживања од купаца у земљи уместо на рачуну друга потраживања, што није у складу са чланом 18. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике¹³.

Ризик: Ризик је да Предузеће евидентирајући потраживања од затезних камата супротно Правилнику о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике¹³ необјективно извештава кориснике финансијских извештаја.

Препорука број 9: Препоручује се Предузећу да врши евидентирање потраживања од купаца по основу затезних камата у складу са чланом 18. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике¹³.

6.1.5.2. Исправка вредности потраживања

Према аналитичкој евиденцији Предузећа, утврђена старосна структура потраживања за воду, канализацију, смеће, грејање, закуп и остале услуге, доспела на дан 31.12.2017. године, са уплатама до дана одобравања финансијских извештаја за објављивање 27.06.2018. године по Одлуци Надзорног одбора број 3524 од 27.06.2018. године дата је следећом табелом:

Табела број 23:Преглед старосне структуре потраживања од купаца

-у хиљадама динара-

Назив	Старост потраживања			Укупно
	до 1 године	од 1 до 2 године	преко 2 године	
Правна лица - вода	18.298	1.220	15.269	34.787
Вода, смеће и гробна места	31.258	4.522	18.395	54.175
Вода, смеће-трошкови тужби	1.404	1.195	3	2.602
Вода, смеће, гробље- споразуми	4.899	645	1.738	7,282
Грејање споразум	2.013		1234	3.247
Грејање	6.670	1.169	25.305	33.144
Грејање – трошкови тужби	850	1.097		1.947
Закуп гробних места	3108	680	2.688	6.477
Закуп гробних места-споразуми	800	46	182	1.028
Укупно	69.300	10.574	64.814	144.689

У складу са чланом 52. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, Предузеће је у обавези да, приликом састављања финансијских извештаја,

изврши исправку вредности потраживања која нису налаћена у року од 365 дана од дана доспелости за наплату, што према подацима о старосној структури потраживања и наплаћеним потраживањима до дана одобравања финансијских извештаја за обелодањивање (Седница Надзорног одбора, број 3524 од 27.06.2018. године), износи 75.388 хиљада динара (старост потраживања од једне до две године износи 10.574 хиљаде динара и преко две године износи 64.814 хиљаде динара).

Предузеће у 2016. и ранијих година, није вршило исправку вредности потраживања од купаца у стечају, од купаца са којима имају неусаглашена потраживања и од купаца који су престали да постоје.

Мере предузете у поступку ревизије: Надзорни Одбор Предузећа, донео је Одлуку број 3524 од 27.06.2018. године, о материјално значајној грешци по основу потраживања из ранијих година за која није вршена исправка вредности у складу са чланом 52. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 388 од 26.01.2012. године, и то: за правна лица у износу од 6.504 хиљада динара и за физичка лица у износу од 8.863 хиљада динара. Предузеће је по наведеној Одлуци спровело корективна књижења, у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, тако што је налогом за књижење број 7985/17 од 31.12.2017. године, на терет почетног стања резултата и у корист исправке вредности потраживања, прокњижило износ од 15.379 хиљада динара.

6.1.6. Друга потраживања

Друга потраживања, исказана у износу од 7.809 хиљада динара, односе се на:

Табела број 23: Структура других потраживања

Назив	2017.година	2016.година
Потраживања за камату	2.539	115
Потраживања од запослених	20	13
Потраживања за више плаћен порез на добит правних лица	4.972	
Остала краткорочна потраживања	278	307
Укупно:	7.809	320

Потраживања за камату исказана у износу 2.539 хиљада динара односе се на затезну камату по дужничкој доцњи, обрачунату правним лицима.

Потраживања за више плаћен порез на добит правних лица, исказана у износу од 4.972 хиљаде динара, односе се на плаћене аконтације пореза на добит за 2017. годину по пореској пријави за 2016. годину. У пореском билансу за 2017. годину, Предузеће је утврдило да нема опорезиву добит и у пореској пријави није исказало обрачунати порез на добит за 2017. годину.

Остала краткорочна потраживања, исказана у износу од 278 хиљада динара, односе се на потраживања од РФЗО за исплаћено породилско боловање у износу од 35 хиљада динара, депозите за закуп земљишта у износу од 114 хиљаде динара (сточни пијаца) и потраживања од Националне службе за запошљавање за исплаћене зараде (Јавни радови) у износу од 129 хиљада динара.

6.1.7. Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина исказани су у износу од 40.179 хиљада динара и односе се на:

Табела број 24 : Структура готовинских еквивалената и готовине

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Хартије од вредности-готовински еквиваленти		55
Текући (пословни) рачуни	38.343	29.508
Издвојена новчана средства и акредитиви-рачун боловања	873	807
Благајна	939	1.035
Девизни рачун	24	
Укупно	40.179	31.405

У благајни Предузећа врши се пријем пазара од инкасаната који врше наплату рачуна на терену, пазара РЈ Гробље, пазара РЈ Рудник, пазара РЈ пијаце, пазара продавнице, као и пријем уплата физичких и правних лица.

Стање у Главној благајни на дан 31.12. 2017. год. износи 244 хиљаде динара, а вредност Благајне чекова грађана на исти дан исказан је у износу 695 хиљаде динара.

Готовински еквиваленти и готовина исказани су у износу од 38.343 хиљада динара и односе се на средства на текућим рачунима код пословних банака.

Табела број 25: Приказ стања по текућим рачунима

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
„Директна банка“ а.д Крагујевац	28.655	25.280
„HALKBANK“ а.д Београд	2.872	570
Банка поштанска штедионица ад Београд	1.339	398
„ОТР банка Србија“ а.д Нови Сад	1.888	251
„UnicCredit Bank“ а.д Београд	1.666	22
„Banka Intesa“ а.д Београд	1.574	205
„Комерцијална банка“ а.д Београд	347	2.777
„HALKBANK“ а.д Београд – Рачун јавних радова	2	5
Укупно:	38.343	29.508

6.1.8. Порез на додату вредност

Порез на додату вредност, исказан је у износу од 3.786 хиљада динара и његова структура дата је у следећој табели :

Табела број 25: Структура пореза на додату вредност

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
-------	-------------	-------------

Порез на додату вредност у примљеним фактурама по општој стопи (осим плаћених аванса)	5	5
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по посебној стопи (осим плаћених аванса)	15	17
ПДВ надокнада исплаћена пољопривредницима	2	
Потраживања за више плаћени порез на додату вредност	3.764	4.163
Укупно:	3.786	4.185

Исказани порез у примљеним фактурама, у укупном износу од 20 хиљада динара, се односи на претходни порез садржан у рачунима који се односе на 2017. годину, а који су стигли после рока за плаћање пореза по пријави за децембар 2017. године.

Потраживања за више плаћени порез на додату вредност, исказана у износу од 3.764 хиљада динара, односе се на порез на додату вредност садржан у примљеним рачунима, које Предузеће још увек није искористило као претходни порез за умањење дуговоаног пореза на додату вредност по издатим рачунима.

6.1.9. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења исказана су у износу од 438 хиљада динара и приказани су следећом табелом :

Табела број 26: Структура активних временских раграничења

-у хиљадама динара-

Назив	2017. година	2016. година
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по општој стопи (АВР)	438	
Укупно	438	

Исказани порез на додату вредност у примљеним фактурама по општој стопи (АВР) у износу 438 динара односи се на износ пореза на додату вредност приказан у фактури за електричну енергију која је издата у јануару 2018. године а односи се на трошкове децембра 2017. године (Напомена број 6.1.12.6).

6.1.10. Капитал

Капитал је у финансијским извештајима на дан 31.12.2017. године исказан у износу од 799.077 хиљаде динара и односи се на:

Табела број 27: Структура капитала

-у хиљадама динара-

Назив	2017. година	2016. година
Основни капитал (државни)	851.160	825.365
Нераспоређени добитак		64.494
Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања	(2.101)	
Губитак	(49.982)	(101.335)
Укупно	799.077	788.524

Основни капитал

Основни капитал Предузећа исказан у пословним књигама са стањем на дан 31.12.2017. године, у износу од 851.160 хиљада динара, чини државни капитал.

Институт за економику и финансије, Београд извршио је јуна 2000. године процену вредности капитала Јавног предузећа за комунално стамбене услуге „17 септембар“ Горњи Милановац, са стањем на дан 31.12.1999. године. Процењом је одређена вредност основног капитала Предузећа у износу од 210.027 хиљада динара.

Скупштина општине Горњи Милановац донела је 12.01.2004. године Решење којим се даје сагласност Јавном комуналном предузећу „17 септембар“, Горњи Милановац на процену вредности и структуру капитала на дан 31.12.1999. године, која је утврђена од стране Института за економику и финансије, Београд.

Предузеће у својим пословним књигама, није прокњижило резултате наведене процене капитала.

Статутом Јавног комуналног предузећа „17. Септембар“ Горњи Милановац од 01.08.2003. године одређено је да основни капитал предузећа на дан 31.12.1999. године износи 210.027 хиљада динара.

Предузеће је преведено (уписано) у регистар привредних субјеката Решењем Агенције за привредне регистре број БД. 48874/2005 од 17.06.2005. године, под пословним именом Јавно комунално предузеће „17 септембар“ Горњи Милановац, Војводе Мишића 23, са уплаћеним - унетим новчаним капиталом у износу од 210.027 хиљада динара и оснивачем Скупштина општине Горњи Милановац са уделом 100%.

Оснивач Предузећа донео је 28.05.2013. године, Оснивачки акт Јавног предузећа - Одлуку о оснивању Јавног комуналног предузећа „Горњи Милановац“ Горњи Милановац, број 2-06-40/2013, којом је одређено да основни новчани капитал Предузећа, износи 210.027 хиљада динара.

Скупштина општине Горњи Милановац, на седници од 27.12.2016. године, донела је Одлуку о усклађивању Оснивачког акта Јавног предузећа - Одлуке о оснивању Јавног комуналног предузећа „Горњи Милановац“ Горњи Милановац, број 2-06-113/2016, којом је наведено да основни новчани капитал Предузећа, износи 210.027 хиљада динара и удео оснивача од 100% учешћа у основном капиталу Предузећа.

Предузеће је у 2017. години, субвенције од Оснивача за измирење обавеза са ПДВ-ом, по основу набавке и изградње некретнина, постројења и опреме и за покриће трошкова, у износу од 25.795 хиљада динара, књижило као повећање основног капитала. Такође, у 2016. години, субвенције од Оснивача, као и средства по основу учешће Републичке дирекције за воде, добијена за измирење обавеза са ПДВ-ом по основу набавке и изградње некретнина, постројења и опреме и за покриће трошкова, у износу од 61.366 хиљада динара, Предузеће је књижило као повећање основног капитала.

Увидом у рачуноводствену евиденцију и доступну документацију о променама на капиталу, у периоду од 2003. до 2015. године, утврђено је да је 2003. године, извршено умањење државног капитала у износу од 151.803 хиљада динара, а у вези са Одлуком финансијског директора Предузећа, број 4238 од 25.12.2003. године, о искњижавању средстава Фонда солидарне стамбене изградње општине Горњи Милановац, Инвестиције „Рзав“ и Гасификације Горњи Милановац, са редовних позиција у билансу на ванбилансну евиденцију. Исто тако, Предузеће је у наведеном периоду, књижило капиталне субвенције Оснивача, као и учешћа Републичке дирекције за воде, као повећање основног капитала и то у износу укупно пренетих новчаних средстава за измирење обавеза које садрже и обавезе за ПДВ. Исказане обавезе за ПДВ,

Предузеће је користило као претходни ПДВ за умањење износа за плаћање обавезе за ПДВ и тако остваривало приходе текућег периода. Закључно са 2009. годином, Предузеће је и уплату накнаде физичких лица за прикључак на водоводну и канализациону мрежу, књижило као повећање основног капитала. Такође, део примљених субвенција, које су књижење као повећање основног капитала, односи се на мреже.

Законом о јавној својини⁴, чланом 42. предвиђено је да Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу улагати у капитал јавних предузећа и друштава капитала која обављају делатност од општег интереса између осталог и право својине на стварима у јавној својини, изузев природних богатстава, добара у општој употреби, мрежа које могу бити искључиво у јавној својини и других непокретности које могу бити искључиво у јавној својини. Вредност ствари и права процењује се на начин утврђен законом којим се уређује правни положај привредних друштава. По основу улагања носиоци јавне својине стичу акције, односно уделе, а унети улози су својина јавног предузећа или друштва капитала.

Налаз: У пословним књигама Предузећа, са стањем на дан 31.12.2017. године, више је исказан основни (државни) капитал у износу од 641.133 хиљаде динара у односу на износ основног капитала који је наведен у Одлуци о усклађивању Оснивачког акта Јавног предузећа - Одлуке о оснивању Јавног комуналног предузећа „Горњи Милановац“, Горњи Милановац, број 2-06-113/2016 од 27.12.2016. године и за исти износ више исказан у односу на уписани основни капитал код Агенције за привредне регистре.

Основни капитал, наведен је у оснивачком акту у износу од 210.027 хиљада динара, а што је и износ одређен проценом са стањем на дан 31.12.1999. године, која је извршена јуна 2000. године. У својим пословним књигама, Предузеће није прокњижило резултате наведене процене капитала.

У 2017. и ранијих година, Предузеће је субвенције од Оснивача за измирење обавеза са ПДВ-ом, по основу набавке и изградње мрежа и осталих некретнина, постројења и опреме, као и за покриће различитих трошкова, без одлука надлежног органа Предузећа и Оснивача, уместо у оквиру одложених прихода и примљених донација и прихода текућег периода, књижило као повећање основног капитала. Наведено није у складу са чланом 42. Закона о јавној својини⁴, а у вези са члановима 6. и 10. Закона о јавним предузећима⁵ и није у складу са параграфима 12 и 20 МРС 20 – Рачуноводствено обухватање државних давања и обелодањивање државне помоћи. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2017. годину.

Ризик: Ризик је да због неусаглашености података о основном капиталу Предузећа у пословним књигама и оснивачком акту, корисницима финансијских извештаја није обезбеђена поуздана информација о износу основног капитала Предузећа.

Препорука број 10: Препоручује се Предузећу да се обрати Оснивачу у циљу утврђивања основног (државног) капитала и усаглашавања износа у пословним књигама и оснивачком акту, притом имајући у виду одредбе Закона о јавној својини⁴ које се односе на мреже и улагање оснивача у капитал јавних предузећа, као и ефекте погрешних књижења на основном капиталу, извршених у претходном периоду.

Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања

Актуарски губици по основу планова дефинисаних примања исказани у износу 2.101 хиљада динара, односе се на резервисања по основу отпремнина за одлазак у пензију запослених, извршених са стањем на дан 31.12.2017. године.

Налаз: Предузеће у 2016. и ранијих година, није актуарске добитке и губитке по основу резервисања за отпремнине запослених због одласка у пензију, исказивало у оквиру посебне позиције капитала у билансу стања у складу са захтевима МРС 19 – Примања запослених, већ је укупне ефекте промена резервисања признавало као приходе и расходе у билансу успеха.

Због могућег материјално значајног утицаја наведене неправилности на почетно стање актуарских добитака и губитака, није могуће потврдити исказано стање актуарског губитака на дан 31.12.2017. године, у износу од 2.101 хиљаде динара.

Мере предузете у поступку ревизије: Предузеће је приликом обрачуна резервисања за отпремнине запослених због одласка у пензију, утврдило актуарске губитке у 2017. години у односу на актуарске претпоставке коришћене за обрачун резервисања на дан 31.12.2016. године, у износу од 2.101 хиљаде динара, и исказало их на одговарајућој позицији капитала у билансу стања, у складу са захтевима МРС 19 – Примања запослених.

Губитак

Губитак који је у финансијским извештајима на дан 31.12.2017. године исказан у износу од 49.982 хиљада динара односи се на губитак из ранијих и текуће године.

Табела број 28: Структура губитка

-у хиљадама динара-		
Назив	2017.	2016.
Губитак ранијих година	38.758	101.335
Губитак текуће године	11.224	
Укупно:	49.982	101.335

Надзорни одбор Предузећа донео је 01.06.2016. године, Одлуку о расподели добити по финансијском извештају за 2015. годину број 3075, којом је предвиђено да се утврђена добит Предузећа за 2015. годину, која после опорезивања износи 50.863 хиљада динара, распоређује на покриће дела губитка из ранијих година, као и Одлуку о расподели нераспоређене добити по финансијским извештајима за 2013. и 2014. годину број 3076 којом је предвиђено да се нераспоређена добит по финансијским извештајима Предузећа за 2013. и 2014. годину, у износу од 54.417 хиљада динара, распоређује за покриће дела губитка из ранијих година. За обе наведене одлуке надзорног одбора није презентована сагласност Оснивача.

Надзорни одбор Предузећа донео је Одлуку о расподели добити по финансијском извештају за 2016. годину број 3272 од 09.06.2017. године којом је предвиђено да утврђена добит Предузећа за 2016. годину, после опорезивања, износи 64.494 хиљада динара и распоређује се на покриће дела губитка из ранијих година. За наведену одлуку надзорног одбора није презентована сагласност Оснивача.

Законом о јавним предузећима⁵ у члану 22 предвиђено је да Надзорни одбор између осталог доноси одлуку о расподели добити односно начину покрића губитка,

као и да одлуку Надзорни одбор доноси уз сагласност Владе, надлежног органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Мере предузете у поступку ревизије: Предузеће је Одлуке Надзорног одбора о расподели добити по финансијским извештајима за 2013, 2014, 2015. и 2016. годину, доставило Оснивачу на сагласност, дописом од 11.05.2018. године. На поменуте Одлуке Надзорног одбора, Оснивач још није дао сагласност.

Налаз: Предузеће је у 2017. и 2016. години, прокњижило расподелу добити и покриће губитака на основу Одлука Надзорног одбора о расподели добити за 2013, 2014, 2015. и 2016. годину, у укупном износу од 169.774 хиљада динара, за које није прибавило сагласност Оснивача, што није у складу са чланом 22. Закона о јавним предузећима⁵, којим је прописано да Надзорни одбор доноси одлуку о расподели добити односно начину покрића губитака, уз сагласност Владе, надлежног органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе. Тиме је Предузеће у финансијским извештајима за 2017. годину потценило нераспоређену добит и губитак из ранијих година за 169.774 хиљада динара.

Ризик: Онемогућавање Оснивача у вршењу његових права прописаних законом и оснивачким актом.

Препорука број 11: Препоручује се Предузећу да извршена књижења расподеле добити и покрића губитака, без сагласности Оснивача, а по Одлуци Надзорног одбора о расподели добити по финансијском извештају за 2016. годину, број 3272 од 09.06.2017. године, затим Одлуци о расподели добити по финансијском извештају за 2015. годину број 3075 и Одлуци о расподели нераспоређене добити по финансијским извештајима за 2013. и 2014. годину број 3076 обе од 01.06.2016. године, исправи у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

6.1.11. Дугорочна резервисања и обавезе

Предузеће је на дан 31.12.2017. године исказало дугорочна резервисања и обавезе у износу од 24.034 хиљада динара, која се односе на:

Табела број 29: Преглед дугорочних резервисања и обавеза

Назив	-у хиљадама динара-	
	2017.година	2016.година
Дугорочна резервисања	14.813	7.385
Дугорочне обавезе	8.196	13.353
Укупно	24.034	20.738

6.1.11.1. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања на дан 31.12.2017. године су исказана у износу од 15.838 хиљада динара и односе се на:

Табела број 30: Стање дугорочних резервисања

Назив	-у хиљадама динара-	
	2017.година	2016.година

Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	14.813	7.385
Резервисања за судске спорове	1.025	
Укупно:	15.838	7.385

Табела број 31: Преглед промена на резервисањима

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Почетно стање резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	7.385	7.082
Корекција почетног стања	3.693	
Резервисања у току године	5.460	1.443
Искоришћена резервисања у току године	(1.725)	(1.140)
Резервисања за отпремнине запослених при одласку пензију на крају године	14.813	7.385

Приликом обрачуна резервисања за одлазак у пензију, које је Предузеће извршило у 2015. и 2016. години, коришћен је као параметар, очекивани износ отпремнине у висини две просечне зараде у Републици Србији, иако је чланом 64. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије²⁵, предвиђено да се отпремнина приликом одласка у пензију, исплаћује најмање у висини износа три зараде коју је запослени остварио за месец који претходи месецу у којем се исплаћује отпремнина или три просечне зараде у Републици Србији, уколико је то повољније за запосленог.

Мере предузете у поступку ревизије: Предузеће је у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, исправило грешку из 2015. и 2016. године, тако што је на терет почетног стања резултата из ранијих година, прокњижило у корист резервисања за отпремнине запослених због одласка у пензију, износ од 3.693 хиљаде динара. Наведени износ утврђен је као разлика између обрачунатог резервисања у 2015. и 2016. години, извршеног на основу отпремнине у висини две просечне зараде у Републици Србији и исправљеног обрачуна резервисања на основу отпремнине у висини три просечне зараде у Републици Србији, која је као најнижа прописана Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије²⁵.

6.1.11.2 Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе на дан 31.12.2017. године су исказане у износу од 8.196 хиљада динара и односе се на:

Табела број 32: Преглед дугорочних обавеза

-у хиљадама динара-

Дугорочне обавезе	2017.година	2016.година
Обавеза по основу финансијског лизинга	8.196	13.353
Укупно:	8.196	13.353

Обавезе по основу финансијског лизинга исказане су у износу од 8.196 хиљада динара и односе се на обавезе према добављачима „Ауто Чачак комерц“ д.о.о. и „Prodres“ д.о.о Крушевац из 2016. године по основу Уговора о набавци специјалног комуналног возила „CANAL JET 8000“ са надоградњом „JUROP 8м3“ у бруто вредности лизинга 290.400 EUR-а. Уговором је предвиђен рок отплате од 48 месеци. Уговорена номинална каматна стопа за набавку камиона је 4,75 %.

Табела број 33:Преглед дугорочних обавеза по Уговору о финансијском лизингу
у хиљадама динара-

Кредитор	Почетак отплате	Рок отплате	Обезбеђење	Каматна стопа	Износ
„Unicredit leasing“ д.о.о. Србија	15.12.2016. године	15.11.2019. године	Менице	4,75%	8.196

6.1.12. Краткорочне обавезе

Предузеће је на дан 31.12.2017. године исказало краткорочне обавезе у износу од 106.549 хиљада динара и односе се на:

Табела број 34: Преглед краткорочних обавеза

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Краткорочне финансијске обавезе до годину дана	4.616	4.588
Примљени аванси, депозити и кауције	5	3
Обавезе из пословања	18.318	13.961
Остале краткорочне обавезе	11.352	9.302
Обавезе по основу ПДВ -а	805	2.370
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	1.209	71
Пасивна временска разграничења	70.244	72.483
Укупно	106.549	102.778

6.1.12.1.Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе на дан 31.12.2017. године су исказане у износу од 4.616 хиљада динара и односе се на:

Табела број 35: Преглед краткорочних финансијских обавеза до годину дана

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Део дугорочних обавеза које доспевају на наплату у року до годину дана од датума финансијских извештаја	4.616	4.588
Укупно	4.616	4.588

Део дугорочних обавеза по Уговору о финансијском лизингу, које доспевају на наплату у року од годину дана од датума финансијских извештаја исказан је у износу од 4.616 хиљада динара (Напомена 6.1.12).

Табела број 36: Преглед краткорочних обавеза по Уговору о финансијском лизингу
-у хиљадама динара-

Кредитор	Почетак отплате	Рок отплате	Обезбеђење	Каматна стопа	Валута	Износ
„Unicredit leasing“ д.о.о. Београд	15.12.2016	15.11.2019	Менице (5)	4,75%	РСД	4.616

6.1.12.2. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања на дан 31. децембар 2017. године, исказане су у укупном износу од 18.318 хиљада динара и највећим делом се односе на обавезе према добављачима.

Табела број 37: Преглед највећих обавеза дат је следећом табелом:

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Добављачи у земљи	18.302	13.945
Остале обавезе из пословања	16	16
Укупно	18.318	13.961

6.1.12.2.1. Добављачи у земљи

Обавезе према добављачима у земљи исказане су у износу од 18.302 хиљаде динара и приказане су следећом табелом:

Табела број 38: Преглед најзначајнијих обавеза према добављачима у земљи

-у хиљадама динара-

Назив	2017. година
„Лика“ д.о.о, Горњи Милановац	3.871
Републичка дирекција за робне резерве, Београд	2.907
ЈП „Електропривреда Србије“, Београд	2.541
ЈП за водоснабдевање „Рзав“, Ариље	1.739
„Градим“ д.о.о. Горњи Милановац	1.098
„Мишковић“ д.о.о.	528
„С444 Инжињеринг“ д.о.о, Горњи Милановац	527
„Меридијан инжињеринг“ д.о.о, Горњи Милановац	414
„Еуро Мотус“ д.о.о, Београд	363
„Инса“ а.д, Земун	290
„Невен комерц“ д.о.о, Горњи Милановац	221
„Дам 93“ д.о.о, Горњи Милановац	196
Остали	3.607
Укупно:	18.302

Уговором број 4116 од 19.07.2017. године је регулисана испорука добара-горива од добављача „Лика“ д.о.о., Горњи Милановац.

Обавезе према Републичкој дирекцији за робне резерве, односе се на лож уље добијено на зајам 2012. године, које је у целини враћено закључно са 2016. годином. По том основу, Предузеће има исказана потраживања од Републичке дирекције за робне резерве, у истом као и обавезе.

Уговором број 1040 од 27.02.2017. године је регулисана испорука електричне енергије за 2017. годину.

Уговором број 2207/2 од 04.09.2000. године је регулисана испорука воде из система за водоснабдевање „Рзав“ Ариље општинама Ариље, Пожега, Лучани, Чачак и Горњи Милановац.

6.1.12.3. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе на дан 31.12.2017. године исказане су у износу од 11.352 хиљада динара и односе се на:

Табела број 39: Преглед осталих краткорочних обавеза

Назив	2017.година	2016. година
Обавезе по основу зарада и накнада зарада (брutto)	8.450	7.276
Обавезе по основу доприноса на терет послодавца	1.512	1.302
Обавезе за нето зараде које се рефундирају	99	71
Обавезе за порезе и доприносе на зараде који се рефундирају на терет запосленог и послодавца	65	43
Обавеза према запосленима за трошкове превоза	293	311
Обавезе по основу откупа стана	191	177
Обавезе за отпремнине за одлазак у пензију	59	
Обавезе за јубиларне награде	457	
Друге обавезе према запосленима (погрешно исплаћена аконтација)		16
Обавезе за накнаде по Уговорима о привременим и повременим пословима (укључен и превоз)	210	93
Друге обавезе (обавезе за чланарине Привредним коморама)	16	14
Укупно	11.352	9.302

Исказане обавезе по основу зарада, односе се на месец децембар 2017. године и исплаћене су у јануару 2018. године.

Обавезе по основу откупа стана, исказане у износу од 191 хиљаде динара, односе се на уплате једног запосленог по основу Уговора о откупу друштвеног стана површине 58м², у стамбеној згради која се налази на кп. бр. 944/1 КО Брусница, по цени од 521 хиљаде динара, за коју је уговорено да ће бити исплаћена у једнаким месечним ратама у износу од по 1.086 динара, у року од 40 година.

Налаз: Предузеће у пословним књигама води и у Финансијским извештајима исказује стан као основно средство садашње вредности 316 хиљада динара и обавезе у износу од 191 хиљаде динара по основу уплата од стране лица које је, као запослени, 2004. године са Предузећем закључило уговор о откупу тог стана. Наведено није у складу са члановима 8. и 35. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва¹³, задруге и предузетнике. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на Финансијске извештаје за 2017. годину.

Ризик: Ризик је да Предузеће у својим пословним књигама не евидентира правилно пословне промене и да у финансијским извештајима погрешно исказује имовину и обавезе.

Препорука број 12: Препоручује се Предузећу да, у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, изврши исправку грешака из ранијих периода у вези са откупом стана од стране запосленог по основу Уговора из 2004. године.

6.1.12.4. Обавезе по основу ПДВ-а

У финансијским извештајима Предузећа на дан 31.12.2017. године, обавезе по основу пореза на додату вредност су исказане у износу од 805 хиљада динара:

Табела број 40: Преглед обавеза по основу пореза на додату вредност

-у хиљадама динара-

Опис	2017.година	2016.година
ПДВ по основу сопствене потрошње – општа стопа (отпис по попису)	471	549
Обавезе за ПДВ по основу разлике обрачунаог и претходног ПДВ – а, по пореској пријави за децембар 2017. године	334	1.821
Укупно	805	2.370

Налаз: Предузеће је у 2017. години мање обрачунало и исказало обавезе по основу ПДВ-а у износу од 179 хиљада динара, јер је обрачун ПДВ-а на услугу закупа гробног места, уместо по општој стопи од 20% у складу са чланом 23. Закона о порезу на додату вредност¹⁴, вршен по посебној стопи од 10%, што није предвиђено чланом 12ђ Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ-а¹⁵.

Ризик: Ризик је да Предузеће исказује обавезе по основу ПДВ-а у износу утврђеном погрешном применом ниже пореске стопе и да ће по том основу сносити додатне трошкове због мање обрачунаог ПДВ-а купцу.

Препорука број 13: Препоручује се Предузећу да у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, у пословним књигама изврши исправку књижења за мање обрачунати порез на додату вредност и да у складу са Законом о пореском поступку и пореској администрацији¹⁷ изврши измену пореских пријава ПП ПДВ.

Мере предузете у поступку ревизије: Почев од јуна месеца, приликом обнове закупа гробног места и закључења нових уговора, Предузеће закуп гробног места фактурише уз примену стопе ПДВ-а од 20%, о чему је као доказ доставило рачуне за закуп гробног места, издате у јуну и јулу 2018. године.

Скупштина општине Горњи Милановац је 2016. године донела Одлуку о комуналним делатностима на територији општине Горњи Милановац¹ којом је у члану 22. дефинисано да давалац услуге обезбеђује редовно одржавање, а корисници – сва физичка и правна лица на име трошкова одржавања водоводног прикључка плаћају износ у висини цене 2м³ воде. У истом члану наведено је да се трошкови одржавања

водоводног прикључка исказују као посебна ставка на рачуну који се испоставља кориснику по основу утрошене воде за сваки месец.

На рачунима за комуналне услуге грађанима и правним лицима и предузетницима који нису у систему ПДВ-а, Предузеће поред услуге воде исказује и посебну ставку „одржавање водоводног прикључка“, коју фактурише у износу цене 2м³ воде и на коју обрачунава ПДВ по посебној стопи. Правним лицима и предузетницима, који су у систему ПДВ-а, на накнаду на име трошкова одржавања водоводног прикључка ПДВ се не обрачунава, позивањем на члан 10. став 2. тачка 3. Закона о порезу на додату вредност¹⁴.

Мере предузете у поступку ревизије: Предузеће је Министарству финансија упутило захтев број 3995 од 18.07.2018. године, за стручно мишљење да ли се на услугу „одржавање водоводног прикључка“, која се фактурише уз услугу испоруке воде, а приказује као посебна ставка на месечној фактури за воду, примењује посебна или општа стопа ПДВ-а и да ли се на ову ставку може применити члан 10. став 2. тачка 3. Закона о порезу на додату вредност¹⁴.

6.1.12.5. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине су на дан 31.12.2017. године исказане у износу од 1.209 хиљада динара и односе се на:

Табела број 41: Преглед обавеза за остале порезе, доприносе и друге дажбине

-у хиљадама динара-

Опис	2017.година	2016.година
Обавезе за порез на добит		5.424
Обавезе по основу умањења зарада на основу Закона о привременом уређењу основица	998	
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	211	71
Укупно	1.209	5.495

Обавезе по основу умањења зарада на основу Закона о привременом уређењу основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава⁷ у износу од 998 хиљаде динара, представља износ мање обрачунатог и уплаћеног умањења нето основне зараде за 10%, почев од зараде за новембар 2014. закључно са зарадом за децембар 2017. године. (Напомена 6.2.2.8).

6.1.12.6. Пасивна временска разграничења

Пасивна временска разграничења исказана у износу од 70.244 хиљада динара, приказана су у следећој табели:

Табела број 43: Аналитички преглед пасивних временских разграничења

у хиљадама динара-

Опис	2017.година	2016. година
Унапред обрачунати трошкови	2.633	
Одложени приходи и примљене донације	67.611	72.483
Укупно	70.244	72.483

Унапред обрачунати трошкови у износу од 2.633 хиљаде динара обухватају трошкове електричне енергије, по улазним фактурама које су примљене у 2018. години, а трошкови се односе на 2017. годину.

Структура и извори одложених прихода и примљених донација, дати су следећим табелама:

Табела број 44: Преглед одложених прихода и примљених донација

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Донације за депонију „Вујан“	59.966	62.565
Примљене донације- опрема (возило)		1.404
Примљене донације - калориметри	2.256	2.691
Примљене донације – возило „Scania“P - 340	987	1.299
Примљене донације – изградња надстрешнице	3.792	3.886
Донације – контејнери за раднике на депонији	610	637
Укупно	67.611	72.483

Табела број 45: Структура донација од донатора за 2017. годину

-у хиљадама динара-

Опис	набавна вредност	финансирање из донација	амортизација	примљене донације са 31.12.2017. године	донатор	сврха примљене донације
Нова депонија	103.782	87.615	27.649	59.966	Влада Краљевине Норвешке	Изградња депоније
Калориметри	3.493	3.493	1.237	2.256	Министарство енергетике РС	Набавка опреме
Возило Scania P -340	1.558	1.558	571	987	Општина Горњи Милановац	Набавка возила
Надстрешница за возила	4.739	4.739	948	3.792	Влада Краљевине Норвешке	Изградња надстрешнице за возила
Контејнер канцеларијски за раднике	851	851	240	610	Влада Краљевине Норвешке	Набавка објекта
Укупно	114.423	98.256	30.645	67.611		

6.1.13. Ванбилансна евиденција

У ванбилансним евиденцијама Предузећа, евидентирана су средства чија је вредност исказана у износу од 96.075 хиљада динара и која се односе на:

Табела број 42: Преглед ванбилансних евиденција

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Камата		5.761
Средства солидарности	17.256	17.256
Средства гасификације	71.546	71.546
Средства инвестиције у изградњу водовода Рзав	7.723	7.723
Укупно	96.075	101.836

Камата

Исказани износ камате по почетном стању од 5.761 хиљаде динара се односи на затезну камату која је обрачуната на доспела потраживања у периоду од 2003 до 2013. године, а којом поједини корисници нису задужени. Износ обрачунате незадужене камате у ванбилансној евиденцији се не мења од 2014. године. Почев од 2014. године, сви купци се задужују обрачуном затезном каматом.

Мере предузете у поступку ревизије: На основу Одлуке Надзорног одбора, број 3532 од 27.06.2018. године, налогом за књижење број 7993/17 од 31.12.2017. године, обрачуната незадужена камата из периода пре 2014. године, искњижена је из ванбилансне евиденције у износу од 5.761 хиљаде динара.

Ванбилансна евиденција средстава солидарности, гасификације и инвестиција у изградњу водовода Рзав, исказана је у укупном износу од 96.075 хиљада динара.

У образложењима Шефа рачуноводства од 04.06.2018. године, 04.07.2018. године и 12.07.2018. године, наводи се да је дужност преузела 04.01.2018. године и да је у вези ванбилансних средстава и обавеза затекла неуређену евиденцију, да не постоји формирана архива као ни лице за њу задужено, а запослени нису у току са дешавањима у вези наведених средстава и није им познато шта се десило са документацијом. Такође, лица која су радила на овим пословима, више нису запослена у Предузећу.

Због свега наведеног формирана је комисија чији је задатак да у сарадњи са Оснивачем прикупи документацију из које би могли испратити ток кретања средстава у ванбилансној евиденцији.

Даље се у Образложењима наводи да је, по документацији која је до тада пронађена и прегледана, закључено:

Средства солидарности

- Одлуком Скупштине општине Горњи Милановац из 1992. године, одређено је да предузећа, установе и државни органи од 31.12.1995. године, издвајају средства по стопи од 1,3% на износ бруто зарада за решавање стамбених потреба. Послови око вођења, надзора и изградње станова поверени су ЈПКС „17.Септембар“, како се Предузеће тада звало. Предузеће је имало обавезу тромесечног извештавања о приливу и утрошку средстава,

- 1999. године донета је Одлука о оснивању Фонда солидарности, за који стручне и административно-техничке послове обавља стручна служба ЈПКС „17. септембар“,

- Одлуком финансијског директора Предузећа из 2003. године, средства солидарности су прекњижена из билансне у ванбилансну евиденцију,

- Одлуком Управног одбора Предузећа 02.02.2009. године, одређена средства у ванбилансној евиденцији која се односе на солидарност, су искњижена,
- Постоје одређени извештаји Народне банке, судских вештака и лица које је водило средства, из којих се може у одређеној мери пропратити кретање средстава.

Средства гасификације

- Управни одбор ЈПКС „17. септембар“ је 03.09.1997. године донео Одлуку којом је Предузеће одређено као носилац инвестиција у општини Горњи Милановац, на изградњи гасовода Горњи Милановац – Чачак и гасификацији града. Директор и финансијски директор овлашћени су да могу располагати средствима која се воде на инвестиционом рачуну,
- 29.09.1999. године Скупштина општине Горњи Милановац, усвојила је Информацију о стању радова на гасификацији,
- У јануару 2000. године донет је план реализације гасификације Горњег Милановца, у коме се за координацију свих радова и реализацију плана одређује ЈПКС „17. септембар“,
- У јуну 2000. године, донета је Одлука о увођењу самодоприноса ради обезбеђења средстава за изградњу гасовода,
- 25.12.2003. године финансијски директор Предузећа, донео је Одлуку о искњижавању средстава гасификације из билансне у ванбилансну евиденцију,
- 02.08.2006. године, Управни одбор Предузећа донео је Одлуку о искњижавању дела средстава гасификације, из ванбилансне евиденције.

Средства инвестиције у изградњу водовода Рзав

- На основу Записника сачињеног 21.04.1987. године, на састанку представника Општине и КРО“17. септембар“ са темом расподеле прихода од воде на део који припада Предузећу „17. септембар“ и део за финансирање водосистема „Рзав“, закључено је да је Предузеће наплаћене приходе од воде, распоређивало на део који припада Предузећу и део који се издваја за изградњу водосистема „Рзав“ и исти уплаћивао на рачун Рзава,
- У извештају о току издвајања средстава за Водовод Рзав у 1987. години, наведено је да се издвајање средстава врши сходно Закону о обезбеђењу обртних средстава, који је објављен у службеном листу СФРЈ број 26 из 1984. године,
- На основу извештаја о стању радова на објектима водосистема Рзав за 1990. годину, предлога инвестиционих улагања и Извештаја о стању радова на изградњи водосистема за 1991. годину, које је урадило Предузеће, закључено је да је Предузеће инвеститор радова у име општине Горњи Милановац,
- Евидентирани су Одлуке Скупштине општине у 1994. и 1995. години, којима се регулише финансирање система од других предузећа, што значи да Предузеће није било једини финансијер,
- Управни одбор Предузећа, донео је Одлуку од 19.03.1993. године, којом се одобрава Предузећу да се може задуживати код пословних банака, за потребе финансирања Система водоснабдевања Рзав. Евидентиран је захтев за кредит Беобанци, за финансирање система. Из Информације Предузећа Општине, заведене 21.07.1997. године, закључено је да је Предузеће, поред кредита Беобанке, користило и кредит Чачанског есконтног центра Сточар банке – стање у том тренутку 900 хиљада динара. 27.07.1998. године Предузеће је доставило захтев Скупштини општине, за преузимање кредита Беобанке за систем Рзав,

- Дописом заведеним 11.05.1998. године, од скупштине општине Горњи Милановац тражено је формирање комисије за вршење техничког прегледа и издавање употребне дозволе за одређене објекте у оквиру система Рзав,
- Одлуком финансијског директора од 24.12.2003. године, средства инвестиције у водовод Рзав, прекњижена су из билансне у ванбилансну евиденцију,
- Одлуком Управног одбора од 02.08.2006. године, наложено је служби рачуноводства Предузећа, да искњижи из ванбилансне евиденције велики део средства инвестиције у водовод „Рзав“,
- 2008. године, склопљен је Уговор о удруживању средстава за заједничко финансирање улагања у систем Рзав, у коме је у члану 13. наведено да ће све обавезе удружиоца, по овлашћењу, за општину Горњи Милановац, вршити ЈКП „Горњи Милановац“,
- 2009. године, склопљен је Уговор о изградњи бране Ариље – Сврачково,
- 2010. године, Предузеће је сачинило Извештај у коме се наводе средства, која је општина Горњи Милановац, преко ЈКП „Горњи Милановац“ пренела за изградњу бране.

На крају наведених образложења, наводи се да је рад Комисије у току и да ће сва значајна документација која се пронађе, бити прослеђена на увид.

Мере предузете у поступку ревизије: Вд Директора Предузећа је Решењем број Ин-310 од 31.05.2018. године, именовано Комисију за прикупљање документације у вези гасификације Горњег Милановца, фонда солидарне стамбене изградње и изградње водоводног система „Рзав“. Задатак комисије је да у архиви Предузећа и у архиви Општинске управе општине Горњи Милановац, прикупи целокупну документацију и сачини извештај о прикупљеној документацији. Комисија је сачинила извештај број 3886 од 12.07.2018. године, у коме је побројала документацију коју је прикупила.

Налаз: Предузеће у ванбилансној евиденцији има исказана средства и обавезе у износу од 96.057 хиљада динара, по основу средстава солидарности, гасификације и инвестиција у изградњу система водоснабдевања „Рзав“. Због непотпуне документације коју је Предузеће доставило, а на основу које су 2003. године средства пренета из билансне у ванбилансну евиденцију и касније вршених искњижавања и спроведених књижења текућих промена у ванбилансној евиденцији, није било могуће потврдити да ванбилансна евиденција не садржи материјално значајне грешке у погледу класификације и износа, а које би могле имати значајан утицај на финансијске извештаје Предузећа.

Ризик: Ризик је да се, књижењем преноса средстава из билансне у ванбилансну евиденцију и затим њиховим искњижавањем из ванбилансне евиденције, која се не могу документовати, омогућава неосновано располагање јавним средствима.

Препорука број 14: Препоручује се Предузећу да настави за започетим активностима на прикупљању и испитивању документације у циљу идентификовања средстава и обавеза евидентираних у ванбилансној евиденцији и рачуноводственог поступања у складу са прикупљеном документацијом.

6.2. Биланс успеха

Резултат пословања за 2017. годину је исказан у износу од 12.320 хиљада динара и остварен је по основу следећих подрезултата:

Табела број 46: Резултат пословања

-у хиљадама динара-

Врсте прихода/расхода	Приходи	Расходи	Добитак/ Губитак
Пословни	347.837	349.844	(2.007)
Финансијски	8.417	743	7.674
Приходи од усклађивања вредности остале имовине	10.538	17.579	(7.041)
Остали непоменути приходи - расходи	2.809	13.755	(10.946)
Укупно	369.601	381.921	(12.320)

6.2.1. Пословни приходи

Пословни приходи у 2017. години исказани у износу од 347.837 хиљада динара се односе на:

Табела број 47: Аналитички приказ пословних прихода

-у хиљадама динара-

Назив	2017. година	2016. година
Приходи од продаје робе	366	11.183
Приходи од продаје производа и услуга	340.786	347.811
Приходи од премија, субвенција, дотација, донација	3.468	3.416
Други пословни приходи	3.217	3.521
Укупно	347.837	365.931

Пословне приходе Предузеће је исказало у износу од 347.837 хиљада динара, што чини 94% укупних прихода.

Пословне приходе Предузеће је остварило обављањем основне делатности – снабдевања водом за пиће, сакупљања, пречишћавања и одвођења атмосферских и отпадних вода, одржавање система водоснабдевања, одржавање водоводних прикључака и водомера, изградња нових објеката водовода и канализације.

Осим наведене претежне делатности, Предузеће је остварило пословне приходе обављањем и других делатности од општег интереса, поверене од стране оснивача, а најважнија споредна делатност је управљање комуналним отпадом, управљање пијацама, одржавање чистоће на површинама јавне намене, као и од осталих делатности поверених Предузећу од стране Оснивача, а на основу важећег ценовника Предузећа. Делатности су Предузећу поверене кроз Одлуку о комуналним делатностима на територији општине Горњи Милановац¹, Одлуку о условима и начину снабдевања топлотном енергијом³⁵ и Одлуку о сахрањивању и гробљима на територији општине Горњи Милановац³⁶.

6.2.1.1. Приходи од продаје робе

Приходи од продаје робе у 2017. години у износу од 366 хиљада динара се односе на:

³⁵ „Службени гласник општине Горњи Милановац“ број 30/12

³⁶ „Службени гласник општине Горњи Милановац“ број 30/08 и 7/10

Табела број 48: Аналитички приказ прихода од продаје робе

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016. година
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	366	11.183
Укупно	366	11.183

Структура остварених прихода од продаје робе, дата је следећом табелом:

Табела број 49: Аналитички приказ прихода од продаје робе на домаћем тржишту

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016. година
Приходи од продаје робе на мало-бифе	213	280
Приходи од продаје робе на мало у продавници у оквиру комуналног погона	143	
Приход од продаје робе на велико-роба у транзиту	10	10.903
Укупно	366	11.183

На основу Одлуке директора број 7342 од 22.11.2017. године, бифе у пословним просторијама Предузећа, престао је са радом.

6.2.1.2. Приходи од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту исказани су у износу од 340.786 хиљада динара и односе се на:

Табела број 50: Структура прихода од продаје производа и услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2017. година	2016. година
Приходи од воде и канализације	160.577	161.071
Приходи од услуге снабдевања топлотном енергијом	65.848	65.795
Приходи од чистоће	68.533	75.156
Приходи од гробља	10.674	12.318
Приходи од пијаца	3.474	3.583
Изношење, транспорт и депоновања отпада	1.048	856
Остали приходи	30.632	29.032
Укупно	340.786	347.811

Обављање поверених делатности које обавља Предузеће, уређено је следећим актима:

1) Одлука о комуналним делатностима на територији Општине Горњи Милановац¹,

2) Одлука о условима и начину снабдевања топлотном енергијом³⁵,

3) Одлука о сахрањивању и гробљима на територији општине Горњи Милановац³⁶.

6.2.1.2.1. Приходи од воде и канализације

Приходи од воде и канализације исказани су у износу од 160.577 хиљада динара и односе се на:

Табела број 51: Аналитичка структура прихода од воде и канализације

-у хиљадама динара-

Опис	2017.година
Приходи од водоснабдевања	141.661
Приходи од одржавања водоводних и канализационих прикључака	16.027
Приходи од прикључака и такси	1.017
Приходи од испуштених технолошких вода из сопственог изворишта	948
Приходи од одржавања водоводне и канализационе мреже	693
Приходи од продаје воде – цистерна и точење у кругу Предузећа	221
Приходи од раздвајања и баждарења водомера	10
Укупно:	160.577

Приходи од водоснабдевања

Приходи од водоснабдевања, исказани у износу од 141.661 хиљаде динара, остварени су од продаје воде и одвођења и пречишћавања отпадних вода правним (64.077 хиљада динара) и физичким лицима (77.584 хиљада динара). Наведени приходи чине 43% учешћа у укупним приходима.

У 2017. години Предузеће је фактурисало 2.461.702,68 м³ воде крајњим корисницима- грађанима и привреди. За услуге одвођења отпадних вода на излазу из ЦППОВ -а (канализације) грађанима и привреди у Горњем Милановцу Предузеће је у 2017. години фактурисало 2.468.447 м³ воде, за услуге испуштене воде на улазу у ЦППОВ Предузеће је фактурисало 3.275.958,90 м³.

У току 2017. године примењивале су се цене воде са канализацијом и системом за пречишћавање отпадних вода које је Надзорни одбор утврдио Одлуком број 180 од 15.јануара 2014. године на који је оснивач - општина Горњи Милановац, дао сагласност Решењем број 2-06-11/2014 дана 20.02.2014. године. Предузеће није у 2017. години повећавало цену воде, одвођења отпадних вода, накнаде фиксног дела за водоводни прикључак и накнаде за коришћење водопривредних објеката.

У 2017. години, на основу Одлуке Надзорног одбора број 3655 од 27.06.2017. године, Установи „Спортско – рекреативни центар“ Горњи Милановац, током купалишне сезоне у периоду јун-август, фактурисана је испоручена вода за потребе градског базена без цене употребе канализације и система за пречишћавање отпадних вода.

Налаз: Предузеће је у 2017. години, Установи „Спортско – рекреативни центар“ Горњи Милановац, током купалишне сезоне у периоду јун-август, мање фактурисало испоручену воду за потребе градског базена у износу од 128 хиљада динара, јер је применило цену воде без употребе канализације, само на основу Одлуке Надзорног одбора, односно без сагласности Оснивача. Наведено није у складу са чланом 69. Закона о јавним предузећима⁵.

Мере предузете у поступку ревизије: Дана 18.07.2018. године Предузеће је упутило Захтев број 4022/2 Општинском већу општине Горњи Милановац, за сагласност на Одлуку Надзорног одбора 3536 од 27.06.2018. године да за објекат „Спортско-

рекреативни центар“ – градски базен у периоду купалишне сезоне (јун – септембар 2018. године) буде одређена цена воде без употребе канализације.

Приходи од одржавања водоводних и канализационих прикључака

Приходи од одржавања водоводних и канализационих прикључака, исказани у износу од 16.027 хиљада динара, односе се на нове прикључке. У 2017. години изграђена су 74 нова прикључка на водоводну мрежу и 28 нових прикључака на канализациону мрежу. Цене прикључака на водоводну и канализациону мрежу, без ископа и материјала, које су примењиване у 2017. години, формиране су на основу Одлука Управног одбора број 3689 од 19.07.2012. године и број 3868 од 26.07.2012. године и Решења Општине Горњи Милановац број 1-38-61/12 од 03.09.2012. године. Ценовником је тарифирано издавање услова, сагласност на пројектну документацију, решење о прикључку. Радови на прикључку се фактуришу по радном налогу у коме је наведена врста утрошеног материјала и изведени радови. Цене материјала се одређују по просечној цени на тај дан.

6.2.1.2.2. Приходи од услуге снабдевања топлотном енергијом

Приходи од услуге грејања исказани су у износу од 65.848 хиљада динара и односе се на:

Табела број 52: Аналитичка структура прихода од услуге грејања

Назив	2017. година
Приходи од услуге снабдевања топлотном енергијом	65.836
Приходи од трошкова такси за искључење са грејања	12
Укупно:	65.848

Приходи од услуга грејања чине 17% укупних прихода Предузећа. Делатност грејања уређена је Одлуком о условима и начину снабдевања топлотном енергијом³⁵.

Цене грејања на територији општине Горњи Милановац утврђене су Ценовником који је усвојен Одлуком Управног одбора број 3868 од 26.07.2012. године, са применом од 03.09.2012. године. На ценовник је добијена сагласност општине Горњи Милановац број 1-38-61/2012 дана 03.09.2012. године. Управни одбор Предузећа је донео Одлуку о промени цена грејања за пословни простор, број 6509 дана 05.11.2012. године, на коју је добијена сагласност општине Горњи Милановац, број 1-38-65/2012 дана 19.11.2012. године.

Дана 31.08.2015. године Надзорни одбор Предузећа је донео Одлуку број 5652 о цени снабдевања корисника (физичких и правних лица) топлотном енергијом за 2015/2016 годину, које ће се примењивати по добијању сагласности на исте од стране Општинског већа и Скупштине општине Горњи Милановац. Скупштина општине Горњи Милановац је дала Сагласност на Одлуку о цени снабдевања корисника (правних и физичких лица) топлотном енергијом за грејну сезону 2015/2016. годину, број 2-06-117/2015 од 18.септембра 2015. године.

Предузеће је у 2017. години, примењивало цене грејања из 2012. године.

Налаз: Цене услуге грејања које је Предузеће примењивало у 2017. години нису утврђене по методологији која је прописана Уредбом о утврђивању методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом⁶, већ је примењивало Ценовник од 05.11.2012. године који је донет по Уредби о начину одређивања највиших

и најнижих просечних цена топлотне енергије у грејној сезони 2012/2013 године, која је престала да важи 30.04.2013. године.

Ризик: Постоји ризик да се цене по којима се фактурише испоручена топлотна енергија разликују од цена које би биле утврђене у складу са важећом методологијом за утврђивање цена снабдевања крајњег купца топлотном енергијом.

Препорука број 15: Препоручује се Предузећу да цене грејања утврди у складу са важећом Методологијом и достави Оснивачу на одобравање.

Налаз: Предузеће нема закључене уговоре о снабдевању топлотном енергијом са свим купцима, што није у складу са чланом 360. Закона о енергетици²², којим је прописано да су снабдевач топлотном енергијом и крајњи купац дужни да закључе уговор о снабдевању топлотном енергијом.

Ризик: Испоруком топлотне енергије без закљученог уговора са купцем, Предузеће повећава ризик наплате испоручене топлотне енергије.

Препорука број 16: Препоручује се Предузећу да предузме мере у циљу закључења уговора са крајњим купцима, о снабдевању топлотном енергијом.

6.2.1.2.3. Приходи од чистоће

Приходи од чистоће исказани су у износу од 68.533 хиљада динара и дати су следећом табелом:

Табела број 53: Аналитичка структура прихода од чистоће

-у хиљадама динара-

Назив	2017. година
Приходи од услуга изношења и депоновања смећа	68.533
Укупно:	68.533

Приходи од чистоће односе се на услуге изношења и депоновања смећа, а остварени су пружањем услуга изношења смећа физичким лицима (домаћинства) и правним лицима, предузетницима и установама (пословни простор) што чини 19% укупних прихода.

Предузеће пружа услуге преузимања и изношења смећа од физичких лица у површини од 659.261,86 м² и од правних лица у површини од 213.532,87м² и то: домаћинства – град 7.862 корисника, домаћинства – Рудник 479 корисника, домаћинства – сеоска подручја 370 корисника, правна лица – град 694 корисника и правна лица – Рудник 27 корисника.

Цене услуга изношења, транспорта и депоновања комуналног чврсто утврђена је Одлуком Надзорног одбора број 180 од 15.01.2014. године на који је Оснивач дао сагласност Решењем број 2-06-11/2014 20.02.2014. године.

6.2.1.2.4. Приходи од гробља

Приходи од гробља исказани су у износу од 10.674 хиљада динара и дати су следећом табелом:

Табела број 54: Аналитичка структура прихода од закупа и одржавања гробних места
-у хиљадама динара-

Опис	2017. година
Приходи од услуга сахрањивања	5.824
Приходи од закупа гробних места	1.788
Приходи од одржавања гробних места	3.058
Приходи од продаје услуга -гробље	4
Укупно:	10.674

Послови који се обављају на гробљу су: сахрањивање, одржавање зелених површина, одржавање саобраћајница, одржавање расвете, парцела за гробове, гробнице и уређене парцеле, изградња и одржавање саобраћајница, изградња инсталација, објеката и уређаја, подизање и одржавање зеленила, одржавање чистоће и други послови који су у вези са одржавањем гробаља и обављањем погребне делатности и друге комуналне инфраструктуре.

Налаз: Предузеће је накнаду за закуп и уређење гробних места у 2017. и ранијим годинама, наплаћивало корисницима за временски период од 10 година и признавало као приход године у којој су наплаћене, што није у складу са параграфом 27 МРС 1 – Презентација финансијских извештаја, којим је на састављање финансијских извештаја, прописана примена рачуноводственог начела узрочности прихода и расхода, односно обрачунске основе рачуноводства. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје за 2017. годину.

Ризик: Ризик је да Предузеће не разграничава приходе, обавезе и потраживања по основу закупа и уређења гробних места, на извештајне периоде на које се односе.

Препорука број 17: Препоручује се Предузећу да приликом фактурисања погребних услуга приходе од погребних услуга исказује као приход обрачунског периода на који се односи.

6.2.1.2.5. Изношење, транспорт и депоновања отпада

Приходи од изношења, транспорта и депоновања отпада исказани су у износу од 1.048 хиљада динара и дати су следећом табелом:

Табела број 55: Структура прихода транспорта и депоновања отпада
-у хиљадама динара-

Опис	2017. година
Приходи од испоруке хартије	518
Приходи од испоруке ПЕТ амбалаже	526
Приходи од услуга – рад машина	4
Укупно:	1.048

Предузеће врши сакупљање папира и ПЕТ амбалаже и упућивање ових компоненти на даљу прераду, депоновање неопасног отпада на градску депонију, сакупљање и транспорт комуналног и индустријског неопасног отпада до депоније

Вујан по Уговору број 7564 од 23.12.2016. године закљученим са „Rauch Serbia“ д.о.о., Коцељево.

Прикупљање отпада са сеоског подручја и чишћење дивљих депонија Предузеће врши на основу закључених уговора са Општинском управом општине Горњи Милановац.

6.2.1.2.6. Остале приходи

Остали приходи исказани су у износу од 30.632 хиљаде динара и дати су следећом табелом:

Табела број 56: Аналитичка структура прихода од осталих комуналних услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година
Изношење, транспорт и депоновање комуналног отпада	13.530
Јавна хигијена и одржавање зелених површина	10.321
Извођење радова на водоводној и канализационој мрежи	2.819
Прерада отпадних вода – допремање отпадне воде по уговору	1.313
Транспорт комуналног отпада- дивље депоније	1.305
Услуге уласка на гробље других погребних предузећа, превоз покојника	742
Остале услуге	602
Укупно:	30.632

Изношење, транспорт и депоновање комуналног отпада

Приходи од изношења, транспорта и депоновања комуналног отпада у износу од 13.530 хиљада динара остварени су на основу ценовника на који је дала сагласност Општина Горњи Милановац број 2-06-11/2014 дана 20. фебруара 2014. године а односе се на фактурисање за изношење, транспорт и депоновање комуналног отпада домаћинствима, установама и привреди на територији градског подручја, приградских насеља, варошице Рудник и на већем делу сеоског подручја по уговорима који се склапају са правним лицима.

Јавна хигијена и одржавање зелених површина

Приходи од одржавања јавне хигијене и одржавања зелених површина исказани су у износу од 10.321 хиљаде динара и остварени су на основу Уговора о пружању услуга број 1-404-2/1 од 04.01.2017. године, који је закључен са Општинском управом општине Горњи Милановац. Приходи се односе се на прање улица, чишћење улица и тротоара-ручно, чишћење улица и тротоара-машински, чишћење зелених јавних површина са пражњењем корпи, чишћење снега и леда са посипањем соли, чишћење града после вашара.

Извођење радова на водоводној и канализационој мрежи

Приходи од одржавања водоводне и канализационе мреже у износу 2.819 хиљада динара односе се радове на водоводној и канализационој мрежи.

Прерада отпадних вода – допремање отпадне воде по уговору

Приходи од прераде отпадних вода, исказани у износу од 1.313 хиљада динара односе се на испитивање квалитета испуштених отпадних вода по Правилнику о санитарно техничким условима за испуштање отпадних вода у градску канализацију. Корисници услуга Предузећа који немају могућност да буду повезани на систем канализационе мреже, своје отпадне воде лагерију у септичке јаме. Правна лица склапају уговор о пречишћавању отпадних вода на СРРОВ-у. Овај начин третмана отпадних вода за правна лица, налаже и републички инспектор за заштиту животне средине при редовном инспекцијском прегледу.

Приходи од транспорта комуналног отпада- дивље депоније

Приходи од транспорта комуналног отпада-дивље депоније, исказани у износу од 1.305 хиљада динараи односе се на чишћење и санацију дивљих депонија на територији општине Горњи Милановац. Прикупљање и одвожење комуналног отпада организовано је на основу Уговора бро 4-404/280 од 28.11.2016. године - поверени послови од Општинске управе општине Горњи Милановац. У току 2017. године извршено је чишћење и санација 23 дивље депоније на подручју Општине Горњи Милановац (укупна количина отпада која је сакупљена,превежена и депонована износи преко 500 м³).

Остале услуге

Приходи од осталих услуга у износу од 602 хиљаде динара, односе се на одржавање водоводне мреже, радове на водоводној мрежи, баждарење водомера и остале услуге, префактурисање припадајућих трошкова по основу закупа предузећу „Тандем“, одржавање водоводних прикључака.

6.2.1.3. Приходи од донација

Приходи од премија, субвенција, донација и дотација исказани су у износу од 3.468 хиљада динара и односе се на:

Табела број 57: Преглед донација за 2017. годину

Назив	2017. година	2016. година
Нова депонија „Вујан“	2.600	2.600
Калориметри „Мултицал“	437	437
Смећар „Сцаниа“ П 340	311	259
Надстрешница за возила	95	95
Контејнер канцеларијски	26	25
Укупно	3.468	3.416

Приходи од премија, субвенција, дотација и донација у износу од 3.468 хиљада динара се односе на годишње приходе по основу условљених донација повезаних са средствима, који се у висини обрачунате амортизације за 2017. годину, преносе са одложених прихода и примљених донација (Напомена 6.1.12.6).

6.2.1.4. Остали пословни приходи

Остали пословни приходи у 2017. години исказани су у износу од 3.217 хиљада динара и односе се на:

Табела број 58: Структура других пословних прихода

Назив	2017. година	2016. година
Приходи од закупа пословног простора	834	1.043
Приходи од закупа тезги на пијаци	2.383	2.478
Укупно:	3.217	3.521

-у хиљадама динара-

Приходи од закупа – објекти

Приходи од закупа пословног простора исказани су у износу од 834 хиљаде динара и односе се на Уговор који је закључен са „Тандем“ д.о.о. Чачак за пословни простор који се налази у комплексу Зелене пијаце у Горњем Милановцу. Наведени пословни простор је Скупштина општине Горњи Милановац, Решењем број 1-463-264 од 15.01.2009. године пренела Предузећу на коришћење без накнаде. Према образложењу стручних служби од 2009. године. Наведени пословни простор користи се за издавање у закуп трећим лицима.

Приходи од закупа тезги на пијаци

Приходи од закупа тезги на пијаци исказани су у износу од 2.383 хиљаде динара и односе се на закуп тезги и пијачног простора на зеленој пијаци, робној пијаци („бувљак“), сточној пијаци и на приходе од организовања вашара на јавним сабраћајницама.

Ценовником услуга на Градским пијацама³⁷, између осталог, утврђене су различите цене закупа тезги на зеленој и робној пијаци, по групама тезги.

Према извештају стручне службе од 22.05.2018. године, због слабијег интересовања за закуп тезги, све цене су унифициране тј. све су тезге стављене у исту категорију. Код зелене пијаце све тезге су у првој групи, а код робне пијаце све тезге су у петој групи.

Налаз: Предузеће наплаћује закуп тезги на зеленој и робној пијаци по ценама утврђеним за тезге које припадају једној ценовној групи, иако су важећим Ценовником одређене различите цене за различите групе тезги.

Ризик: Ризик је да Предузеће примењује цене закупа тезги на зеленој и робној пијаци, које су различите од цена утврђених Ценовником услуга на градским пијацама, на који је Оснивач дао сагласност.

Препорука број 18: Препоручује се Предузећу да се обрати Оснивачу са циљем утврђивања цена закупа тезги на зеленој и робној пијаци и начина њихове примене.

6.2.2. Пословни расходи

Пословни расходи у 2017. години исказани су у износу од 341.428 хиљада динара и односе се на:

³⁷ „Службени гласник општине Горњи Милановац, број 23/13

Табела број 59: Аналитички приказ пословних расхода

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Набавна вредност продате робе	276	4.400
Трошкови материјала, горива и енергије	129.534	107.177
Трошкови зарада накнада зарада и остали лични расходи	125.527	109.518
Трошкови производних услуга	18.697	18.054
Трошкови амортизације	46.983	34.364
Остала резервисања и бенефиције запослених	4.384	1.443
Нематеријални трошкови	24.443	25.636
Укупно	349.844	300.592

6.2.2.1. Набавна вредност продате робе

Набавна вредност продате робе у 2017. години исказана је у износу од 276 хиљаде динара и односи се на:

Табела број 60: Аналитички приказ набавне вредности продате робе

Назив	2017.година	2016.година
Набавна вредност продате робе на мало-бифе	143	189
Набавна вредност продате робе на мало у комуналним погону	123	
Набавна вредност продате робе на велико- транзит робе	10	4.211
Укупно	276	4.400

6.2.2.2. Трошкови материјала

Трошкови материјала исказани су у износу од 45.170 хиљада динара и односе се на:

Табела број 61: Аналитички приказ трошкова материјала

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Трошкови материјала за израду	23.426	19.299
Трошкови осталог (режијског) материјала	11.216	12.233
Трошкови резервних делова	8.320	8.763
Трошкови једнократног отписа алата и ситног инвентара	2.208	2.425
Укупно	45.170	42.720

Трошкови материјала за израду, исказани у износу од 23.426 хиљада динара, односе се на воду за пиће, коју из система предузећа ЈП „Рзав“, Предузеће преузима, испоручује и фактурише својим корисницима, на основу Уговора о испоруци воде из система за водоснабдевање „Рзав“ општинама Ариље, Пожега, Лучани, Чачак и Горњи Милановац, заведеног код испоручиоца ЈП за водоснабдевање „Рзав“ Ариље под бројем 99 од 24.01.1994. године, Анексом број 1 наведеног уговора, број 108/25.01. 1994. и Анексом број 2 наведеног уговора, бр. 763/06.09. 2000. године.

Цена која је фактурисана Предузећу од стране ЈП „Рзав“ Ариље, за период од јануара до јуна 2017. године износила је 9,97 дин/м³, а од 01. јула 2017. године Предузећу је фактурисана цена од 10,98 дина/м³. ЈП „Рзав“ се у фактурама које је испостављало Предузећу, позивало на Годишњи Програм пословања ЈП „Рзав“ Ариље за 2017. годину, на који су сагласност дали сви оснивачи, и то: општине Ариље, Пожега, Лучани, Горњи Милановац и град Чачак. Одлуком управног одбора од 06.04. 2017. године утврђена је цена воде из система „Рзав“ за 2017. год. у износу 10,98 дин/м³. Закључком Председника СО Горњи Милановац од 13.06. 2017. године прихваћена је Одлука Управног одбора ЈП за водоснабдевање „Рзав“ Ариље број 395/2017 од 06.04. 2017 године.

Чланом 5. наведеном Уговора предвиђено је да се цена воде одређује одлуком Управног одбора Јавног предузећа за водоснабдевање „Рзав“, а на основу калкулације израђене у складу са важећим прописима о рачуноводству. Управни одбор Јавног предузећа за водоснабдевање „Рзав“ утврђује цену воде на основу предлога Комисије коју сачињавају председници извршних одбора Скупштина општина Ариље, Пожега, Лучани, Горњи Милановац и Чачак и директори комуналних предузећа-купци.

Налаз: Предузеће не учествује у поступку формирања цене воде за пиће, коју из система ЈП „Рзав“, преузима, испоручује и фактурише својим корисницима, иако је то предвиђено Уговором о испоруци воде из система за водоснабдевање „Рзав“ општинама Ариље, Пожега, Лучани, Чачак и Горњи Милановац, заведеним код испоручиоца ЈП за водоснабдевање „Рзав“ Ариље под бројем 99 од 24.01. 1994. године са анексима.

Ризик: Ризик је да Предузеће преузима воду за пиће из система за водоснабдевање ЈП „Рзав“, по цени која се разликује од цене која би била формирана да је у њеном формирању учествовало Предузеће, на начин како је то предвиђено Уговором о испоруци воде из система за водоснабдевање „Рзав“ општинама Ариље, Пожега, Лучани, Чачак и Горњи Милановац, заведеног код испоручиоца ЈП за водоснабдевање „Рзав“ Ариље под бројем 99 од 24.01. 1994. године, Анексом број 1 наведеног уговора, бр. 108/25.01. 1994. и Анексом број 2 наведеног уговора, бр. 763/06.09. 2000. године.

Препорука број 19: Препоручује се Предузећу да се обрати Оснивачу и ЈП „Рзав“ Ариље, ради омогућавања Предузећу да учествује у формирању цена, у смислу Уговора о испоруци воде из система за водоснабдевање „Рзав“ општинама Ариље, Пожега, Лучани, Чачак и Горњи Милановац, заведеног код испоручиоца ЈП за водоснабдевање „Рзав“ Ариље под бројем 99 од 24.01. 1994. године.

6.2.2.3. Трошкови горива и енергије

Трошкови горива и енергије исказани су у износу од 84.365 хиљада динара и односе се на:

Табела број 62 : Аналитички приказ трошкова горива и енергије

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Утрошено гориво-бензин	777	922
Утрошено гориво-дизел	15.893	13.196
Утрошено гориво-ауто гас	652	531

Утрошен мазут	43.987	30.216
Утрошена мазива	886	967
Утрошена остала горива и мазива	8	13
Утрошена електрична енергија	21.346	17.715
Утрошени гас	816	897
Укупно	84.365	64.457

6.2.2.4. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи исказани у износу од 125.527 хиљада динара, приказани су у следећој табели:

Табела број 63: Аналитички приказ трошкова зарада, накнада зарада и остали лични расходи

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	99.331	87.294
Трошкови доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	17.781	15.627
Трошкови накнада по уговору о делу	11	56
Трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима	2.249	655
Трошкови накнада физичким лицима по основу уговора о допунском раду		200
Трошкови накнада члановима надзорног одбора	274	315
Остали лични расходи и накнаде	5.881	5.371
Укупно	125.527	109.518

Обрачуни зарада и накнада зарада врше се у складу са Законом о раду¹⁹, Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору²⁹ и Закључком Владе Републике Србије број 120-7866/2012 од 08.11.2012. године, Уредбом о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима³⁸, законима који регулишу доприносе за обавезно социјално осигурање, Законом о порезу на доходак грађана³⁹, Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава⁷, уговорима о раду, Појединачним колективним уговором код послодавца број 1180 од 03.03.2017. године, анексом појединачног колективног уговора број 1666 од 24.03.2017. године, Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије²⁵ и Програмом пословања Предузећа за 2017. годину.

ЈКП „Горњи Милановац“ је дана 26.09.2014. године донело Правилник о систематизацији послова ЈКП „Горњи Милановац“, број 5392 са изменом и допуном број 7492 од 24.12.2014. године, за који не поседује сагласност Оснивача. Предузеће је донело Правилник о систематизацији послова ЈКП „Горњи Милановац“ број 611 од 02.02.2016, на шта је Општинско веће Општине Горњи Милановац донело решење број 3-06-7/2016 од 02.02.2016. године, којим је констатовано да је сагласно са донетим Правилником. Наведеном систематизацијом из 2016. године спојена су радна места

³⁸ „Службени гласник РС“, број 27/14

³⁹ „Службени гласник РС“, број 24/01, 80/02, 80/02 - др. закон, 135/04, 62/06, 65/06 -испр.,31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11 - одлука УС, 93/12,114/12 - одлука УС, 47/13, 48/13 - испр., 108/13, 6/14 - ускл. дин. изн. 57/14, 68/14-др.закон, 5/15- ускл. дин. изн. 112/15, 5/16- ускл. дин. изн., 7/17- ускл. дин. изн., 113/17 и 7/18-ускл.дин.изн.

референта обрачуна зарада и референта за безбедност и здравље на раду у једно радно место, а радном месту ликвидатора додати су послови интерне ревизије.

Оснивачким актом Јавног предузећа - Одлуке о оснивању Јавног комуналног предузећа „Горњи Милановац“, Горњи Милановац, број 2-06-40/2013 од 28.05.2013. године, чланом 17. предвиђено је да Скупштина општине Горњи Милановац даје сагласност на акт о унутрашњој организацији и систематизацији радних места. Исту одредбу у наведеном смислу садржи и члан 17. Одлуке о усклађивању Оснивачког акта Јавног предузећа - одлуке о оснивању Јавног комуналног предузећа „Горњи Милановац“, Горњи Милановац, број 2-06-113/2016 од 27.12.2016. године.

Наведеним Правилницима о систематизацији послова из 2014. и 2016. године, предвиђена је функција заменика директора, због чега нису усклађени са чланом 25 Закона о јавним предузећима⁵. Такође, током 2017. године више запослених лица била су распоређена на послове за које не поседују одговарајућу стручну спрему предвиђену наведеним систематизацијама.

Налаз: Предузеће има акт о систематизацији који није усаглашен са Законом о јавним предузећима⁵, и на који нема сагласност Оснивача, што није у складу Оснивачким актом Предузећа.

Ризик: Предузеће примењује акта о систематизацији на која нема сагласност Оснивача и која нису усаглашена са важећим прописима.

Препорука број 20: Препоручује се Предузећу да усклади систематизацију са Законом о јавним предузећима и чланом 8. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору²³ и на усклађени акт о систематизацији прибави сагласност Оснивача.

Уговори о раду запослених у Предузећу не садрже новчани износ основне зараде.

Предузеће је закључило уговор о раду број 39 од 05.01.2016. године на одређено време у трајању од 08.01.2016 па до 07.01.2017. године са једним лицем за послове шефа радне јединице у Радној јединици Рудник. Са истим лицем Предузеће је закључило уговор о раду број 68 од 05.01.2017. године, на одређено време у трајању од 08.01.2017. године па до 07.01.2019. године, поново за послове шефа радне јединице у Радној јединици Рудник.

С обзиром на чињеницу да су на овај начин са истим лицем закључени уговори о раду на одређено време на основу којих се радни однос заснива за период дужи од 24 месеца, Предузеће је поступило супротно члану 37. Закона о раду¹⁹.

Налаз : Уговори о раду запослених у Предузећу нису усклађени са чланом 33. Закона о раду¹⁹, јер не садрже новчани износ основне зараде. Поред тога, Предузеће је са једним запосленим закључило више уговора о раду на одређено време за временски период који је дужи од 24 месеца, што није у складу са чланом 37. Закона о раду¹⁹, којим је прописано да се може закључити један или више уговора на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида не може бити дужи од 24 месеца.

Ризик: Постоји ризик да уговорима о раду, нису уређена међусобна права и обавезе запослених и послодавца, у складу са Законом о раду¹⁹.

Препорука број 21: Препоручује се Предузећу да усклади одредбе уговора о раду са одредбама члана 33. Закона о раду¹⁹ и да приликом закључења уговора о раду на одређено време поштује временско ограничење предвиђено чланом 37 Закона о раду¹⁹.

Доношењем Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава⁷, Предузеће је било у обавези да за потребе обрачуна зараде током 2017. године, сходно члану 5. Закона, примени основицу за обрачун и исплату плата која је била у примени на дан доношења Закона (27.10.2014. године), умањену за 10%.

На дан доношења Закона у примени је била бруто цена рада (пре умањења) у износу од 28.650 динара (септембарска зарада исплаћена 15. октобра). Цена рада се мењала по месецима и формирана је на основу планиране масе зарада за месец за који се врши обрачун зарада.

Табела број 64: Преглед примењених месечних цена рада у обрачуну зарада у периоду од 2014-2018. године

-у динарима-

	Цена рада за најједноставнији рад		Обрачуната разлика
	Примењена	Дозвољена	
Месец 2014. године			
Новембар	28.263	28.650	(387)
Децембар	28.263	28.650	(387)
Месец 2015. године			
Јануар	27.593	28.650	(1.057)
Фебруар	28.355	28.650	(295)
Март	28.800	28.650	150
Април	28.280	28.650	(370)
Мај	28.960	28.650	310
Јун	29.650	28.650	1.000
Јул	29.600	28.650	950
Август	29.200	28.650	550
Септембар	29.300	28.650	650
Октобар	29.330	28.650	680
Новембар	29.430	28.650	780
Децембар	29.200	28.650	550
Месец 2016. године			
Јануар	28.300	28.650	(350)
Фебруар	28.570	28.650	(80)
Март	29.250	28.650	600
Април	28.920	28.650	270
Мај	28.370	28.650	(280)
Јун	29.540	28.650	890
Јул	29.900	28.650	1.250
Август	29.500	28.650	850
Септембар	30.150	28.650	1.500

Октобар	30.420	28.650	1.770
Новембар	29.530	28.650	880
Децембар	29.685	28.650	1.035
Месец 2017. године			0
Јануар	28.500	28.650	(150)
Фебруар	29.400	28.650	750
Март	29.600	28.650	950
Април	28.465	28.650	(185)
Мај	28.390	28.650	(260)
Јун	30.230	28.650	1.580
Јун	30.230	28.650	1.580
Јул	29.270	28.650	620
Август	28.400	28.650	(250)
Септембар	29.620	28.650	970
Октобар	29.200	28.650	550
Новембар	28.680	28.650	30
Децембар	28.870	28.650	220
Месец 2018. године			
Јануар	27.300	28.650	(1.350)
Фебруар	29.200	28.650	550
Март	28.600	28.650	(50)
Април	27.530	28.650	(1.120)

Налаз: Предузеће није вршило обрачун зарада у складу са члановима 3, 4. и 5. Закона о привременом уређењу основица за обрачун и исплату плата⁷, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава. У периоду од почетка примене Закона (зараде за месец новембар 2014. године) закључно са обрачуном зарада за месец април 2018. године, Предузеће није за 10% умањивало нето, већ бруто основну зараду. На обрачун основне зараде за новембар 2014. године и наредне месеце није примењивало бруто месечну цену рада у износу од 28.650 која је била у примени на дан доношења Закона, већ цену рада која је у појединим месецима била виша од прописане. Применом већих коефицијената за поједина радна места, утврђених анексима уговора о раду у 2017. години, од оних који су били у примени на дан доношења Закона, Предузеће је повећало основну зараду одређеног броја запослених. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на исказане трошкове зарада.

Ризик: Ризик је да Предузеће настави да исплаћује зараде у износу већем од износа прописаног Законом о привременом уређењу основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Препорука број 22: Препоручује се Предузећу да обрачун зарада усклади са чланом 4. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава⁷.

Мере предузете у поступку ревизије: Приликом обрачуна зараде за мај 2018. године, прописано умањење зараде за 10% примењено је на нето основну зараду и примењена

је бруто цена рада у износу од 26.650 која није већа од оне која је важила на дан доношења Закона о привременом уређењу основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава⁷.

Такође, обрачунат је износ мање обрачунатог и уплаћеног умањења нето основне зараде за 10% почев од зараде за новембар 2014. године закључно са зарадом за април 2018. године, у износу од 1.108 хиљада динара. Предузеће је пре усвајања финансијских извештаја за 2017. годину, под 31.12.2017, налогом главне књиге број 7984/2017, обрачунату разлику у износу од 998 хиљада динара за период од 2014. до 2017. године, прокњижило на терет трошкова по основу привременог умањења зарада, а у корист обавеза по истом основу. Износ од 1.108 хиљада динара Предузеће је уплатило 23.07. 2018. године на прописани рачун Министарства финансија.

Структура обрачунатих и исплаћених зарада у 2017. години, без доприноса за обавезно социјално осигурање на терет послодавца, приказана је следећом табелом:

Табела број 65: Структура обрачунатих бруто зарада у 2017. години

-у хиљадама динара-

Опис	Износ
Редован рад	62.781
Минули рад	6.246
Стимулација	97
Топли оброк	4.444
Регрес	3.147
Наканада за дане празника	3.482
Прековремени рад	865
Годишњи одмор	7.185
Ноћни рад	5.501
Боловање на терет послодавца	807
Приправност	781
Топли оброк – март, април и мај 2017. године	2.189
Регрес – март, април и мај 2017. године	1.327
Боловање повреда 100%	479
Укупно	99.331

Појединачни колективни уговор ЈКП „Горњи Милановац“ Горњи Милановац, заведен код Предузећа под бројем 1180 од 03.03.2017. године, ступио је на снагу 29.03.2017. године. Чланом 43. наведеног Колективног уговора, утврђено је право запослених на накнаду трошкова за исхрану у току рада, а чланом 44. право на регрес за коришћење годишњег одмора. Анексом појединачног колективног уговора ЈКП „Горњи Милановац“ Горњи Милановац заведеним код Предузећа под бројем 1666 од 24.03.2017. године, који није потписан од стране Оснивача, утврђена је висина накнаде трошкова за исхрану у току рада са припадајућим порезима и доприносима у износу од 150 динара дневно и право на део регреса за коришћење годишњег одмора са припадајућим порезима и доприносима у износу од 2.000 динара месечно, почев од марта месеца 2017. године.

Изменама и допунама Програма пословања ЈКП „Горњи Милановац“ које је усвојио Надзорни одбор, Одлуком број 2243 од 21.04.2017. године, на коју је Оснивач дао сагласност 13.06.2017. године, планирана су средства за исплату трошкова за

исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, због чега је исплата истих отпочела са исплатом зараде за јун 2017. године. С обзиром да је сагласност за исплату топлог оброка и регреса, добијена за период од марта 2017. године до краја године, извршена је измена Програма пословања коју је усвојио Надзорни одбор дана 15.08.2017. године и на коју је сагласност дала СО Горњи Милановац дана 25.08.2017. године, тако да су заостале исплате за топли оброк и регрес за март, април и мај 2017 године у износу од 3.516 хиљаде динара, извршене у септембру 2017. године.

Налаз: Предузеће је запосленима у току 2017. године, у основицу за минули рад, поред основне зараде укључивало и увећање зараде по основу рада на празник, прековремени рад и ноћни рад. Такође Предузеће није вршило корекцију до минималне зараде за запослене који су примали зараду која је била мања од минималне зараде прописане Законом, за период од јануара до маја 2017. године, док је од јуна 2017. године то чинило. Наведено није у складу са члановима 107, 108, 111. и 112. Закона о раду¹⁹.

Ризик: Ризик је да се елементи зараде не обрачунавају у складу са прописима.

Препорука број 23: Препоручује се Предузећу, да обрачуна и исплати разлику по основу мање исплаћене основне зараде од прописане минималне основне зараде, у складу са Законом о раду¹⁹.

Мере предузете у поступку ревизије: Предузеће је почев од обрачуна зараде за месец мај 2018. године, исправило начин обрачуна минулог рада, тако да се обрачун минулог рада врши на основну зараду.

Налаз: Предузеће је увећање за прековремени рад обрачунавало и исплаћивало у висини 35% од основице, а радни учинак (позитивна и негативна стимулација) у износима од 5, 10 и 15%. Стимулацију је, осим на основну зараду обрачунавало и на накнаду зараде (за државни и верски празник), увећање за рад на празник, увећање за ноћни рад и прековремени рад. Приправност је обрачунавало на основицу утврђену тако што је коефицијент запосленог множен са ценом рада из претходног месеца и то пре умањења зарада по Закону о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава⁷.

Наведено није у складу са чланом 36. став 3, чланом 37. став 1. тачка 3. и чланом 38. Појединачног колективног уговора ЈКП Горњи Милановац, број 1180 од 03.03.2017. године, којим је предвиђено да се Основна зарада запосленог на месечном нивоу може увећати, односно смањити за најмање 20% по основу радног учинка, да запослени има право на увећану зараду за прековремени рад у висини од 26% од основице, а да на име приправности запосленом припада накнада од 0,5% за сваки дан приправности на стартну основу (цена рада помножена коефицијентом) обрачунату за месец када је приправан.

Ризик: Ризик је да се зараде обрачунавају супротно одредбама Колективног уговора код послодавца.

Препорука број 24: Препоручује се Предузећу да приправност и висину стимулације по основу радног учинка усклади са Појединачним колективним уговором ЈКП „Горњи Милановац“ Горњи Милановац, и да са потписницима поменутог Колективног уговора преиспита одредбу која се односи на висину стимулације.

Мере предузете у поступку ревизије: Почев од обрачуна зараде за месец мај 2018. године, Предузеће је извршило исправку начина обрачуна стимулације, тако да се стимулација обрачунава на основну зараду, а прековремени рад у износу од 26% од основице.

Надзорни одбор ЈКП „Горњи Милановац“ донео је решење о коришћењу годишњег одмора број 2411 од 28.04.2017. године за пређашње одговорно лице, којим је било предвиђено коришћење годишњег одмора у трајању од 30 радних дана, а који је искористио у целини. На седници одржаној 13. јуна 2017. године, Скупштина општине Горњи Милановац донела је решење о разрешењу директора ЈКП „Горњи Милановац“, које ступило на снагу 07.07.2017. године, а због одласка у пензију. Нови директор Предузећа дана 21.08.2017. године донео је решење којим је претходном директору престао радни однос дана 21.08.2017. године због навршења радног века.

Код једног запосленог директор Предузећа донео је решење о отказу уговора о раду због престанка потребе за радом услед технолошких, економских и организационих промена, број 3231 од 08.06.2017. године, у којем је између осталог ставом 4 изреке решења прописано да је послодавац дужан да запосленом, у случају престанка радног односа исплати све неисплаћене зараде и друга примања које је запослени остварио у складу са општим актом и уговором о раду, до дана престанка радног односа, а најкасније у року од 30 дана од дана престанка радног односа.

Налаз: Предузеће је за једног запосленог утврдило право на годишњи одмор у трајању дужем од сразмерног дела, на који је имао право због престанка радног односа у току године, док другом запосленом није утврдило право на сразмерни део годишњег одмора, као ни накнаду штете за неискоришћени годишњи одмор, што није у складу са члановима 68, 72,76 и 186. Закона о раду.

Ризик: Постоји ризик да се право запослених на годишњи одмор не утврђује у складу са Законом о раду.

Препорука број 25: Препоручује се Предузећу да обрачуна и исплати новчану накнаду за неискоришћени годишњи одмор запосленом коме је то право ускраћено.

Зараде пословодства Предузећа

Зарада директора за 2017. годину планирана је у износу од 2.000 хиљаде динара, а трошкови су исказани у износу од 2.218 хиљада динара. Разлог прекорачења планираног износа је тај што су се у периоду од 07.07.2017. до 21.08.2017. године у исто време исплаћивале зараде и садашњем и пређашњем директору, коме је исплаћивана накнада зараде за коришћење годишњег одмора у том периоду. Укупна планирана маса зарада за све запослене није премашена.

Скупштина општине Горњи Милановац на седници од 20.09.2013. године, донела је решење број 2-06-86/2013, којим је именован Директор ЈКП „Горњи Милановац“, Горњи Милановац, на период од четири године. Именовано лице је са Надзорним одбором Предузећа закључило Уговор о раду број 6145/2 од 24.09.2013. године. Скупштина општине Горњи Милановац на седници од 13.06.2017. године, донела је решење број 2-06-46/2017 којим се директор разрешава дужности директора предузећа.

Решењем Скупштине општине Горњи Милановац број 2-06-46/2017 донетим на седници од 13.06.2017. године именован је вршилац дужности директора ЈКП „Горњи Милановац“, Горњи Милановац, на период од годину дана, именовано лице је са

Надзорним одбором Предузећа закључило Уговор о раду, број 3927 од 07.07.2017. године.

Решењем В.Д. директора Предузећа број 4931 од 21.08.2017. године престао је радни однос претходном директору дана 21.08.2017.

6.2.2.4.1. Трошкови накнада члановима Надзорног одбора

Решењем Скупштине општине Горњи Милановац број 2-06-54/2013 од 21.06.2013. године, именовани су чланови Надзорног одбора Предузећа, а Решењем Скупштине општине Горњи Милановац број 2-06-100/2015 од 14.08.2015. године промењен је члан Надзорног одбора.

Скупштина општине Горњи Милановац донела је 03.10.2017. године Решење о именовању чланова Надзорног одбора предузећа број 2-06-84/2017, а Решењем Скупштине општине Горњи Милановац број 2-06-8/2018 од 27.02.2018. године промењен је члан Надзорног одбора.

У 2017. години Предузеће је, на основу одлуке Управног одбора број 6559 од 24.12.2009. године, обрачунавало накнаду за рад председнику Надзорног одбора у висини од шест хиљада динара нето месечно, а за чланове у висини од три хиљаде динара нето месечно.

6.2.2.4.2. Остали лични расходи и накнаде

Остали лични расходи и накнаде евидентирани су у износу од 5.881 хиљада динара и приказани су следећом табелом:

Табела број 66: Аналитички преглед осталих личних расхода и накнада

-у хиљадама динара-

Остали лични расходи и накнаде	Обрачунато у 2017. години
Трошкови отпремнина за одлазак у пензију	73
Трошкови јубиларних награда	677
Помоћ у случају смрти ужег члана породице	240
Солидарна помоћ у случају теже или дуже болести запосленог и члана породице и помоћ за лекове	408
Накнада трошкова запосленима за превоз на посао и са посла (укључен и порез)	3.578
Накнада трошкова превоза запослених за службена путовања и дневнице	360
Накнада трошкова дневница и осталих трошкова запослених за службена путовања у иностранство	147
Накнадно исплаћени топли оброк и регрес, запосленима којима је у међувремену престао радни однос	129
Давање за пакетиће	269
Укупно:	5.881

Трошкови отпремнина за одлазак у пензију, исказани су у износу од 73 хиљада динара. Отпремнина у 2016. години је за једног запосленог била обрачуната у висини две просечне зараде у Републици Србији, што није било у складу са чланом 64. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на

територији Републике Србије, којим је предвиђено да се отпремнина приликом одласка у пензију, исплаћује најмање у висини износа три зараде коју је запослени остварио за месец који претходи месецу у којем се исплаћује отпремнина или три просечне зараде у Републици Србији, уколико је то повољније за запосленог.

Мере предузете у поступку ревизије: Обрачуната је разлика између отпремнине приликом одласка у пензију исплаћене у висини две просечне зараде у Републици Србији, до отпремнине у висини три просечне зараде у Републици Србији, како је то прописано Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије. Разлика је утврђена за једног запосленог који је отишао у пензију у 2016. години, у бруто износу од 73 хиљада динара, прокњижена налогом главне књиге број 7984/17 под 31.12.2017 и исплаћена је 24.07.2018. године.

Трошкови јубиларних награда исказани су износу од 677 хиљада динара. Чланом 69. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије²⁵ је предвиђено да ће послодавац исплатити запосленом јубиларну награду поводом годишњице непрекидног рада код послодавца за 10 година рада и сваки наредни јубилеј у износу који се утврђује општим актом. Чланом 42. Појединачног колективног уговора предвиђена је обавеза послодавца да исплати јубиларну награду за непрекидан рад код послодавца у трајању од 10, 20, 30 и 40 година у износу од једне, једне и по, две и две и по просечне зараде исплаћене код послодавца у месецу који претходи месецу исплате јубиларне награде. У 2017. години, Предузеће је исплаћивало јубиларне награде у износима 15, 20 и 30 хиљада динара за 10, 20 и 30. година проведених у Предузећу, који су мањи од оних који су прописани Појединачним колективним уговором ЈКП Горњи Милановац.

Мере предузете у поступку ревизије: Предузеће је обрачунало разлику између износа јубиларне награде прописане Појединачним колективним уговором ЈКП Горњи Милановац и исплаћене јубиларне награде у 2017. години. Утврђени износ разлике од 508 хиљада динара у бруто износу, обрачунало је и прокњижило на дан 31.12.2017. године, налогом за књижење 7986/17 и исплатило запосленима нето износ од 457 хиљада динара 23.07.2018. године.

Накнада трошкова запосленима за превоз на посао и са посла исказана је у износу од 3.578 хиљада динара. До закључења Појединачног колективног уговора број 1180 од 03.03.2017. године, није постојао важећи акт Предузећа, којим је ова накнада уређена.

Налаз: Предузеће у 2017. години није вршило исплату накнаде трошкова запослених за долазак на рад и одлазак са рада на начин предвиђен чланом 47. Појединачног колективног уговора из 2017. године, којим је прописано да запослени има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, већ је вршило исплату накнада трошкова превоза запослених у висини од 80% од цене повратне карте у јавном саобраћају и то уколико је удаљеност од места боравка до места рада већа од два километра.

Ризик: Ризик је да Предузеће не обезбеђује остваривање права запослених прописаних Појединачним колективним уговором.

Препорука број 26: Препоручује се Предузећу да накнаду трошкова превоза запослених за долазак на рад и повратак са рада, усклади са Појединачним колективним уговором.

6.2.2.5. Трошкови производних услуга

Трошкови производних услуга исказани су у износу 18.698 хиљада динара и односе се на:

Табела број 67: Структура трошкова производних услуга

Назив	2017.година	2016.година
Трошкови услуга на изради учинака	6.440	2.026
Трошкови транспортних услуга (ПТТ)	1.446	1.578
Трошкови услуга одржавања	6.264	9.299
Трошкови закупа	418	470
Трошкови сајмова	96	144
Трошкови рекламе и пропаганде	750	560
Трошкови осталих услуга	3.283	3.977
Укупно	18.697	18.054

Трошкови услуга на изради учинака, исказани су у износу од 6.440 хиљада динара и односе се на услуге других правних лица, које предузеће користи у пружању услуга из своје делатности (радови на асфалтирању оштећених површина коловоза и тротоара, чишћење корита реке, услуге уређења градског гробља и слично).

Трошкови осталих услуга исказани су у износу 3.284 хиљада динара, у највећем делу односе се на трошкове прегледа воде, у износу од 2.956 хиљада динара.

6.2.2.6. Трошкови амортизације

Предузеће је исказало трошак амортизације у 2017. години у износу од 46.983 хиљаде динара, према следећој структури:

Табела број 68: Структура трошкова амортизације

Назив	2017.година	2016.година
Нематеријална имовина	456	456
Грађевински објекти	16.840	15.674
Опрема	29.630	18.177
Инвестиционе некретнине	57	57
Укупно	46.983	34.364

Обрачун амортизације је вршен пропорционалном методом.

6.2.2.7. Трошкови дугорочних резервисања

Трошкови дугорочних резервисања исказани су у износу од 4.384 хиљада динара и односе се на:

Табела број 69: Структура трошкова дугорочних резервисања

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Трошкови резервисања судских спорова	1.025	
Трошкови резервисања отпремнина за одлазак у пензију	3.359	1.443
Укупно	4.384	1.443

Трошкови резервисања за судске спорове, исказани у износу од 1.025 хиљада динара, односе се на два спора за које је дата процена потребних новчаних средстава за исплату у износу од 1.025 хиљада динара, што је и износ резервисања за трошкове судских спорова на основу Одлуке Надзорног одбора број 3530 од 27.06.2018. године.

Трошкови резервисања за отпремнине за одлазак у пензију са стањем на дан 31.12.2017. године, исказани у износу од 3.359 хиљада динара, обрачунати су применом следећих актуарских претпоставки: дисконтна стопа 3,5%, процењена стопа раста просечне зараде 3%, процена флукуације 5%, износ отпремнине у моменту резервисања три просечне зараде у Републици Србији.

6.2.2.8. Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови исказани су у износу од 24.443 хиљада динара и односе се на:

Табела број 70: Приказ структуре нематеријалних трошкова

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Трошкови непроизводних услуга	5.827	4.818
Трошкови репрезентације	236	378
Трошкови премија осигурања	1.909	1.887
Трошкови платног промета	701	673
Трошкови чланарина	265	244
Трошкови пореза	14.022	12.981
Трошкови доприноса	189	166
Остали нематеријални трошкови	1.294	4.488
Укупно:	24.443	25.635

Трошкови непроизводних услуга

Трошкови непроизводних услуга исказани су у износу од 5.827 хиљада динара и односе се на :

Табела број 71: Аналитички приказ трошкова непроизводних услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Трошкови ревизије	246	180
Трошкови здравствених услуга	292	374
Трошкови стручног образовања запослених	206	240
Трошкови одржавања софтвера	2.463	2.433
Трошкови услуге праћења возила	58	100
Трошкови одржавања софтвера-Гис	12	
Остале непроизводне услуге	1.612	1.447

Остали трошкови-мтс	118	44
Трошкови процене утицаја на животну средину депоније Вујан	820	
Укупно:	5.827	4.818

Трошкови одржавања софтвера исказани у износу од 2.463 хиљаде динара, у највећој мери, се односе на одржавање и развој апликативног софтвера од стране Друштва за рачунарски инжењеринг „Omnis” д.о.о, Београд са којим је закључен, Уговор о одржавању и развоју софтвера, од 28.12.2016. године.

Трошкови остале непроизводне услуге исказани у износу од 1.612 хиљада динара, претежно се односе на трошкове услуге дератизације, дезинфекције, дезинсекције, израде идејног решења и идејног пројекта снабдевања водом насеља „Озрен“, затим трошкови везани за „Observer“ пакет услуга који омогућава контролу пословања корисника (обрада радних сати, зарада запослених и друго).

Трошкови пореза

Трошкови пореза исказани су у износу од 14.022 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 72: Структура трошкова пореза

Назив	2017.година	2016.година
Порез на имовину	879	855
Накнада за заштиту животне средине	80	314
Накнада Републичкој дирекцији за воде	1.774	1.821
Порез на употребу моторних возила-регистрација	34	36
Порез на употребу оружја	11	10
Трошкови по основу привременог смањења зарада	10.409	9.423
Трошкови задужења за ПДВ на секундарне сировине, радове и услуге, без права на одбитак претходног ПДВ-а	835	522
Укупно:	14.022	12.981

Трошкови накнада Републичкој дирекцији за воде у износу од 1.774 хиљаде динара, односе се на трошкове накнада за коришћење водног добра и за испуштenu воду за привреду и грађане у 2017. години.

Трошкови по основу привременог умањења зарада исказани у износу 10.409 хиљада динара односе се на умањење зарада предвиђено Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава⁷, при чему се износ од 998 хиљада динара односи на обрачунату разлику за период од 2014. до 2017. године, по основу мање обрачунатог умањења (Напомена број 6.2.2.4).

Порез на имовину

Трошкови пореза на имовину исказани у износу од 879 хиљада динара, односе се на 2017. годину.

Мере предузете у поступку ревизије: Предузеће је поднело измењене пореске пријаве за порез на имовину за 2016, 2017 и 2018. годину, којима је поред осталог, обухваћен и пословни простор на Руднику, пословни простор на гробљу и непокретност „комунални погон“ која обухвата гаражу. Измењеним пореским пријавама утврђена је већа пореска обавеза Предузећа за укупно 578 хиљада динара. Разлика утврђена измењеним пореским пријавама за 2016 и 2017. годину у износу 377 хиљада динара, уплаћена је 07.08.2018. године на рачун јавних прихода.

Остали нематеријални трошкови

Остали нематеријални трошкови исказани су у износу од 1.294 хиљада динара и односе се на:

Табела број 73: Приказ осталих нематеријалних трошкова

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Трошкови огласа у штампи и другим медијима	80	157
Трошкови такси	131	22
Таксе при регистрацији возила	150	148
Судски трошкови и трошкови вештачења	464	3.602
Трошкови претплате на часописе и стручне публикације	445	481
Остали нематеријални трошкови	24	78
Укупно:	1.294	4.488

6.2.3. Финансијски приходи

Финансијски приходи исказани су у износу од 8.417 хиљада динара и дати су следећом табелом:

Табела број 74: Структура финансијских прихода

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Приход од камата - трећа лица	7.804	6.566
Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле (према трећим лицима)	613	
Укупно:	8.417	6.566

Приходи од камата, исказани су у износу 7.804 хиљаде динара, односе се на обрачунату камату по дужничкој доцњи на доспела потраживања од физичких и правних лица у износу од 6.206 хиљада динара, наплаћену камату од дужника путем јавних извршитеља у износу од 1.585 хиљада динара и на камату од банака на депозите по виђењу у износу од три хиљаде динара.

Позитивни ефекти валутне клаузуле, исказани у износу од 613 хиљада динара, остварени су по основу Уговора о финансијском лизингу, прерачуном обавеза по средњем курсу НБС на дан 31.12.2017. године (Напомена 6.1.11.2.).

6.2.4. Финансијски расходи

Финансијски расходи у 2015. години су исказани у износу од хиљада динара и односе се на:

Табела број 75: Приказ финансијских расхода

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016.година
Расходи камата (према трећим лицима)	743	490
Укупно	743	490

Расходи камата готово у целини се односе на камате по основу Уговора о финансијском лизингу, за набавку специјалног комуналног возила (Напомена 6.1.11.2.).

6.2.5. Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Приходи од усклађивања вредности остале имовине, исказани у износу 10.538 хиљада динара, односе на наплаћена потраживања која су у претходном периоду била индиректно исправљена.

Табела број 76: Структура прихода од усклађивања вредности остале имовине

-у хиљадама динара-

Назив	2017. година	2016. година
Приходи од усклађивања вредности остале имовине	10.538	10.218
Укупно	10.538	10.218

6.2.6. Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Расходи од усклађивања вредности остале имовине у износу 17.579 хиљада динара на дан 31.12.2017. године односе се на:

Табела број 77: Структура расхода од усклађивања вредности остале имовине

-у хиљадама динара-

Назив	2017.година	2016. година
Расходи од усклађивања вредности остале имовине	17.579	8.139
Укупно	17.579	8.139

Расходи од усклађивања вредности остале имовине односе се на исправку вредности ненаплаћених потраживања старијих од годину дана, и то: потраживања од правних лица у износу од 1.219 хиљада динара, потраживања од физичких лица за вода и смеће у износу од 2.269 хиљада динара, потраживања од физичких лица за грјање у износу од 6.456 хиљада динара и потраживања од физичких лица која нису утужена у износу од 7.635 хиљада динара.

6.2.7. Остали приходи

Остали приходи у 2017. години су исказани у износу од 2.808 хиљада динара и односе се на:

Табела број 78: Структура осталих прихода

Опис	-у хиљадама динара-	
	2017. година	2016. година
Остали непоменути приходи	2.145	6.535
Вишкови	403	1.172
Добици од продаје опреме	224	73
Приходи од смањења обавеза	36	
Укупно:	2.808	7.780

Остали непоменути приходи у 2017. години, исказани у износу од 2.145 хиљада динара, односе се на накнадно утврђене приходе из ранијих година у износу од 2.061 хиљаде динара и приходе од наплаћених трошкова спора у износу од 84 хиљаде динара. Појединачно највећи накнадно утврђени приход из ранијих година, у износу од 1.404 хиљаде динара, односи се на одложене приходе и примљене донације за возила која су у целини амортизована, а за које одложени приходи и примљене донације у претходним годинама нису на систематичној основи преношени на приходе периода.

6.2.8. Остали расходи

Остали расходи исказани су у износу од 13.755 хиљада динара и односе се на:

Табела број 79: Структура осталих расхода

Назив	-у хиљадама динара-	
	2017.година	2016.година
Остали непоменути расходи	11.796	9.841
Обезвређење залиха	1.406	
Мањкови	549	468
Расходи по основу директних отписа потраживања	4	74
Укупно:	13.755	10.383

6.2.8.1. Остали непоменути расходи

Остали непоменути расходи исказани су у износу од 11.796 хиљада динара и односе се на:

Табела број 80: Структура осталих непоменутих расхода

Назив	-у хиљадама динара-	
	2017.година	2016.година
Накнада штете трећим лицима	1.308	2.324
Накнада за некоришћење годишњег одмора	280	
Издаци за хуманитарне, здравствене, образовне, научне и верске намене	154	75
Издаци за радничке спортске игре и рекреацију радника	210	284
Расходи из ранијих година	4.571	2.288
Остали непоменути расходи	584	774

Назив	2017.година	2016.година
Накнадно одобрени рабат по основу продаје	4.610	4.005
Издаци за улагања у области културе укључујући и кинематографску делатност		15
Неповраћени ПДВ на књижна одобрења	79	26
Накнада за превремено враћање кредита-банка интеса		50
Укупно:	11.796	9.841

Накнаде штете трећим лицима исказани у износу од 1.308 хиљада динара претежно се односе на трошкове парничног поступка које је Предузеће обавезно да плати туженима, утврђене Решењем Вишег суда у Чачку, који су уплаћени на рачун заједничког пуномоћника (адвоката) тужених, по његовом захтеву на основу специјалног пуномоћја тужених (830 хиљада динара), као и на накнаде штета у вези са штетним догађајем (констатоване записнички, извештајем комисије или је по том основу закључено вансудско поравњање) и парничне трошкове утврђене решењем суда.

Накнаде за некоришћење годишњег одмора су исказани у износу од 280 хиљада динара односе се на накнаду штете за неискоришћени годишњи одмор за два бивша запослена.

Издаци за хуманитарне, здравствене, образовне, научне и верске намене исказани су у износу од 154 хиљада динара односе се на новчану помоћ за штампање књиге (реализацију културно-образовних активности), набавка књиге, корпе за смеће за школе, лопте за школе.

Издаци за радничке спортске игре и рекреацију радника исказани су у износу од 210 хиљада динара и односе се на део трошкова који је преузело Предузеће за учешћа радника на радничким спортским играма.

Мере предузете у поступку ревизије: Предузеће је, у вези издатака за радничке спортске игре и рекреацију радника, обрачунало и 23.07.2018. године, уплатило порезе и доприносе у износу од 143 хиљаде динара.

Расходи из ранијих година исказани су у износу од 4.571 хиљада динара, од чега се највећи појединачни износ од 2.071 хиљаде динара, односи на отпис потраживања од Општинске управе Општине Горњи Милановац у вези два рачуна (из 2015. и 2016. године), а по одлуци Надзорног одбора Предузећа. У образложењу наведене Одлуке је констатовано да је Општинска управа Општине Горњи Милановац оспорила два рачуна и да имајући у виду да за оба рачуна не постоје потписани уговори, као и то да радни налози нису потписани од стране наручиоца посла, то је одлучено као у диспозитиву Одлуке.

Остали непоменути расходи исказани у износу од 584 хиљада динара претежно се односе на трошкове по основу отписа основних средстава и резервних делова по попису и заокруживања приликом књижења рачуна.

Накнадно одобрени рабат по основу продаје, исказан у износу од 4.610 хиљада динара се односи на попуст од 5% који се одобрава физичким лицима која обавезе по рачунима за комуналне услуге (вода, смеће и одржавање гробних места) измире до 25 у месецу за претходни месец а што је предвиђено Одлуком Надзорног одбора број 476 од 30.01.2017. године. Одлуком о комуналним делатностима на територији општине Горњи Милановац¹, чланом 56. предвиђена је могућност давања попушта домаћинствима, за брже измиривање обавеза. Одлуку о одобравању и висини попушта доноси давалац услуга.

Неповраћени ПДВ на књижна одобрења, исказан у износу од 79 хиљада динара се односи на износ ПДВ-а по књижним одобрењима, која нису потписана од стране купаца, или су потписана али нису стигла у предвиђеном року до 15 у месецу за претходни месец.

6.3. Извештај о осталом резултату

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству¹¹ и Одељком 7. МРС 1 - Презентација финансијских извештаја, Извештај о осталом резултату треба да пружи информације о укупном нето свеобухватном добитку или губитку за извештајни период, а његову структуру чине ставке прихода и расхода (укључујући и рекласификације услед кориговања) које нису признате у Билансу успеха. Компоненте осталог резултата чине ставке које се, према захтевима појединих МСФИ, признају у оквиру капитала. Анализом позиција исказаних у Извештају о осталом резултату за 2017. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

6.4. Извештај о променама на капиталу

Спровођењем поступка ревизије и анализом исказаних позиција у Извештају о променама на капиталу за 2017. годину утврђено је да предметни извештај, одражава финансијски положај Предузећа, да је састављен у складу са МРС 1 – Презентација финансијских извештаја, параграфом 106-110 и да обезбеђује неопходне информације о финансијској позицији Предузећа које су корисне за доношење економских одлука корисницима финансијских извештаја.

6.5. Извештај о токовима готовине

Спровођењем поступка ревизије, односно увидом у пословне књиге Предузећа као и на основу анализе исказаних позиција у Извештају о токовима готовине за 2017. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са МРС 7 - Извештај о токовима готовине, чиме су обезбеђене релевантне информације о променама у готовини и готовинским еквивалентима Предузећа у оквиру пословних активности, активности инвестирања и финансирања.

6.6. Напомене уз финансијске извештаје

У складу са МРС 1 - Презентација финансијских извештаја, параграф 112. и чланом 2. Закона о рачуноводству¹¹, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја, примењеним рачуноводственим политикама, додатним подацима који нису презентовани у финансијским извештајима, а доприносе бољем разумевању истих, као и другим подацима који су прописани у појединим МРС/МСФИ којима су за одређене позиције финансијских извештаја наведене и прописане информације које је Предузеће дужно да обелодани.

Напомене уз финансијске извештаје Предузећа састављене су у складу са МРС 1 - Презентација финансијских извештаја и чланом 2. Закона о рачуноводству¹¹, осим у делу који се односи на обелодањивања. Предузеће није у Напоменама уз финансијске извештаје обелоданило неусаглашена потраживања и обавезе у укупном износу, већ је

само навело да су потраживања од купаца углавном усаглашена, што није у складу са чланом 18. став 4. Закона о рачуноводству¹¹.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Правилником о систематизацији послова у ЈКП „Горњи Милановац број 5392 од 26.09.2014. године, у Сектору заједничких служби у оквиру Службе правних и општинских послова систематизовани су послови „Службеник за јавне набавке и опште послове“. Запослена на пословима „Службеник за јавне набавке и опште послове“ поседује сертификат службеника за јавне набавке.

Одлуком Надзорног одбора усвојен је Правилник о начину обављања послова јавних набавки у ЈКП „Горњи Милановац“ број 6626 од 09.10.2015. године. Одредбама поменутог Правилника у делу „контрола јавних набавки“ није до краја дефинисана обавеза, рокови израде извештаја о извршеној контроли и коме се подноси коначни извештај, у смислу члана 10. Правилника о садржини акта којим се ближе уређује поступак јавне набавке унутар наручиоца²⁰.

План јавних набавки за 2017. годину, усвојен је Одлуком Надзорног одбора Предузећа број 172 од 13.01.2017. године, након чега су вршене његове измене усвојене Одлукама Надзорног одбора: број 474 од 30.01.2017. године, број 954 од 22.02.2017. године, број 4935 од 22.08.2017. године, број 5700 од 19.09.2017. године и број 7357 од 22.11.2017. године.

Преглед Плана набавки за 2017. годину (након свих измена извршених у 2017. години) по врстама предмета и процењеним вредностима дат је у следећој табели:

Табела број 81: План набавки за 2017. годину

- у хиљадама динара-

Јавне набавке	Добра	119.816
	Услуге	18.800
	Радови	62.269
	Укупно	200.885

Према достављеном прегледу јавних набавки које су покренуте у 2017. години, Предузеће је покренуло 40 поступака јавних набавки процењене вредности 181.635 хиљада динара, а закључени су уговори у укупној вредности од 147.425 хиљада динара

7.1. Јавне набавке спроведене у отвореном поступку

У наредној табели следи преглед јавних набавки спроведених у отвореном поступку, које су обухваћене поступком ревизије :

Табела број 82: Јавне набавке у отвореном поступку

-у хиљадама динара-

Ред. бр.	Број ЈН	Предмет јавне набавке	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Уговорена вредност (без ПДВ)
1.	ОП-01/2017	Електрична енергија	ЈП „Електропривреда Србије“, Београд	27.02.2017. године	20.000

Ред. бр.	Број ЈН	Предмет јавне набавке	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Уговорена вредност (без ПДВ)
2.	ОП 04/2017	Набавка аутосмећара	Група понуђача: „Продрес“ д.о.о, Крушевац и „Ауто чачак комерц“ д.о.о, Чачак	29.06.2017. године	16.825
3.	ОП 05/2017	Гориво (евро дизел, евро премијум БМБ 95, течни нафтни гас)	„Лика“ д.о.о, Горњи Милановац	19.07.2017. године	13.189
4.	ОП 02/2017	Камион кипер	„Браћа Црномартовић“ д.о.о, Стари Бановци	24.03.2017. године	7.967
5.	ОП 03/2017 (1.3.2)	Радови на уређењу градског гробља	Предузеће „Свин“ д.о.о, Горњи Милановац	18.04.2017. године	6.495
6.	ОП 06/2017 (1.3.5)	Изградња Прве фазе резервоара „Мајдан“ и дела доводног цевовода до резервоара у оквиру водоводног система Горњи Милановац - Рудник	Предузеће „Свин“ д.о.о, Горњи Милановац	15.08.2017. године	20.704
7.	ОП 08/2017 (1.3.10)	Извођење браварских радова и спољних веза на резервоару „Мајдан“ са доградњом водовода у оквиру водоводног система „Горњи Милановац“	Предузеће „Свин“ д.о.о, Горњи Милановац	24.11.2017. године	7.208
8.	ОП 07/2017	Набавка водоводног материјала			
	Партија 1	Водоводни материјал-водоводне цеви-ПЕ, ТПЕ, ПВЦ	„Хидрокомерц“ д.о.о, Лучани	25.08.2017. године	1.183
	Партија 2	Водоводни материјал-Спојке и полуспојке	„Хидрокомерц“ д.о.о, Лучани	25.08.2017. године	485
	Партија 3	Водоводни материјал-Фазонски елементи	„Хидрокомерц“ д.о.о, Лучани	25.08.2017. године	171
	Партија 4	Водоводни материјал-Ливено гвоздени делови	„Хидрокомерц“ д.о.о, Лучани	25.08.2017. године	1.246
	Партија 5	Водоводни материјал- Канализационе цеви	„Унипрогрес“ д.о.о, Рума	28.08.2017. године	17
	Партија 6	Водоводни материјал-Куплинг спојнице	Произвођачка радња „Атлантик“, Ниш	22.08.2017. године	585

ЈН ОП 05/2017

Дана 19. јула 2017. године, Предузеће је са Понуђачем „Лика“ д.о.о, Горњи Милановац, закључило Уговор о купопродаји нафтних деривата (евро дизел, евро премијум БМБ 95 и течни нафтни гас), број 4116, у вредности од 13.189 хиљада динара без ПДВ.

Увидом у конкурсну документацију, констатовано је:

1) У Одељку V - Упутство понуђачима како да сачине понуду, тачка 11. Валута и начин на који мора да буде наведена и изражена цена у понуди, предвиђено је: да се цена може мењати након закључења Уговора, уколико дође до промена цена на тржишту горива; да се наведена промена цена може извршити само у оквиру процента повећања или смањења цена у званичном ценовнику изабраног понуђача, у односу на цене из ценовника који је важио на дан подношења понуде односно на дан претходне промене цена; да ће уз испостављену фактуру изабрани понуђач доставити доказе о промени цене (претходни и нови званични ценовник изабраног понуђача или други одговарајући доказ); да коригована цена важи на дан испоруке добара;

2) У Моделу уговора, који чини саставни део конкурсне документације, чланом 2. предвиђено је: да се по закључењу уговора цене горива могу мењати, уколико дође до промене цена на тржишту горива; да је продавац у обавези да у случају промене цена својих производа о томе благовремено обавести купца, на тај начин што ће му доставити нови ценовник својих артикала; да ће испоручено гориво продавац фактурисати купцу по цени која важи на дан испоруке, а да се под даном испоруке подразумева дан преузимања робе од стране купца на бензинским станицама продавца;

3) Током извршења Уговора, добављач је Предузећу фактурисао испоручена добра по ценама које су више од цена датих у Понуди, при чему није достављао важећи ценовник и Предузеће није вршило контролу фактурисаних цена њиховим поређењем са званичним Ценовником добављача.

Према образложењу два члана Комисије за јавну набавку горива, одредбе из конкурсне документације, које се односе на промену цене, нису усклађене са моделом уговора зато што Комисија није била сигурна да ће моћи одредбу да примени, јер је тржиште горива специфично, често постоје корекције цена, те да је Комисија, уношењем одредбе о промени цене горива, имала намеру да понуђачи озбиљније схвате јавну набавку и сходно томе доставе што реалније цене горива.

Налаз: Модел уговора у конкурсној документацији Предузећа, у поступку јавне набавке горива у 2017. години, процењене вредности 17.300 хиљада динара, не садржи одредбе из дела конкурсне документације „Упутства понуђачима како да сачине понуду“, којима су дефинисани разлози због којих се може мењати цена и оквир процентуалне промене цена из понуде, већ садржи одредбе по којима се у случају промене цена продавца прихватају цене које важе на дан испоруке, што није у складу са чланом 61. став 1. Закона о јавним набавкама, којим је прописано да је наручилац дужан да припреми конкурсну документацију тако да понуђачи на основу ње могу да припреме прихватљиву понуду.

Такође, Уговором о купопродаји нафтних деривата у 2017. години, нису јасно дефинисани објективни разлози због којих се може мењати цена из понуде која чини саставни део Уговора, већ је предвиђено да се у случају промене цена продавца прихватају цене које важе на дан испоруке. Наведено није у складу са чланом 115. став 2. Закона о јавним набавкама, којим је прописано да се након закључења уговора о јавној набавци промене односно усклађивање цене врши из објективних разлога и у складу са јасно и прецизно унапред дефинисаним параметрима у уговору и конкурсној документацији.

Мере предузете у поступку ревизије: У спроведеном поступку јавне набавке горива број ОП 04/2018, Предузеће је закључило Уговор о јавној набавци, број 3679 од 04.07.2018. године, у коме је, као и у самој конкурсној документацији, дефинисало да се у случају промене цена горива она може кретати само у оквиру процента повећања или смањења цена у званичном ценовнику продавца у односу на цене из ценовника који је важио на дан објављивања позива за подношење понуде.

За јавне набавке **ОП ЈН 03/2017** (1.3.2) - наставак радова на уређењу градског гробља, **ЈН ОП 08/2017** (1.3.10)- Извођење браварских радова и спољних веза на резервоару „Мајдан“ са доградњом водовода у оквиру водоводног система „Горњи Милановац - Рудник“ и **ЈН ОП 06/2017** (1.3.5) -Изградња прве фазе резервоара „Мајдан“ и дела доводног цевовода до резервоара у оквиру водоводног система „Горњи Милановац – Рудник“, укупне процењене вредности 44.292 хиљаде динара нису нам презентовани докази да је приликом утврђивања Плана набавки за 2017. годину и пре покретања поступка вршено испитивање тржишта, које је основа за утврђивања процењене вредности набавке која ће бити валидна у време покретања поступка, а што је прописано чланом 16. Правилника о начину обављања послова јавних набавки у ЈКП „Горњи Милановац“.

Чланом 16. наведеног Правилника регулисано је да предлагач набавке испитује и истражује тржиште предмета набавке и прикупља податке потребне за планирање. Испитивање и истраживање тржишта се врши за сваки предмет набавке. О испитивању и истраживању тржишта се сачињава белешка или записник који садрже податке о времену и начину испитивања и истраживања а тржишта, предузетим радњама и добијеним подацима, донетим закључцима, стеченим сазнањима, начинима како привући понуђаче, о претходним, садашњим и будућим набавкама понуђача и др. Белешку или записник о испитивању и истраживању тржишта сачињава и потписује предлагач набавке који је спроводио испитивање тржишта.

Јавне набавке у вези изградње прве фазе резервоара „Мајдан“ и дела доводног цевовода до резервоара

- **ЈН ОП 06/2017 (1.3.5)** -Изградња прве фазе резервоара „Мајдан“ и дела доводног цевовода до резервоара у оквиру водоводног система „Горњи Милановац – Рудник“, процењене вредности 29.392 хиљаде динара без ПДВ-а, уговор је закључен са предузећем „Свин“ д.о.о. Горњи Милановац као најповољнијим понуђачем на износ 20.704 хиљаде динара без ПДВ, што је 70% од процењене вредности.

Дана 24.11.2017. године Предузеће „Свин“ д.о.о Горњи Милановац поднело је захтев за обуставу радова због нерешених имовинско - правних односа од 12.10.2017. до 07.11.2017. године .

- **ЈН ОП 08/2017(1.3.10)**- Извођење браварских радова и спољних веза на резервоару „Мајдан“ са доградњом водовода у оквиру водоводног система „Горњи Милановац - Рудник“, процењене вредности 8.200 хиљада динара без ПДВ-а, уговор додељен понуђачу „Свин“ д.о.о. Горњи Милановац. Закључен је Уговор 10.11.2017. године и заведен под бројем 7100 у Предузећу. Анекс уговора је закључен 26.12.2017. године и заведен под бројем 8235 у Предузећу.

Уговор са изабраним понуђачем „Свин“ д.о.о, Горњи Милановац је закључен у вредности 7.208 хиљада динара без ПДВ (88 % од процењене вредности).

Извођач радова „Свин“ д.о.о. обратио се ЈКП „Горњи Милановац“ дописом бр. 8194 од 25.12.2017. године (заведено код наручиоца), односно бр.913 од 25.12.2017. године (заведено код извођача) у коме захтева продужетак рока за извођење радова, обуставу радова због технолошко условљених радова претходне фазе и за продужетак рокова извођења радова за још 25 дана са чиме се Надзорни орган сагласио. Одлука о измени уговора донета је јер се појавила потреба за продужетком рока за извођење радова, како је и наведено у захтеву извођача радова бр.8194 од 25.12.2017. године.

Наиме, како радови из претходне фазе на изградњи резервоара „Мајдан“ и дела доводног цевовода до резервоара у оквиру водоводног система „Горњи Милановац – Рудник“ нису завршени, а извођење браварских радова и спољних веза на резервоару „Мајдан“ је технолошки условљено завршетком тих радова, указала се оправдана потреба за продужетком рока за извођење радова. Рок за извођење преосталих радова је 25 календарских дана од дана наставка радова.

За наведене јавне набавке, Надзорни орган није поступио у складу са чланом 6 и 7. Правилника о садржини и начину вођења стручног надзора⁴⁰ којим је регулисано да ако надзорни орган у току вршења стручног надзора утврди да извођач радова захтева продужење рокова, уписује у грађевински дневник, потписује и оверава печатом, у складу са прописом којим се уређује садржина и начин вођења грађевинског дневника.

7.2 Јавне набавке спроведене у преговарачком поступку

У наредној табели следи преглед јавних набавки спроведених у преговарачком поступку, које су обухваћене поступком ревизије:

Табела број 83: Јавне набавке у преговарачком поступку без објављивања позива за подношење понуда

- у хиљадама динара-

Ред. Број	Број ЈН	Предмет јавне набавке	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Уговорена вредност (Без ПДВ)
1.	ЈН 02	Одржавање пословног информационог система	Друштво за рачунарски инжењеринг „Омнис“ д.о.о, Београд	11.01.2018.	2.200

7.3. Јавне набавке мале вредности

У наредној табели следи преглед поступака јавних набавки мале вредности које су обухваћене у поступку ревизије:

Табела број 65: Јавне набавке мале вредности

-у хиљадама динара-

Ред. Број	Број ЈН	Предмет јавне набавке	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Уговорена вредност (Без ПДВ)
-----------	---------	-----------------------	------------------	-------------------------	------------------------------

⁴⁰ („Сл. гласник РС“, бр. 22/2015 и 24/2017)

Ред. Број	Број ЈН	Предмет јавне набавке	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Уговорена вредност (Без ПДВ)
1.	11/2017	Набавка опреме и повезивање локација резервоара (црпне станице) са централним системом за даљински надзор и управљање водоводним системом	Инжењерске делатности „Електро“, Драгорад Бојић ПР, Дубље	10.07.2017. године	3.341
2.	02/17	Набавка теретног возила	Привредно друштво за трговину и услуге „Јевтовић ауто“ доо, Чачак	28.02.2017. године	1.260
3.	ЈН 02/2017	Адаптација управне зграде ЈКП „Горњи Милановац“			
	Прва партија (1.3.6)	Грађевинско занатски радови на замени фасадне столарије	„Техномаг проинг“ д.о.о, Краљево	22.11.2017. године	2.553
	Друга партија (1.3.6)	Грађевинско занатски радови на обради зидова плафона	„Градим“ д.о.о, Аранђеловац	22.11.2017. године	1.283
	Трећа партија (1.3.6)	Адаптација управне зграде ЈКП „Горњи Милановац“ - подопологачки радови	СЗТР „ДВД“, Горњи Милановац	16.11.2017. године	429
4.	ЈН 18	Набавка контејнера за одлагање смећа	„Гоша Солко“ д.о.о, Смедеревска Паланка	05.12.2017. године	930
5.	ЈН 01	Анализа воде	„Завод за јавно здравље“, Чачак	30.03.2017. године	2.910
6.	ЈН 04	Услуга мобилне телефоније	Предузеће за телекомуникације „Телеком“ а.д, Београд	03.07.2017. године	1.500
7.	ЈН 06	Пумпе за водоснабдевање	„Вило Београд“ д.о.о, Београд	26.04.2017. године	1.413
8.	03/2017 (1.1.27)	Путничко теренско возило	„Интерауто“ д.о.о, Чачак	28.02.2017.	1.060
9.	19/2017 (1.1.29)	Водоводни материјал за црпну станицу резервоара „Мајдан“ у оквиру водоводног система Горњи Милановац-Рудник	„Велдинг Тех“ д.о.о, Ужице	21.12.2017.	3.923
10.	01/2017 (1.3.8)	Асфалтирање оштећених површина коловоза и тротоара	„С 444 Инжињеринг“ д.о.о, Горњи Милановац	12.09.2017.	3.799
11.	17/2017 (1.1.25)	Лична заштитна опрема			
	Партија 1	Заштитна одећа и заштитна опрема	„Дам 93“ д.о.о. Горњи Милановац	10.01.2018.	1.500
	Партија 2	Заштитна обућа	„Исис“ д.о.о. Београд, Земун	11.01.2018.	1.000

За јавну набавку 11/2017 Набавка опреме и повезивање локација резервоара (црпне станице) са централним системом за даљински надзор и управљање

водоводним системом, процењене вредности 5.000 хиљада динара, конкурсном документацијом као додатни услов Предузеће је захтевало од потенцијалног понуђача да је у последњих пет година извео радове на изградњи система даљинског надзора и управљања који врше надзор и управљање над водоводним и канализационим системима у минимум пет градова у Србији. На овај начин неоправдано се искључују из конкуренције потенцијални понуђачи који поседују квалитет за успешно извршење посла, а наведене радове су извршили ван територије Републике Србије. Такође не видимо оправдан разлог зашто наведени радови морају бити изведени у градовима а не и у другим јединицама локалне самоуправе (општинама), јер се и само Предузеће налази на територији општине.

За јавну набавку 02/2017 набавка теретног возила процењене вредности 1.300 хиљада динара, конкурсном документацијом као додатни услов тражен је технички капацитет да понуђач има овлашћени сервис који је удаљен од седишта наручиоца највише до 25 километара. Тиме се искључују понуђачи који немају овлашћени сервис а способни су да квалитетно испоруче захтевано возило. Уговор је закључен са добављачем Привредно друштво за трговину и услуге „Јевтовић ауто“ д.о.о, Чачак. У периоду 2015 – 2016. година са истим добављачем су закључена још два уговора за набавку возила марке „Dacia“. Увидом у портал јавних набавки уочено је да је у оба случаја у објављеној конкурсној документацији тражен исти наведени услов и поднета је само једна понуда.

За јавну набавку мале вредности 02/2017 (1.3.6) чији је предмет набавке Грађевинско занатски радови на замени фасадне столарије, чија је процењена вредност 6.500 хиљада динара без ПДВ-а, према Плану ЈН, а према Одлуци о покретању поступка наведена је процењена вредност од 4.900 хиљада динара. Нису нам презентовани докази да је приликом утврђивања Плана набавки за 2017. годину и пре покретања поступка, вршено испитивање тржишта, које је основа за утврђивање процењене вредности набавке која ће бити валидна у време покретања поступка.

За јавну набавку број ЈНМВ 18 Набавка контејнера за одлагање смећа, процењене вредности 1.000 хиљада динара, конкурсном документацијом Предузеће је у оквиру додатних услова, у погледу пословног капацитета захтевало да је понуђач у претходне три године (2014, 2015. и 2016. године) испоручио добра која су предмет јавне набавке у минималној вредности од 10.000 хиљада динара. Узимајући у обзир чињеницу да је чланом 77. став 2. тачка 1. Закона о јавним набавкама⁸, прописано да минимални годишњи приход који се тражи од понуђача не сме бити већи од двоструке процењене вредности јавне набавке, као и чињеницу да је износ траженог пословног капацитета 10 пута већи од процењене вредности јавне набавке, мишљења смо да се на овај начин неоправдано ограничава конкуренција.

Правилник о начину обављања послова јавних набавки у ЈКП „Горњи Милановац“ број 6626 од 09.10.2015. године, Предузеће није примењивало у целости, услед чега између осталог:

- у поступку ревизије, нису презентовани писани докази, белешке или записници о испитивању и истраживању тржишта (који садрже податке о времену и начину испитивања и истраживања тржишта, предузетим радњама и добијеним подацима, донетим закључцима, стеченим сазнањима, начинима како привући понуђаче, о претходним, садашњим и будућим набавкама понуђача и др), а чија израда је предвиђена чланом 16. наведеног Правилника, те се нисмо уверили да је процењена вредност јавних набавки увек заснована на стварно спроведеном испитивању, истраживању тржишта предмета јавне набавке а тиме и валидна;

- за поједине јавне набавке покретачи набавки нису пратили извршење односно реализацију уговора, исто тако нису увек достављани извештаји о реализацији уговора лицу за јавне набавке;

- нису презентовани докази да је директор донео решење којим се формира комисија или одређује лице за контролу јавних набавки, као и да је вршена редовна или ванредна контрола јавних набавки, а што је регулисано члановима 60-66 датог Правилника.

Напред изнето је потврђено Извештајем о примени наведеног правилника од 05.04.2018. године, који нам је достављен.

Предузеће, у појединим поступцима јавних набавки спроведених према Плану јавних набавки из 2017. године, укупне процењене вредности 56.492 хиљаде динара, није у потпуности поштовало Закон о јавним набавкама и подзаконских аката донетих на основу тог закона, и то:

- за јавне набавке ОП ЈН 03/2017 (1.3.2) - наставак радова на уређењу градског гробља, ЈН ОП 08/2017(1.3.10)- Извођење браварских радова и спољних веза на резервоару „Мајдан“ са доградњом водовода у оквиру водоводног система „Горњи Милановац - Рудник“, ЈН ОП 06/2017 (1.3.5) -Изградња прве фазе резервоара „Мајдан“ и дела доводног цевовода до резервоара у оквиру водоводног система „Горњи Милановац – Рудник“ и јавну набавку мале вредности 02/2017 (1.3.6) - Грађевинско занатски радови на замени фасадне столарије, укупне процењене вредности 49.192 хиљаде динара, Предузеће није документовало на начин предвиђен Правилником, да је приликом утврђивања Плана набавки за 2017. годину и пре покретања поступака вршено испитивање тржишта, које је основа за утврђивања процењене вредности набавке која ће бити валидна у време покретања поступка, што није у складу са чланом 16. Правилника о начину обављања послова јавних набавки у ЈКП „Горњи Милановац“;

- за јавну набавку број ЈНМВ 18 Набавка контејнера за одлагање смећа, процењене вредности 1.000 хиљада динара, Предузеће је у оквиру додатних услова захтевало да је понуђач у претходне три године испоручио добра која су предмет јавне набавке у минималној вредности од 10.000 хиљада динара. Имајући у виду да је чланом 77. став 2. тачка 1. Закона о јавним набавкама⁸, прописано да минимални годишњи приход који се тражи од понуђача не сме бити већи од двоструке процењене вредности јавне набавке, као и чињеницу да је износ траженог пословног капацитета 10 пута већи од процењене вредности јавне набавке, мишљења смо да је на овај начин неоправдано ограничена конкуренција, што није у складу са чланом 10. Закона о јавним набавкама;

- додатним условима, у објављеним конкурсним документацијама за набавку број 11/2017 Набавка опреме и повезивање локација резервоара (црпне станице) са централним системом за даљински надзор и управљање водоводним системом, у оквиру пословног капацитета тражено је да је понуђач у последњих пет година извео радове на изградњи система даљинског надзора и управљања који врше надзор и управљање над водоводним и канализационим системима у минимум пет градова у Србији и набавку број 02/2017 набавка теретног возила, у оквиру техничког капацитета, тражено је да понуђач има овлашћени сервис који је удаљен од седишта наручиоца највише до 25 километара. Тражени додатни услови, за наведене јавне набавке укупне процењене вредности 6.300 хиљада динара, су по нашем мишљењу дискриминаторски односно ограничавају конкуренцију, што није у складу са члановима 10. и 12. Закона о јавним набавкама⁸;

- одредбе Правилника о начину обављања послова јавних набавки у ЈКП „Горњи Милановац“ број 6626 од 09.10.2015. године, у делу „контрола јавних набавки“ нису у потпуности усклађене са чланом 10. Правилника о садржини акта којим се ближе уређује поступак јавне набавке унутар наручиоца³⁹ у смислу да није до краја

дефинисана обавеза и рокови израде извештаја о извршеној контроли и коме се подноси коначан извештај;

- за поједине јавне набавке покретачи набавки нису пратили извршење односно реализацију уговора, исто тако нису увек достављани извештаји о реализацији уговора лицу за јавне набавке, а такође није вршена контрола јавних набавки. што није у складу са члановима 51. и 60. наведеног Правилника.

Налаз: Предузеће, у појединим поступцима јавних набавки спроведеним према Плану јавних набавки из 2017. године, није у потпуности поштовало Закон о јавним набавкама, тако што је конкурсном документацијом предвидело додатне услове који су по нашем мишљењу дискриминаторски односно неоправдано ограничавају конкуренцију за набавке процењене вредности 7.300 хиљада динара, што није у складу са члановима 10. и 12. Закона о јавним набавкама. Такође, није документовало да је на начин предвиђен чланом 16. Правилника о начину обављања послова јавних набавки у ЈКП „Горњи Милановац“ број 6626 вршило испитивање тржишта које је основа за утврђивања процењене вредности за набавке процењене вредности 49.192 хиљада динара и није вршено праћење извршења односно реализације уговора. Затим, нису увек достављани извештаји о реализацији уговора лицу за јавне набавке, а такође није вршена контрола јавних набавки што није у складу са члановима 51. и 60. наведеног Правилника. Одредбе Правилника о начину обављања послова јавних набавки у ЈКП „Горњи Милановац“ број 6626 од 09.10.2015. године, у делу „контрола јавних набавки“ нису у потпуности усклађене са чланом 10. Правилника о садржини акта којим се ближе уређује поступак јавне набавке унутар наручиоца³⁹ у смислу да није до краја дефинисана обавеза и рокови израде извештаја о извршеној контроли и коме се подноси коначан извештај.

Ризик: Невршењем испитивања и истраживања тржишта, непотпуном применом система праћења извршења уговора и неспровођењем поступка контроле јавне набавке, повећава се ризик да процењена вредност јавне набавке не буде валидна, да се прибаве добра и услуге које нису уговорене, односно прекорачи извршење уговора, не уче недостаци код јавних набавки односно не предузму мере за њихово отклањање, а непотпуна усклађеност појединих одредби датог Правилника ствара још већи ризик од неправилности. Такође одређивање додатних услова на начин којим се ограничава конкуренција и тиме неоправдано сужава круг потенцијалних понуђача, може имати за последицу набавку добара лошијег квалитета или по неповољнијој цени у односу на цену и квалитет који би се потенцијално могли остварити на тржишту.

Препорука број 27: Препоручује се Предузећу да Правилник о начину обављања послова јавних набавки у ЈКП „Горњи Милановац“ у делу „контрола јавних набавки“ усклади са захтевима члана 10. Правилника о садржини акта којим се ближе уређује поступак јавне набавке унутар наручиоца³⁹ и спроводи контролу јавних набавки.

7.4. Набавке без примене Закона о јавним набавкама

У 2017. години, Предузеће је:

1) од „Триглав осигурање“ а.д.о, Београд извршило набавку услуге осигурања (каска, од ауто одговорности) у вредности од 770 хиљада динара,

2) од „Europlast International“ д.о.о, Београд набавило делове за чистилицу Johnston CN 400 према презентованим рачунима у износу од 612 хиљада динара (без ПДВ-а). Према достављеном Образложењу од 30.03.2018. године, тврди се да на територији Србије не постоји овлашћено представништво за чистилицу Johnston CN

400 као и да се годинама покушава да пронађе још неки сервис за поменути чистилицу како би се обезбедила конкуренција и дошло до најповољније понуде.

Налаз: Предузеће је у 2017. години извршило набавку добара и услуга у износу од најмање 1.382 хиљаде динара, без спроведеног поступка јавне набавке, иако нису постојали разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама⁸ прописани члановима 7, 7а, 39.став 2, 122. и 128. овог закона.

Ризик: Закључивањем уговора о набавци добара и услуга и вршењем набавки добара и услуга без примене Закона о јавним набавкама⁸ када не постоје законски разлози за изузеће, постоји ризик од вршења набавки по ценама које могу бити веће од тржишних и постоји могућност настанка злоупотребе у поступцима набавки.

Препорука број 28: Препоручује се Предузећу да интерним актом пропише мере, активности и процедуре којима ће обезбедити да се изузеће од примене Закона о јавним набавкама⁸ примењује само у складу са законом прописаним условима.

Мере предузете у поступку ревизије: Предузеће је спровело поступак јавне набавке услуга осигурања, којим је између осталог обухваћено и каско осигурање и осигурање од ауто одговорности и закључило Уговор о осигурању имовине, возила и запослених (партија 1) број 2435 од 08.05.2018. године и Уговор о осигурању имовине, возила и запослених осигурање аутомобилског каска (партија 2) број 2481 од 09.05.2018. године.

8. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

У поступку ревизије презентован је Преглед судских спорова број 1036 од 26.02.2018. године. Према наведеном прегледу предузеће је тужилац у 51 спору од чега је 50 спорова укупне вредности 2.746 хиљада динара, док је вредност једног спора неопредељена. Осим два спора који се тичу сметања поседа и накнаде штете, остали спорови се односе на потраживања. По истом прегледу, Предузеће је тужена страна у 18 спорова, од чега је вредност 15 спорова 14.580 хиљада динара и један спор је из 2018. године у вредности 200 хиљада динара, док је за два спора вредност неопредељена. Спорови се углавном односе на накнаду штете, радне спорове, дуг и чинидбе.

Према процени исхода спорова од 08.06.2018. године, у којима је Предузеће тужена страна, два спора која су била у току на дан 31.12.2017. године и у погледу исхода неповољни по Предузеће, укупне су вредности 949 хиљада динара (вредности наведене у тужбама). За два наведена спора дата је процена потребних новчаних средстава за исплату у износу од 1.025 хиљада динара, што је и износ резервисања за трошкове судских спорова на основу Одлуке Надзорног одбора број 3530 од 27.06.2018. године (Напомена 6.1.11.1).

Преостали спорови против Предузећа из 2017. и ранијих година су претежно или окончани повољно по Предузеће или је дата процена исхода спора у наведеном смислу.

9. НАКНАДНИ ДОГАЂАЈИ НАСТАЛИ ИЗМЕЂУ ДАТУМА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ДАТУМА ИЗВЕШТАЈА РЕВИЗОРА

Решењем Скупштине општине Горњи Милановац број 2-06-46/2017 донетим на седници од 13.06.2017. године именован је вршилац дужности директора ЈКП „Горњи Милановац“, Горњи Милановац, на период од годину дана. Именовано лице је са Надзорним одбором Предузећа закључило Уговор о раду, број 3927 од 07.07.2017.

године којим је одређено да се запослени распоређује на послове директора предузећа почев од 07.07.2017. до 06.07.2018. године.

Предузеће је упутило Председнику комисије за избор директора предузећа Захтев за мишљење у вези статуса в.д.директора предузећа број 3701 од 04.07.2018. године, којим се истиче да је Решењем Скупштине општине Горњи Милановац број 2-06-46/2017 донетим 13.06.2017. године именован вршилац дужности директора Предузећа. Да је на основу наведеног решења закључен са именованим лицем уговор о раду на период од 07.07.2017. до 06.07.2018. године и с обзиром да јавни конкурс за избор директора предузећа није успео, тражи се писано мишљење о статусу в.д.директора почев од 07.07.2018. године.

Надзорном одбору Предузећа је упућено обавештење број 2-06-24/2018 од 05.07.2018. године потписано од стране Секретара скупштине општине Горњи Милановац, којим се обавештава Предузеће да је оглас о јавном конкурс за именовање директора Предузећа објављен у Службеном гласнику Републике Србије од 13.04.2018. године. Да је након прегледа пријављених пријава Комисија донела закључке о одбацивању пријава за три кандидата. Такође се истиче да ако Комисија утврди да ниједан кандидат који је учествовао у изборном поступку не испуњава услове за именовање, спроводи се нови јавни конкурс и да је у складу са наведеним оглас о јавном конкурс за именовање директора предузећа објављен у Службеном гласнику Републике Србије од 20.06.2018. године. Даље се наводи да имајући у виду да је Уговор о раду између Надзорног одбора и Вршиоца дужности директора предузећа закључен за период од 07.07.2017. до 06.07.2018. године, а конкурс за именовање директора предузећа је у току, предлаже се да ради превазилажења садашње ситуације Надзорни одбор закључи уговор о раду са садашњим вршиоцем дужности директора за обављање послова директора, почев од 07.07.2018. године до окончања изборног поступка и именовања директора односно до три месеца.

Надзорни одбор предузећа донео је Одлуку број 3765 од 06.07.2018. године да се са садашњим вршиоцем дужности директора предузећа закључи анекс уговора о раду број 3927 од 07.07.2017. године којим се продужава обављање послова директора, почев од 07.07.2018. године до окончања изборног поступка и именовања директора предузећа, односно до три месеца.

Дана 06.07.2018. године закључен је Анекс 1 Уговора о раду број 3927 од 07.07.2017. године, којим се лице које је до тада било в.д. Директора предузећа распоређује на послове директора предузећа почев од 07.07.2018. године до окончања изборног поступка и именовања директора, односно до три месеца.

Наведено није у складу са у чланом 52. Закона о јавним предузећима⁵ којим је предвиђено да период обављања функције вршиоца дужности директора не може бити дужи од једне године, а исто тако и са Решењем Скупштине општине Горњи Милановац број 2-06-46/2017 донетим на седници од 13.06.2017. године којим је именован вршилац дужности директора предузећа на период од годину дана.

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ“ ГОРЊИ
МИЛАНОВАЦ ЗА 2017. ГОДИНУ**

СА Д Р Ж А Ј

ПРИЛОГ III

1. БИЛАНС СТАЊА	1
2. БИЛАНС УСПЕХА	7
3. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	10
4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	12
5. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ	14

**1. Биланс стања
на дан 31.12.2017. године**

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година 31.12.2017.	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2016.	Почетно стање 01.01.2016.
АКТИВА				
А. УПИСАНИ НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
Б. СТАЛНА ИМОВИНА		755.652	728.563	588.843
I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	6.1.1	3.285	3.664	4.120
1. Улагања у развој				
2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	6.1.1	3.285	3.664	4.120
3. Гудвил				
4. Остала нематеријална имовина				
5. Нематеријална имовина у припреми				
6. Аванси за нематеријалну имовину				
II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	6.1.2	752.367	724.899	584.723
1. Земљиште	6.1.2.1	40.708	40.708	40.708
2. Грађевински објекти	6.1.2.2	429.936	435.789	400.977
3. Постројења и опрема	6.1.2.3	139.502	124.615	58.699
4. Инвестиционе некретнине	6.1.2.5	2.457	2.514	2.571
5. Остале некретнине постројења и опрема				
6. Некретнине постројења и опрема у припреми	6.1.2.6	139.764	121.273	81.768
7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми				
8. Аванси за некретнине, постројења и опрему				
III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА				
1. Шуме и вишегодишњи засади				
2. Основно стадо				
3. Биолошка средства у припреми				
4. Аванси за биолошка средства				
IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ				
1. Учешћа у капиталу зависних правних лица				
2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима				
3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају				
4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима				
5. Дугорочни пласмани осталим				

(у хиљадама динара)				
ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година 31.12.2017.	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2016.	Почетно стање 01.01.2016.
повезаним правним лицима				
6.Дугорочни пласмани у земљи				
7. Дугорочни пласмани у иностранству				
8. Хартије од вредности које се држе до доспећа				
9.Остали дугорочни финансијски пласмани				
V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА				
1. Потраживања од матичног и зависних правних лица				
2.Потраживања од осталих повезаних лица				
3. Потраживања по основу продаје на робни кредит				
4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу				
5.Потраживања по основу јемства				
6.Спорна и сумњива потраживања				
7. Остала дугорочна потражива				
VI. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	6.1.3	5.829	4.732	4.044
VII. ОБРТНА ИМОВИНА		168.179	187.862	216.708
I ЗАЛИХЕ	6.1.4	46.667	63.947	89.911
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	6.1.4.1	33.600	33.501	31.662
2.Недовршена производња и недовршене услуге				
3. Готови производи				
4.Роба	6.1.4.2	299	60	75
5.Стална средства намењена продаји				
6. Плаћени аванси за залихе и услуге	6.1.4.3	12.768	30.386	58.174
II ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	6.1.5	69.300	84.449	88.824
1.Купци у земљи-матична и зависна правна лица				
2.Купци у иностранству- матична и зависна правна лица				
3. Купци у земљи-остала повезана правна лица				
4. Купци у иностранству-остала повезана правна лица				
5. Купци у земљи	6.1.5.1	69.300	84.449	88.824
6. Купци у иностранству				
7. Остала потраживања по основу продаје				
III ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА				
IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	6.1.6	7.809	320	558
V.ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ				

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година 31.12.2017.	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2016.	Почетно стање 01.01.2016.
КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА				
VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ			3.556	3.636
1. Краткорочни кредити и пласмани – матична и зависна правна лица				
2. Краткорочни кредити и пласмани- остала повезана правна лица				
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи			3.556	3.636
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
5. Остали краткорочни финансијски пласмани				
VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	6.1.7	40.179	31.405	31.385
VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	6.1.8	3.786	4.185	2.394
IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	6.1.9	438		
Д. УКУПНА АКТИВА=ПОСЛОВНА ИМОВИНА		929.660	921.157	809.595
Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	6.1.13	96.075	101.836	101.836

Биланс стања
на дан 31.12.2017. године – Наставак

(у хиљадама
динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година 31.12.2017.	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2016.	Почетно стање 01.01.2016.
ПАСИВА				
А. КАПИТАЛ	6.1.10	799.077	788.524	680.062
І. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	6.1.10	851.160	825.365	763.999
1. Акцијски капитал				
2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу				
3. Улози				
4. Државни капитал	6.1.10	851.160	825.365	763.999
5. Друштвени капитал				
6. Задружни удели				
7. Емисиона премија				
8. Остали основни капитал				
ІІ. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
ІІІ. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ				
ІV. РЕЗЕРВЕ				
V. Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
VI. Нереализовани добици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)				
VII. Нереализовани добици по основу хартија од вредности и других компоненти осталог свеобухватног резултата (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	6.1.10	2.101		
VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК			64.494	105.281
1. Нераспоређени добитак ранијих година				54.418
2. Нераспоређени добитак текуће године			64.494	50.863
IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ				
X. ГУБИТАК	6.1.10	49.982	101.335	189.218
1. Губитак ранијих година	6.1.10	38.758	101.335	189.218
2. Губитак текуће године	6.1.10	11.224		
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ	6.1.11	24.034	20.738	7.082
І. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	6.1.11.1	15.838	11.078	7.082
1. Резервисања за трошкове у гарантном року				
2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава				

(у хиљадама
динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година 31.12.2017.	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2016.	Почетно стање 01.01.2016.
3. Резервисања за трошкове реструктурирања				
4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	6.1.11.1	14.813	11.078	7.082
5. Резервисања за трошкове судских спорова	6.1.11.1	1.025		
6. Остала дугорочна резервисања				
II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.11.2	8.196	13.353	
1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал				
2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима				
3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима				
4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана				
5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи				
6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству				
7. Обавезе по основу финансијског лизинга	6.1.11.2	8.196	13.353	
8. Остале дугорочне обавезе				
V. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ				
Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.12	106.549	108.202	122.451
I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.12.1	4.616	4.588	10.000
1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица				
2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица				
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи				
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји				
6. Остале краткорочне финансијске обавезе		4.616	4.588	10.000
II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ		5	3	14
III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	6.1.12.2	18.318	13.961	24.430
1. Добављачи-матична и зависна правна лица у земљи				
2. Добављачи-матична и зависна правна лица у иностранству				
3. Добављачи-остала повезана правна лица у земљи				

(у хиљадама
динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година 31.12.2017.	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2016.	Почетно стање 01.01.2016.
4. Добављачи-остала повезана правна лица у иностранству				
5. Добављачи у земљи	6.1.12.2.1	18.302	13.945	24.430
6. Добављачи у иностранству				
7. Остале обавезе из пословања		16	16	
IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.12.3	11.352	9.302	12.345
V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	6.1.12.4	805	2.370	633
VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	6.1.12.5	1.209	5.495	58
VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	6.1.12.6	70.244	72.483	74.971
Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА				
Б. УКУПНА ПАСИВА		929.660	921.157	809.595
Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	6.1.13	96.075	101.836	101.836

2. Биланс успеха
за период од 01.01.2017. до 31.12.2017. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година 31.12.2017.	Претходна година 31.12.2016.
ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	6.2.1	347.837	365.931
І. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ		366	11.183
1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту			
2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту			
4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	6.2.1.1	366	11.183
6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту			
ІІ. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	6.2.1.2	340.786	347.811
1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту			
2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту			
4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	6.2.1.2	340.786	347.811
6. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту			
ІІІ. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	6.2.1.3	3.468	3.416
ІV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	6.2.1.4	3.217	3.521
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	6.2.2	349.844	300.592
І. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	6.2.2.1	276	4.400
ІІ. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ			
ІІІ. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА			
ІV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА			
V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	6.2.2.2	45.169	42.721

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година 31.12.2017.	Претходна година 31.12.2016.
VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	6.2.2.3	84.365	64.457
VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	6.2.2.4	125.527	109.518
VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	6.2.2.5	18.697	18.054
IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	6.2.2.6	46.983	34.364
X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	6.2.2.7	4.384	1.443
XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	6.2.2.8	24.443	25.635
V. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК			65.339
Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК		2.007	
Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	6.2.3	8.417	6.566
I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ			
1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица			
2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица			
3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски приходи			
II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	6.2.3	7.804	6.566
III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ЗТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	6.2.3	613	
Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	6.2.4	743	490
I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ			
1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима			
2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима			
3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски расходи			
II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	6.2.4	743	332
III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)			158
Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		7.674	6.076
Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА			
З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	6.2.5	10.538	10.218
И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	6.2.6	17.579	8.139
Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	6.2.7	2.809	7.780
К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	6.2.8	13.755	10.383
Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПЕРЕЗИВАЊА			70.891
Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ		12.320	

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година 31.12.2017.	Претходна година 31.12.2016.
ОПОРЕЗИВАЊА			
М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА			
Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА			
Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			70.891
О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		12.320	
П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
І. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА			5.424
ІІ. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА			973
ІІІ. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА		1.096	
Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦУ			
С. НЕТО ДОБИТАК			64.494
Т. НЕТО ГУБИТАК		11.224	
І. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА			
ІІ. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ			
ІІІ. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА			
ІV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ			
V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
1. Основна зарада по акцији			
2. Умањена (разводњена) зарада по акцији			

**3. Извештај о токовима готовине
за период од 01.01.2017. до 31.12. 2017. године**

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Износ	
	2017. година	2016. година
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
I. Приливи готовине из пословних активности	391.884	397.926
1. Продаја и примљени аванси	381.596	383.829
2. Примљене камате из пословних активности	13	6.566
3. Остали приливи из редовног пословања	10.275	7.531
II. Одливи готовине из пословних активности	340.279	310.225
1. Исплате добављачима и дати аванси	192.889	187.942
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	123.039	108.970
3. Плаћене камате	743	332
4. Порез на добитак	10.396	
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	13.212	12.981
III. Нето прилив готовине из пословних активности	51.605	87.701
IV. Нето одлив готовине из пословних активности		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности инвестирања	224	
1. Продаја акција и удела (нето приливи)		
2. Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	224	
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)		
4. Примљене камате из активности инвестирања		
5. Примљене дивиденде		
II. Одливи готовине из активности инвестирања	64.234	156.985
1. Куповина акција и удела (нето одливи)		
2. Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	64.234	156.985
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)		
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања	64.010	156.985

**Извештај о токовима готовине
за период од 01.01.2017. до 31.12. 2017. године – Наставак**

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Износ	
	2017.година	2016.година
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности финансирања	25.795	80.589
1. Увећање основног капитала	25.795	61.366
2. Дугорочни кредити (нето приливи)		17.756
3. Краткорочни кредити (нето приливи)		1.467
4. Остале дугорочне обавезе		
5. Остале краткорочне обавезе		
II. Одливи готовине из активности финансирања	4.616	11.285
1. Откуп сопствених акција и удела		
2. Дугорочни кредити (одливи)		10.000
3. Краткорочни кредити (одливи)		
4. Остале обавезе (одливи)		
5. Финансијски лизинг	4.616	1.285
6. Исплаћене дивиденде		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања	21.179	69.304
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања		
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	417.903	478.515
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	409.129	478.495
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	8.774	20
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ		
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	31.405	31.385
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	40.179	31.405

**4. Извештај о променама на капиталу
за период од 01.01.2017. до 31.12. 2017. године**

(у хиљадама динара)

ОПИС	Компоненте капитала			Компоненте осталог резултата		Укупан капитал
	Основни капитал	Губитак	Нераспор еђени добитак	Ревалоризационе резерве	Актуарски добици или губици	
Почетно стање претходне године на дан 01.01. 2016.						
а) дуговни салдо рачуна		189.218				680.062
б) потражни салдо рачуна	763.999		105.281			
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
а) исправке на дуговој страни рачуна						
б) исправке на потражној страни рачуна						
Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.2016.	763.999					
а) Кориговани дуговни салдо рачуна		189.218				680.062
б) Кориговани потражни салдо рачуна			105.281			
Промене у претходној 2016. години						
а) промет на дуговој страни рачуна			105.281			
б) промет на потражној страни рачуна	61.366	105.280	64.494			
Стање на крају претходне године 31.12.2016.						
а) дуговни салдо рачуна		83.938				805.921
б) потражни салдо рачуна	825.365		64.494			
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						

Финансијски извештаји
Јавног комуналног предузећа „Горњи Милановац“ Горњи Милановац за 2017. годину

ОПИС	Компоненте капитала			Компоненте осталог резултата		Укупан капитал
	Основни капитал	Губитак	Нераспоредјени добитак	Ревалоризационе резерве	Актуарски добици или губици	
а) Исправке на дуговој страни рачуна		19.059				
б) Исправке на потражној страни рачуна		1.662				
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2017.						
а) кориговани дуговни салдо рачуна		101.335				788.524
б) кориговани потражни салдо рачуна	825.365		64.494			
Промене у текућој 2017. години						
а) промет на дуговој страни рачуна		13.141	64.494		2.101	
б) промет на потражној страни рачуна	25.795	64.494				
Стање на крају текуће године						
а) дуговни салдо рачуна		49.982			2.101	799.077
б) потражни салдо рачуна	851.160					

5. Извештај о осталом резултату за период од 01.01.2017. до 31.12. 2017. године

-у хиљадама динара-

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА			
I. НЕТО ДОБИТАК			64.494
II. НЕТО ГУБИТАК	14	11.224	
Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК			
а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме			
а) повећање ревалоризационих резерви			
б) смањење ревалоризационих резерви			
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања			
а) добици			
б) губици	14	2.101	
3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала			
а) добици			
б) губици			
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава			
а) добици			
б) губици			
б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања			
а) добици			
б) губици			
2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање			
а) добици			
б) губици			
3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока			
а) добици			
б) губици			
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају			
а) добици			
б) губици			
I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК			
II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		2.101	
III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА			

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК			
V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		2.101	
V. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА			
I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК			64.494
II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК		13.325	
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК			
1. Приписан већинским власницима капитала			
2. Приписан власницима који немају контролу			